Library Capl
A.L.A.
Assam

Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

FIRST SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER SIXTH GENERAL ELECTIONS UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN CONSTITUTION OF INDIA

BUDGET SESSION

VOL. I

No. 7

The 30th March 1978

1979 PRINTED AT THE ASSAM GOVERNMENT PRESS. GAUHATI

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASS EMBLY

1978

(BUDGET SESSION)

Vulme I No. 7

Dated the 30th March, 1978

CONTENTS.		Pages	
1, Calling Attention		•••	293-295
2. Matter Uuder Rule 301			296
3. Election of Deputy speaker			297
4. Felicitation to the Deputy Speaker			298-299
5. Debate on Governor's address			300-345
6. Adjournment		•••	-345

Proceedings of the First Session of the Assam Legislative Assembly assembled after the Sixth General Election under Sovereign-Democritic, Republican Constitution of India.

The House met in the Assembly Chamber, Dispur, Gauhati on Thursday, the 30th March 1978 with the Hon. Speaker in the Chair, 12 (Twelve) Ministers, 4 (four) Ministers of State, 4(four) Parliamentary Secretaries and 104 (one hundred and four) Members present.

CALLING ATTENTION

Shri Khagen Barbarua: Mr. Speaker, Sir, under Rule 54 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Assam Legislative Assembly, I beg to call the attention of the Minister in-charge of Health to the following matters of urgent public importance—"Air and Water pollution in Dilli River by Namrup Fertiliser of Dibrugarh District".

ম্ৰনীয় অধকে মহোদয়, মই স্বাস্হা মণ্নীৰ আক্ষণ কৰি এই কেইষাৰ কব বিচাৰিছো আমাৰ অসম দেশখন অতিকৈ পিছপৰা এইটো সকলোয়ে জানে তেনে ক্ষেত্ৰত এইয়ে নামৰূপ ফাৰ্বটলাইজাৰৰ নিচিনা যি বিলাক কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ বৃহৎ উদ্যোগ গঢ়ি উঠিছে তাত আমি ভাল পাঁইছো। এতিয়া এই ফাৰ্বাটলাইজাৰ কোৰপৰেশ্যনটো এটা দুটাকৈ সম্প্ৰসাৰণ কৰাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। কিল্ত, এই সম্প্ৰসাৰণ কৰাৰ আগতে আমি কেইটামান অতি জৰ,ৰী বিষয় চালি জাৰি চোৱাতো উচিত হব। ইতিমধ্যে সেই কাৰখানাৰ গেচ চালফা-টুই-অক্সাইড, চালফিউৰিক এচিড ইত্যাদি বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ গেচে সেই এক বিৰ্ণিট এলেকাত বায়ন্মণ্ডল বিষ্ণান্ত কবি পেলাইছে আৰু তাৰ প্ৰমাণবৰ্পে নিস্বাস লোৱাত প্ৰচাস লোৱাত মানুহে কট পাইছে আৰু বেচি ভাগ মানুহে টন-চিল বেমাৰত ভূমিৰ লগীয়া হৈছে আৰু লগে লগে বহতে মানুহে 'হাট' এটেক' আৰু টি, বিৰ নিচিন বেমাৰত আক্ৰান্ত হৈছে। অকল সেয়েই নহয় 'চাইকো' 'ৰঙাগডা' অণ্ডলৰ ঘৰ বিলাকৰ টিংৰ চালু মামৰে খাইছে আৰু সই অণ্ডলত চলা ফুৰা কৰা চাইকেল, মটৰ চাইকেল বিলাক এবছৰৰ ভিতৰতে মামৰে খাই নণ্ট হৈ গৈছে। এইদৰে তাত বহু মান্ত্ৰ স্বাস্থ্য একেবাৰে ভল্ল হৈ গৈছে আৰু সেই কাৰ্খানাত কাম কৰা মান্ত্ৰিলাক বান্দৰ কেকে বাৰ নিচিনা বৈগে হৈছে, গতিকেই তাৰ ক্ষতি ৰী বিলাকক ভাল দায়িত দিয়াৰ কাৰণে ব্যৱহা কৰিব লাগে। তাৰোপৰি সেই অঞ্চলত শাক্পাচলি বিলাকো জয় পৰি মতা মুখত পৰিছে। ফাইটিহ।ইজাৰৰ যিবিলাক বেয়া বৃহত্ত সেইবিলাক দিল্লী নদীত পেলাই দিয়াৰ কাৰণে সেই নদীৰ পানীয়ো দুৰ্বিত হোৱাত তাত থকা মাছ, কাচ ইত্যাদি মৰি গৈছে। এই নদী-খন পৰিশ্কাৰ কৰাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিব লাগিছিল কিন্তু সেইটো কৰা হোৱা নাই। গতি-কেই এই সাৰ কাৰখানাতো সম্প্ৰসাৰণ কৰাৰ আগতে ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয় আৰু গ্ৰেৰাহাটী মেডীকেল কলেজৰ পৰাই হওক বিভিন্ন ঠাইৰ পৰা বিশেষজ্ঞ আনি এটা কমিটি গঠন কৰি ইয়াৰ এটাদিটেইলচ পৰীক্ষা চলাৰ লাগে। এই খিনিকে মই মাননীয় মুকুৰী ডাঙৰীয়াৰ মনোযোগ আক্ষণ কৰিলো।

*Dr. Kosheswar Bora (Minsiter): Mr. Speaker Sir, this is a call attention motion moved by hon member Shri Khagen Borborua on Air and water pollution in Dilli river by Namrup Fertiliser of Dibrugarh Distric.

The Fertilizer Corporation of India Ltd. Namrup Unit was commissioned in 1968 and produces ammonium sulphate and urea. The production plant is situated at Parbatpur in the District of Dibrugarh. The production of urea per day is 1167M.T. and Ammonium sulphate

*Speech not corrected

304 Metrict Tons. The main raw materials used are sulphur, 90 tons per day, Natural gas, 35 million cft per day and atmospheric Nitrogen. The Factory consumes 9.5 to 10 Million gallon of water per day and discharges 7.5. to 8.00 Million gallon of effluent into the river. The effluent of the Factory mainly contains ammonia both in combined and free form.

The effluent is allowed to pass through channel to a delay pond ann from this pond the effluent is let out to the river Dilli which flows nearby. The Dilli River becomes Desang river and ultimately falls into

the Brahmapuira.

The effluent of the Fertillizer Factory contains amonia as the maint pollutant. From the analysis conducted in our departmental laboratory it was found that the amoan of ammonia discharged often exceeds the permissible limit of 50 parts per million. Due to the excessive discharge of ammonia into the Dilli River which evenually becomes Desang downstream, there have been reports of fish mortality down to the point of Sapekhati Block(45Km). Beyond S pekhati this incidence of fish mortality declines as, there are three small tributaries downstream called Timong, Safrai and Bhojo. The pollutants dilute with the increased volume of water discharged at the confluence of the three tributaries. The intensity of the problem is acute during the dry season when the discharges of the Dilli River and the tributaries go down.

As regards the atmospheric pollution around the Factory and the neighbouring areas it was reported that sometime the amount of sulphur dioxide (S02) emitted from the factory is harmful. Uptil now no monitoring of the atmospheric pollution has been done as there is no legislation for the control and prevention of air pollution. An Act is likely to be passed by the Parlament in the near future as soon as various States pass resolutions authorising the Parliament to enact the legislation. A resolution to this effect has already been submitted to this Assembly Secretariat for introduction in the current budget session.

Just after the Commission of the Namrup Unit in 1968, water pollution in Dilli River came to the notice of the Govt. In the absence of any legislation at that time Govt. could not take any regulatory measure against the discharges. The Deputy Commissioner and our departmental officer visited the unit in the year 1969 to verify the complaint and to advise the authority of the Fertilizer Factory to take corrective measures. Meanwhile the Factory had undertaken measures to remove the pollutants, but as reported, the measures were not entirely foolproof.

The water prevention & Control of Pollution Act was enacted by the Parliament in 1974. Under the Water (Prevention & Control of Pollution) Act the State Board for Prevention & Control of water Pollution was constituted in June 1975. This Board is now empowered to look after the pollution aspects of the river systems in the State As required under this Act the Factory had applied to the Board for granting the consent for discharge of its effluent in the river Dilli in November, 1976. The Board after proper scrutiny and personal

verification by the experts on the technical Committee granted provisional consent in November, 1977 for a period which will expire in August, 1978. The provisional consent was given so that during the stipulated time the factory should be able to equip itself with the necessary arrangements including the treatment plants where necessary to bring down pollutant levels up to the specified limit.

The authorites of the fertilizer factory had been directed by the the Board to bring the pollutants in the effluent within the permissible limit. These limits are prescribed by the Board. Meanwhile the Board has also made the necessary survey and taken necessary action to monitor the effluent quality from the sampling points.

মাননীয় অধ্যক্ষ : আপর্নন ক্লিয়াৰ হব খর্নজছে যদি কওঁক।

শ্রীশশকমল সন্দিকৈ । মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মণ্ড্রী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিছাখিছা, তাৰ ৰাইজে আইন মতে ফাইটিল ইজাৱৰ কত্পক্ষৰ লগত আলোচনা কৰি চর্বান্ত কৰিছিল এই অঞ্চলৰ মান্ত্ৰৰ কাৰ্বণে পানী যোগান ধনিব। ১৯৭৪ চনতে কৰা এই চর্বান্ত কার্য্যকৰি কৰা নহল। শ্রমিক সকলে আন্দোলন কৰাৰ পাচত আকৌ ১৯৭৭ চনত নতুনকৈ চর্বান্ত কৰা হল। কিন্তু সেই চর্বান্তও কার্য্যক্রিৰ নকৰাত, এতিয়া যোৱা ২৮ ত্যাৰিখৰ পৰা হাঙ্গাৰ শ্রীইক চলি আছে। এই বিষয়ে মন্ত্রীমহোদয় সকলে কিবা ব্যৱস্থা ক্রিছে নেকি মই জানিব বিছাবিছো।

Shri KHAGEN BORBARUA.—Sir, whether it is a fact that one affluent treatment plant has been constructed at the cost of Rs.70 lakhs and that plant is lying inactive at present?

ড ঃ কোষেশ্বৰ বৰা (মাত্ৰী) ঃ—অধক্ষ্য মহোদয়, সেই কথাটো চাবৰ বাবে আমাৰ যিটো বোর্ড আছে তেওঁলোকে ১৯৭৮ চনৰ আগণ্ট মাহৰ ভিতৰত তাৰ এটা ৰিপোর্ট দাখিল কৰিব। পানী দ্যীত হৈ গৰ্ম, মহ, মাছ যে মৰিছে, সেই বাবে পানী নিউট্রিলাইজেচন কৰাৰ বাবে তেওঁলোকে কিমান টকা খৰছ কৰিছে তাৰ হিচাব আমাৰ হাতত নাই। মাননীয় সদস্য সন্দিকৈ ডাঙৰীয়াই যিটো কৈছে, সেইটো সচ। বোর্ডৰ কিছমান পারাৰ্থ আছে। পানীখিনি যদি বিসম্পন্ধ কৰিব নোৱাৰে তেতিয়াহলে আইন মতে ফাইন কৰাৰো কথা আছে। আৰু যদি ফাইন নিদিয়ে তেতিয়া হলে বাধ কৰি দি আন ঠাইলৈ উঠাই আনাৰো আইন আছে। কিল্ত যে ভাৰত চৰকাৰৰ যিটো ফাৰটিলাইজাৰ কাৰখানা আৰু ইয়াৰ পৰা যি সাৰ উৎপাদন হয় সি আমাৰ ৰাজ্য খনৰ কাৰণে অতিকৈ প্রয়োজনীয়। কিল্ত সেই কাৰখানাটো যি ঠাইত আছে সেই ঠাইত নানা ধৰণৰ টেকনিকেল অস্মবিধা আছে। সেই কাৰণেই তাত এনে বিলাক অস্মবিধাৰ স্কিট হৈছে। এই বিলাকৰ ব্যৱস্হা কৰিবৰ বাবে আমি চেন্টা কৰিম।

Shri JAGANATH SINGHA.—(Minister): As regards Affluent Treatment Plant, at the moment I have no information but I can assure the Members that I will make enquiries of it and take necessary steps.

Shri PREMADHAR BORA.—Sir, on a point of information..—
ইয়াত পালিয়ামেণ্টৰ এনএক্টমেণ্টৰ কথা আছে। গতিকে আমি বিধান
সভাত প্ৰস্তাব আকাৰে তেওঁলোকলৈ পঠাব লাগিব। দ্বীতিয়তে এখন বোৰ্ড আছে।
গতিকে যদি প্ৰকৃততে তাত এনে ধৰণৰ আনহাইজেনিক অবস্হাৰ স্কৃত্তি হৈছে, তেনে
ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা বোৰ্ডৰ কত্পক্ষৰ লগত আলোচনা কৰি এইটো কেনেকৈ
দ্বিকৰণ কৰিব পাৰি সেই বিষয়ে যথা-যথ ব্যৱস্হা অনতি পলমে হাতত লব লাগে।

Shri JAGANATH SINGHA. -- (Minister): Sir I have already answered that as regards the Affluent Treatment Plant I will make enquiries and take necessary steps.

Mr. SPEAKER.--Item No.2

Shri KHAGEN BORBARUA.—Sir, I beg to raise a matter of urgent public importance under Rule 301 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assem Legislative Assembly relating to "Water supply in Amguri Town of Sibsagar Subdivision".

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমগনেৰী ঠাইখন আজি ১৫ বছৰ আগতেই টাউন বর্বি ঘোষণা কৰা হৈ গল, কিংতু আজিলৈকে তাত পানীৰ ব্যৱস্থা হোৱা নাই। ২৪ লাখ ১০ হাজাৰ টকা ধাৰ কৰিছে তাৰে এল, আই, চিৰ পৰা ১৬ লাখ ৬০ হাজাৰ আৰু অসম চৰকাৰৰ পাৰা ৮লাখ ৩০ হাজাৰ। আমি দেখিছোঁ কোনো কোনো নগৰত বিনা পইচাৰে পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। সোনাৰী টাউনত তাৰ ৰাইজে এনেয়ে পানী পাইছে কিংতু আমগন্বী টাউনত বেচি নহলেও শতকৰা ৫০ ভাগ টকা কম পক্ষেও চৰকাৰে পানী যোগানৰ কাৰণে দিব লাগে।

Shri ZAHIRUL ISLAM, (Minis'er)—Mr. Speaker, Sir. Amguri Town Committee was constituted in the year, 1964 and from the very beginning the public of Amguri have been demanding for good drinking water.

As sufficient amount from plan resources could not be spared, no new water supply scheme for urban areas could be taken up during the course of last few years.

The Chief Public Health Engineer prepared the Amguri water supply scheme at an estimated cost of Rs.24.90 lakhs and submitted the same to this Department on 24th March 1977.

The Planning Commission has allocated some amount for urban water supply of this State from L. I. C. resources. The L. I. C. also agreed to finance some schemes as per allocation of Planning Commission. As per L. I. C. scheme, one third of estimated cost of scheme is to be met by urban local bodies out of its own resources or by taking loan advance by State Government and balance two third is to be financed by L. I. C. with the understanding that the scheme is completed within three years and repayment is made within 25 years commencing from the 4th year of release of 1st instalment of the loan. Rate of interest of L. I. C. loan is $8\frac{1}{2}\%$.

Accordingly the scheme for Amguri Town Committee was taken up with L. I. C. and they have accepted the proposal and sanctioned Rs.2.00 lakhs during current year for the scheme. The amount is being released by L. I. C. within 31st March 1978.

With the above assurance from L. I. C. the scheme has been administratively approved by the Assam Government recently and Rs.1.00 lakh has also been sanctioned and released as lean during current year as State Government share.

Chief Public Health Engineer will take up execution of the scheme immediately and if full fund is arranged from L. I. C. and Planning Commission as per above ratio in time, it is expected that the scheme may be completed in about 3/4 years for the purpose of supplying water to the town people.

Mr. SPEAKER.—Item No.3, election of Deputy Speaker. I now take up item No.3 that is election of Deputy Speaker. There are two valid nomination papers and I shall read out the particulars of the nomination papers as required by sub-rule (5) of Rule 8 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assemby. All the nomination papers are in favour of the same member, that is Seikh Chand Mohammad.

Nomination Paper No.1

Proposed by Shri Rabindra Nath Malakar and seconded by Shri Ajoy Kumar Dutta.

Nomination Paper No.2

Proposed by Dr. Tarini Mohan Barooa and seconded by Shri Bhubaneswar Barman.

As there is only one member nominated for the office of the Deputy Speaker, I have much pleasure in declaring Sheikh Chard Mahammad to have been culy elected unopposed in this House as Deputy Speaker of the Assam Legislative Assembly. I now request Sheikh Chand Mohammad to Occupy the seat of the Deputy Speaker.

(Applause)

(The Deputy Speaker was conducted to his Chair by the leader of the House and leaders of Opposition parties).

I congratulate Sheikh Chand Mohammad on his being unanimously elected to the high office of the Deputy Speaker. Though Sheikh Saheb is new to this House he is well known as an astute lawyer and as a political worker. From his college days he was associated with various organisations. He was a good debator and he was the Secretary of All Assam Inter College Debating Society. He joined the Freedom Movement in 1942. I have no doubt that with his wide experience in various fields he will be able to discharge his duties as Deputy Speaker most efficiently and to the satisfaction of all sections of this House. He will also help me in conducting the proceedings of this House smoothly. I again congratulate him on his unanimous election to this high office.

শ্রীগোলাপ চন্দ্র বৰবৰা (মনুখ্যমন্ত্রী)'ঃ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, চেখ্ চান্দ মহন্মদ আজি সদনত বিনা প্রতিন্বন্দিতাৰে উপাধ্যক্ষ নিব্বাচিত হোৱাত তেখেতক মই আন্তরিক ওলগ জনাইছো আবন সদনৰ সকলো সদস্যকে অভিনন্দন জনাইছো। মই আনাকৰিছো সদনৰ নিয়ম পন্ধতি অবলন্বন কৰি সদনৰ সকলো সদস্যৰে অধিকাৰ ৰক্ষা কৰাত কৃতকাৰ্য্য হব। তেখেতক প্রনৰ ধন্যবাদ জনাইছো।

45

শ্ৰীশ্ৰং চন্দ্ৰ সিংহ: --অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া চেখ চান্দ্ৰ মহন্মদ চাহাৰ বিনা প্ৰতিদন্দি-তাৰে উপাধাক্ষ নিবৰ্ণাচিত হোৱাৰ কাৰণে আমি তেখেতক ওলগ জানাইছো। শ্বেখ এজন সনদক্ষ ৰাজ নীতিজ্ঞ আৰু সনবক্তা। তেখেতৰ ৰাজনৈতিক দনৰদাশতা, বাগমিতাত আমি সকলোৱে মুগ্ধ হৈছো। এই সদনৰ উপাধ্যক্ষ হিচাবে সদন পৰিচালনা কৰোতে নিশ্চয় তেখেতে আমাৰ সকলো সদস্যৰ অধিকাৰ ৰক্ষা কৰিব আৰু তেখেতৰ কাম কাজত আমি সম্পূর্ণভাবে সহযোগিতা আগবঢ়াম। তেখেতক পনেৰ ওলগ জনালো।

শ্ৰীহেমেন দাস :—অধ্যক্ষ মহোদয়, শ্বেখ চান্দ মহম্মদ বিনাপ্ৰতিদন্দিতাৰে উপাধাক নিবৰ্বাচিত হোৱাত আমি আনন্দিত হৈছো। যোৱা কেইটা বছৰত অসমৰ জনসাধাৰণৰ জীৱন জীবিকাৰ বাবে যিবিলাক আন্দোলন হৈছিল সেইবিলাক আন্দোলনত দেবখ চাহাবক পাই আহিছো। ৰাজনীতিত অভিজ্ঞ, আইন সম্পর্কে অভিজ্ঞতা থকা চেখ চান্দ মহন্মদ চাহাব উপাধ্যক্ষ পদত নিববাচিত হৈ সদনৰ কাম সন্দৰভাবে পৰিচালনা কৰিব পাৰিব বৰ্নল আম্হা ৰাখিছো। মই ব্যক্তিগতভাবে আৰু আমাৰ দলৰ ত্ৰফৰ পৰা তেখেতক অভিনন্দন জনালো।

শ্ৰীমতী চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমৰে :- অধ্যক্ষ মহোদয়, চেখ চান্দ মহন্মদ বিনা প্ৰতিদান্ত ৰে বিধান সভাৰ উপাধ্যক্ষ নিবৰ্ণচিত হোৱাত আমাৰ ফালৰ পৰা তেখেতক ওলগ জনাইছো। তেখেত্ব নিচিনা এজন অভিজ্ঞ ৰাজনীতিজ আৰু সমাজসেবী ব্যক্তিয়ে নিজৰ দ্বিৰ পালন কৰি যাব প্ৰিৰ তাত আমাৰ দুচে বিশ্বাস আছে। তেখেতক প্ৰনৰ অভিনাদন জনালো।

শ্রীগিয়াচ দিদন আহমেদ :-অধ্যক্ষ মহোদয়, শ্বেখ চান চাহাব বিনা প্রতিদনন্দি-তাৰে উপ ধ্যক্ষ নিৰ্বাচিত হোৱাত মই মোৰ পক্ষৰ পৰ আৰু আমাৰ দলৰ পক্ষৰ পৰা আত-ৰিক অভিনাদন জন ইছো। দেবখ মহম্মদ চাহাব তাজিৰ চিন কি নহয় কলেজীয়া জীৱনৰ পৰা তেখেতক আমি জানো। বিনয়, নম আৰু অক্লান্ত সমাজসেৱী চান চাহাব। আমি আশা কৰিছো এই নতুন দায়িত্ব ভাৰ গ্ৰহণ কৰি তেখেতে তেখেতৰ দক্ষতাৰ পৰিচয়া দিব পাৰিব আৰু নিৰপেক্ষতাৰে আমাৰ সদনৰ নীতি-নিয়ম অনুযায়ী কাম কৰিব পাৰিব। আমি তেখেতলৈ আমাৰ সহযোগিতা আগবঢাম।

শ্রীখণেন বৰবৰুৱা :—অধ্যক্ষ মহোদয়, আপোনাৰ অবিহনে চান মহম্মদ ডাঙৰীয়াই সদনৰ কমে পৰি লনা কৰিব পাৰিব। এইটে অতি দায়িত্বপূৰ্ণ কাম।

> "মন্ষা জীৱন নহে সংখ্তোগ তৰে, কঠিণ দায়িত আছে সাথাৰ উপৰে।"

এই দায়িত্ব তেখেতে বিভিন্ন দর্শনৈৰে পালন কৰিব লাগিব। আমি বিশেষকৈ মাৰ্ক্সবিদ্যাল দশনিব লোক। গতিকে বিভিন্ন দশনেৰে তেখেতে কাম চলাব বুলি মই আশা ৰাখিছো।

শ্ৰীফণী মেধিঃ—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় শেবখ চান মহম্মদ ডাঙ্ৰীয়া বিনা প্ৰতি দ্বন্দিতাৰে উপাধ্যক্ষৰ পদলৈ নিৰ্বচিত হোৱাত মই মোৰ ফালৰ পৰা তথা মোৰ পাৰ্টি ব তৰফৰ পৰা তেখেতলৈ ওলগ জনাই ছা। আশা ৰাখিছো তেখেতে তেখেতৰ কাৰ্য পৰিচালনাৰ সময়চোৱাত এই সদন্ৰ গণতাশ্তিক আৰু সাংবিধানিক অধিকাৰ ৰক্ষা কৰিব আৰু আমি বৰবৰৰো ডাঙৰীয়াই কোৱাৰ দৰে সকলা দশনিৰ মানতে নিৰপেক্ষ বিচাৰি পাম-এই আশা ৰাখি তেখেতলৈ পানৰ ওলগ জনাই মই বহিছো।

শ্রীপ্রেমধন বৰাঃ—সন্মানীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, শ্বেখ চান মহন্মদ ডাঙৰীয়া বিনা প্রতিব্যান্দতারে আমান বিধান সভালৈ নির্বাচিত হোরাত বর্ত্তমান বিধান সভাল মর্যাদা আগতকৈ ব্যাদি পাইছে। মই আশা কৰোঁ মহন্মদ চাহাবে উপাধ্যক্ষ হিচাবে তেখেতে দক্ষত বে কার্য্য নির্বাহ কৰিবলৈ সমর্থবান হব আবং লগতে আমান বিধান সভাল মর্যাদা যাতে সকলো সময়তে কক্ষা হয় তাৰ কারণে সজাগ থাকে। অধ্যক্ষ মহোদয়, চান মহন্মদন্ব অমায়িকতা, কার্যাদক্ষতা তেখেতৰ হিন্দ্য মন্ত্র্লম নব প্রতি সপ্রতীয়েই ভাষ প্রমাণ কৰে। তেখেতৰ বিয়ান্ব বাবে যিটো প্রীতি ভোজ দিছিল সেই ভোজত হিন্দ্য মন্ত্র্লমানন সমাবেশ হৈ উৎসাহেরে যোগদান করিছিল। তেখেতৰ জড়িয়তে আমান্ব এই দর্খীয়া অসম ৰ জ্যুখনক যাতে আগবঢ়াই লৈ যাব পাৰে আশা আমি বাখিছো।

সদৌ শেষত মোৰ ফালৰ পৰা আৰহ প্ৰগতিশীল গণতান্ত্ৰিক সমাজৰ তৰ্ফৰ পৰা সহায় সহযোগ আগ বঢ়াই তেখেতক প্ৰেৰণা যোগাম বৰ্হাল কৈ মই সামৰ্বণ মাৰিছো।

Shri JOYNAL ABEDIN.—Mr. Speaker. Sir, I take this opportunity of heartly congratulating Mr. Chand Muhammad to the office of he Deputy Speaker of this August House. We know that Mr. Chand Muhammad is an efficient social worker; we also know that in his past life, he was very closely connected with the legitimate movement of the people of Assam, and we hope that in his new capacity, he will see that all the members of different parties and groups in this House will get equal opportunity to express their opinions and that their rights would be safeguarded. And I again congratulate Mr. Chard Muhammad on his having been elected as the Deputy Speaker of this Assembly.

Shri BENOY KUMAR BASUMATARI—Sir, on behalf of the plains tribals, I wish to congratulate him.

শ্রীশ্বেখ চান মহন্মদঃ—অধ্যক্ষ মাহাদয়, আজি এই সদনত মাননীয় সদস্য সকললৈ মই মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ আগবঢ়াবলৈ সন্যোগ পাইছো। সচাঁকৈ মই আজি ভাবিছো এই সদনত মোতকৈ অধিক অভিজ্ঞ আৰু যোগ্য ব্যক্তি আছিল। তথাপিও আজি মোক বিনা প্রতিদ্বন্দিতাৰে মাননীয় সদস্য সকলে উপাধ্যক্ষৰ আসনলৈ নির্বাচিত কৰিলে। তাৰ বাবে মই আটাইলৈকে মোৰ অন্তৰৰ ওলগ জনাইছো।

উপাধ্যক্ষৰ দৰে এটা দায়িত্বপূৰ্ণ কাম যে ইমান কম দিনৰ অভিজ্ঞতাৰ দ্বাৰাই ঠিকভাবে বহন কৰিব পাৰিম সেইটো মই ভবা নাই। কিম্বু মই আশা ৰাখিছো আটাই-বোৰ দল আৰু আটাইবোৰ সদস্যই মোক সহায় সহযোগ আগবঢ়াই মোৰ দায়িত্ব বহন কৰাত সহায় কৰিব ।এই খিনিতে মই এটা কথা কব খুর্নিজছো যে বক্তৃতাত সকলোকে সমানে সর্বিধা দিব নোৱাৰিলেও অত্ততঃ ৰাইট এণ্ড প্রতিদিউৰ মতে সদনৰ সময় ৰক্ষা কৰাৰ কাৰণে চেণ্টা কৰিম।

ইয়াকে কৈ মই মোৰ ভাষণ সামৰিছো।

Mr. SPEAKER: Now, item No.5, Debat on Governor's Address

Shri Nazmul Haque may resume his speech; you please continue only for 5 minutes.

শ্ৰীনজৰ্বল হক: —মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসম তথা সমগ্ৰ ভাৰততে বস্ত্ৰ ম্ল্য ব্দিধ হোৱা কথাটো ৰাজ্যপালৰ ভাষণত উল্লেখ হোৱা নাই। ম্ল্য ব্লেখ ৰেধি কৰিব নোৱাৰ।ৰ ফলত ভাৰতীয় জন-জীৱনত ই এটা ভয়াবহ সমস্যাত পৰিণত হৈছে। মূল্য বুদিধ ৰোধ কৰিবলৈ হলে তাৰ একমাত্ৰ উপায় হৈছে খাদ্য দ্ব্যুৰে সৈতে প্ৰকাৰ নিত্য প্ৰয়োজনীয় বস্তু বোৰৰ বিতৰণৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰৰ হাতলৈ অনা। স্বৰ্বাত্মক ৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ প্ৰবৰ্ত্তন কৰা। খন্চৰা আৰু পাইকাৰী উভয় বিধ বস্তৰ নিয়ুত্বণ আৰু বণ্টন ব্যৱংহা চৰকাৰে নিজৰ হাতলৈ আনিব লাগে। কিন্তু ৰাজ্যপালৰ ভাষণত দেখা গৈছে সেই সম্পর্কে একে ব্যৱস্থা হাতত লোৱা হোৱা নাই। বৰণ্ণ ক্ত বিলাক মুকলি বজাৰত এৰি দিয়া হৈছে। ইয়াৰ ফলত যিবিলাক ডাঙৰ ব্যৱসায়ী, কলা বেপাৰী আৰু মজ্বতদাৰ আছে তেওঁলোকৰহে লাভ হব। সবৰ্ব সাধাৰণৰ লাভ নহয়। গতিকে নব নিবৰ্ণচিত জনতা চৰকাৰৰ মণ্ত্ৰী মণ্ডলক মই কব বিচাৰিছোঁ তেখেত সকলে মূল্য ব্যদ্ধি ৰোধ কৰাৰ কাৰণে বৃহত্তৰ হিছতিশীল মূল্যমান দিয়াৰ ব্যৱস্থা ক ৰ যেন । কি বল্জ কি ম্ল্যুত বিক্ৰী কৰিব লাগিব তাৰ মূল্যমান চৰকাৰে স্থীৰ কৰি দিব লাগিব আৰু সেইটো জনসাধাৰণৰ ক্ৰয় ক্ষমতাৰ থাকিব লাগিব।

ইয়াৰ লগতে মই আৰু এষাৰ কথা ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ সংশোধনী আনিব বিচাৰিছোঁ। শিক্ষা সম্পর্কত ৰাজ্যপাল ভাষনত দেখা গৈছে যে দশমমান শ্রেণীলৈকে ফিচ্ মাফ দিয়াহৈছে। ইয়াৰ কাৰণে বিভিন্ন মহলত নানা ধৰণৰ প্রতি-ক্রিয়াৰ স্নতিট হৈছে। কোনোবাই উদ্বেগ প্রকাশ কৰিছে, যে এইটো এটা বলিণ্ঠ পদ-ক্ষেপ. কোনোবাই কৈছে এইটো এটা বৈপ্লবিক পৰিবৰ্ত্তৰ আৰু কোনোবাই জনতা চৰ-কাৰক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছে। কিন্ত ইয়াৰ দ্বাৰা মই যিটা ভাৱো যে কেচবুৱাই মাকৰ লগত উৎপাত কৰিলে মাকে যেনেকৈ চকলেট এটা মুখত ভৰাই দি কেচুৱাক শাশ্ত কবি ৰ খে ঠিক সেইদৰে চৰকাৰে জনসাধাৰণক শাল্ত কবি ৰ খিব বিচাৰিছে। কাৰণ বৰ্ত্তমান সমাজত যিটো বাস্তৱ অৱস্হা বিশ্বাজ কৰিছে তাত সকলো সদস্যই স্বীকাৰ কৰিব লাগিব যে যি সকলৰ খাবলৈ ভাত নাই, পিশ্ধিবলৈ কা পাৰ নাই আৰু থাকিবলৈ আশ্ৰয় নাই সেই সকলোৰে কাৰণে দশম মাণ শ্ৰেণীলৈকে কিয় বিশ্ববিদ্যালয় পৰ্য্যায়লৈকে ফিচ মাপ দিলেও এই ৰাজ্যত হেজাৰ হেজাৰ দৰিদ্ৰ আৰ- অনাথ সণ্তান শিক্ষাৰ পৰা বঞ্চিত হৈ থাকিব। গতিকে মই কব খৰ্নজছো দৰিদ্ৰতাৰ স⁸মা ৰখাৰ তলত থকা সকলো লৰা ছোৱালীৰ ব বে অকল ফিচেই নহয় খাদ্য বস্ত্ৰ আৰ্থ্য বাসম্হানোৰ সৈতে কিতাপ পত্ৰ আদি দি পঢ়াৰ ক ৰণে যি বাৰ সা-সজনলি লাগে সকলো খিনি ব্যৱস্হা চৰকাৰে কৰি দিব লাগিব। বৰ্ত্তম ন বিটো ব্যৱস্থা কৰা হৈছে এই ব্যৱস্থাৰ দ্বাৰা কেৱল ধনীক শ্ৰেণীৰ মানত্তে উপকত হব । দ্বিত্ৰতাৰ সীমা ৰেখাৰ তলত পৰি থকা অগণণ মান্ত্ৰ কোনো উপকাৰ নহয় ।

মই আৰ্ব এষাৰ কথা কৰ বিচাৰিছো প্ৰশাসনীয় ক্ষেত্ৰত আজি কংগ্ৰেছৰ ৩১ বছৰীয়া শাসনৰ ইতিহাসৰ পতন ঘটিল কিয় ? মই জনতা চৰকাৰৰ দ্বিট আক্ষণ কৰিব বিচাৰিছো যে যোৱা ৩১ বছৰীয়া শাসনৰ ইতিহাসত কংগ্ৰেছ দলে নিলজ্যভাৱে প্ৰশাসন যাত্ৰক নিচক দলীয়া স্বাৰ্থত ব্যৱহাৰ কৰিছিল আৰু প্ৰশাসন যাত্ৰ দ্বেণ্যতিৰ, মাজত পোত গৈছিল। যাৰ ফলত কংগ্ৰেছৰ পতন ঘটিলে। জনতা চৰকাৰে যাতে প্ৰশাসনলীয়া বিভাগ নিৰপেক্ষ ৰাখিব পাৰে আৰ্ব্ব নিচক দলীয়া স্বাৰ্থত ব্যৱহাৰ নকৰি ব্ৰহ্ৰম জনস্বাৰ্থত ব্যৱহাৰ কৰে তাৰ কাৰণে দ্বিট ৰাখিব ব্ৰ্বলি মই আশা কৰিলোঁ।

নিবন্ধা সমস্যা সম্পৰ্কে ৰাজ্যপালৰ ভাষণত তেনেকুৱা কোনো বলিণ্ঠ পদক্ষেত্ৰ লোৱা নাই। অথচ এইটো এটা জাতিয় সৰস্যাত পাৰণত হৈছে। এই নিবন্দা সৰস্যা সমাধানৰ এটা মথ্য উপায় হিচাবে বৰ্ত্তমান জনতা চৰকাৰে কুটীৰ শিল্পত গ্ৰেৰ্ছ আৰোপ কৰিছে। মই কব বিচাৰিছোঁ যে আমাৰ অসম ৰাজ্যত কুটীৰ শিল্প তাহানি যুগৰ পৰীই চলি আহিছিল। কিন্তু সেই ক্টৌৰ শিল্পবোৰ কিয় আজি এই ৰাঘব বোৱাল সকলৰ পেটত সোমাই গল অৰ্থাৎ বৃহৎ উদ্যোগ পতি সকলৰ গৰাহত সোমাল। প্ৰক্ৰিবাদী অৰ্থানীতিৰ বাভাবিক নিয়মেই কুটীৰ শিল্পৰ পতন ঘটিব কাৰণ মৰ্কলি প্ৰতিযোগিতাত বৃহৎ উদ্যোগ পতিৰ লগত প্ৰতিযোগিতা কৰি কুটীৰ শিল্প জীয়াই থাকিব নোৱাৰে। এই সম্পৰ্কে আমাৰ এছ, ইউ, চি পাটিৰ বন্তব্য হৈছে যে বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ এই অগ্ৰগতিৰ দিনত দৈত্যাকাৰে বৃহৎ শিল্প উদ্যোগ যত গঢ়ি তোলা উচিত, যি উদ্যোগ সম্হে এই বিশাল বেকাৰ বাহিনীক কামৰ যোগান দিব পাৰে কিন্তু তাৰ পৰিবৰ্ত্তে কুটীৰ শিল্পৰ কথাহে ভবা হৈছে। কাৰণ একমাত্ৰ বৃহৎ শিল্প উদ্যোগেই নিবনৰা সমস্যাৰ স্হায়ী সমাধান দিব পাৰে। ইয়াতেই মোৰ বন্তব্যৰ সামৰণী মাৰিলোঁ।

*Shri BILTON G. MOMIN: Mr. Speaker, Sir, I wish to second the motion of thanks moved by my Hon ble friend Shri N. Sarma on the Governor's address, and would like to participate in the debate as a representative of the Hill areas of Assam. Sir, you know that the Hill areas of Assam comprise of only two districts, namely Karbi Anglong and N. C. Hills These Hill areas have problems peculiar to themselves, and to improve these areas, common and general approach to solution will not help. The District of Karbi Anglong is a constituent of the Hill Areas and its area is 10.332 sq. kilometers, and happens to be the largest district of Assam, next to Goalpara which is only 27 sq. kilometers larger. The population is nearly 4 lacks. But this district has the lowest rate of literacy of 19.17 per cent within the State of Assam. This itself speaks volumes of the interest and activities of the previous Congress Government towards the Hill Areas and the Tribal people. The Karbi Anglong district was created in 1951 when Sixth Schedule was provided under the Constitution of India and thus lecame a part of the autonomous district of Assam. Under this arrangement certain subjects were placed under the control of the District Councils which sought to protect the peculiar interests of the district. However, this arrangement could not entirely satisfy the people of the district and their dissatisfaction was placed before the nation. Sir, when Meghalaya was created, Government of India gave an op ion to the people of the Hill Districts to decide whether they would like to continue to remain with Assam or to join the new Hill State of Meghalaya. In such a situation, the then Chief Minister of Assam Shri M. M. Choudhury made certain extraordinary arrangement with the leaders of the Hill districts (Karbi Anglong and North Cachar Hills) in order to keep these districts with Assam. The arrangement was in the form of assurance that the political aspiration of the Tribal people of the district will be protected by the Assam Government and that more powers will be granted to the District Council. Shri M. M. Choudhury and his Government honoured certain sections of the assurances. But Sir, as soon as Shri S. C. Sinha, became the Chief Minister the above assurances were ignored and instead of any encouraging attitude, the previous Government not only suppressed the aspirations of the Hill areas, but also curtailed some of the powers allotted to the District council.

The above are some of the deep feelings of the people living in the Hill Areas of Assam. These feelings are to be removed immediately

302 DEBATE ON GOVERNOR'S ADDRESS [30th Mach

by the present Government, if it is eager to project a different image, an image that it is a peoples Government reflecting the will and desire of the people.

To do that the new Janata Government must do the following:-

- 1. A clear cut policy towards the Hill Areas of Assam.
- 2. Development activities such as :-
  - (a) Improvement of Educational facilities;
  - (b) Improvement of water supply;
  - (c) Improvement of Agriculture;
  - (d) Improvement of Roads and Buildings in the Area,
  - (e) Start aforestation on a war footing which were denuded by the previous Government to fatten the treasury of the Congress Party.

Mr. Speaker, Sir, the potential of the Hill Areas would be fully cultivated if the projects such as the 'Coffee and Rubber Plantations' in the style of Corporation were carefully guided under proper management. But, Sir, I demand an enquiry to the workings of the Corporation created for Coffee and Rubber Plantations. Because, we are the living witnesses of how those Corporation has became Corporation of corruption. We know that lacs of rupees allocated to these projects are misused and wasted. It is our right to know, how these funds are wasted and it is our right to hope for the best services out of these Public undertakings and get these services for the best interest of the neglected poor tribal people of these Hill Districts of Assam.

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই অলপমান অসমীয়াতে কব বিচাৰিছো। সেই কাৰণে মই মাননীয় সদস্য সকলক অনুব্ৰোধ কৰিছো যে, ভাষা মোৰ ভাল নহব পাৰে, প্ৰনাওন চেচন বেয়া হব পাৰে। সেইকাৰণে মই মাননীয় সদস্য সকলক অনুব্ৰোধ কৰিছো মোৰ ভাষাতো বেয়া নাপাব আৰু মাফ কৰিব আৰু নাহাঁহিব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, যেতিয়া কাৰবি আংলঙত কংগ্ৰেছ শাসন হৈ আছিল, সেই সময়ত তাত কি অত্যাচাৰ হৈছিল, তাক দিন্দ্ৰিক কাউন্সিলত জনোৱা হৈছিল। এই কাউন্সিলৰ কাৰণে ৪ জন মেশ্বাৰ নামনেট কৰা হয় তাবে দ্বজন লিদাৰৰ কাজিয়া হোৱা কাৰণ হল এজন মিনিণ্টৰ হল, আনজনে কাউন্সিলত কোনো পাৱাৰ নাপালে। এইদৰে দ্বছৰ পাৰ হৈ গল। তাৰ পিচত এইটো কাটি দিলে আৰু বিনমিনেট কৰি লৈ গল। এইটো আন কন্তিটিট উচনেল কথা। মই নিজে এজন ইলেকটেদ মেশ্বাৰ। আইনমতে যিটো কাম কৰিব নালাগিছিল, ব্যক্তিগত আথেজত কংগ্ৰেছ চৰকাৰে অন্যায় কাম কৰিছিল। ইয়াৰ ওপৰিও যি জন হোমগাড কমান্দদেশ্টে ১৫ বছৰ কাম কৰি আছিল, তেওঁ ১২ ঘণ্টাৰ ভিতৰতে হোম চেক্ৰেটৰিৰ পৰা অৰ্দাৰ দিলে যে কামটো এৰ্ব্বাব লাগে। এই কথাটো দি, চি য়েও মাজানে, হোম গাদ কমানদেশ্টেৰ জেনেৰেলেও নাজানে। ব্যক্তিগত আথেজত এনে ধৰণৰ কাম হৈ আছে। আমি গোটেইবিলাক কথা ভগৱানৰ ওপৰতে এৰি দিছিলো। এতিয়া ভগৱানে এইবিলাক বিচাৰ কৰিছে।

উন্ময়নৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ কাৰ্বি আংলং জিলাৰ যিটো ৰাণ্টা সেইটো ২৭ বছৰ হল। আজিলৈকে এটাও পিচ ৰাণ্টা হোৱা নাই। আমাৰ তালৈ যদি বাই চান্স কোনো মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়া যায়, তেওঁ যাবলৈ কণ্ট পাব বিশেষকৈ গোলাঘাট দিফ্ব ৰাণ্টাটো বেয়া কাৰণে যাব নোৱাৰে। আমাৰ ৰাইজে এই ৰাণ্টাৰ অস্ক্ৰিধাৰ কাৰণে নানা কণ্ট ভোগ কৰিব লগা অৱস্হা হৈছে। গতিকে এতিয়া মই এই জনতা চৰকাৰক অন্বৰোধ কৰিছো যে, এই ৰাণ্টা বিলাক সোনকালে ভাল কৰিবলৈ চেণ্টা কৰিব লাগে।

পানী যোগানৰ ক্ষেত্ৰত মই কব খুৰ্নজিছো যে, এই পানী যোগানৰ বাবে যি অফিচ আছে তাত লাখ লাখ টকা খৰচ হৈছে কিন্তু কাম একো হোৱা নাই। পানী যোগান আঁচনি সম্পূৰ্ণ হোৱা নাই। অৱশ্যে অফিচাৰৰ কৰ্লনি বিলাকত পানী যোগান ধৰা হৈছে। কিন্তু সাধাৰণ জনসাধাৰণে পানীৰ স্ববিধা পোৱা নাই। এতিয়ালৈকে কাৰবি আংলঙত পানী যোগান হোৱা নাই। গাঁৱলীয়া অঞ্চলত যিবিলাক ঠাইত পানী নাই সেই অঞ্চলত মান্ত্ৰৰ বৰ কণ্ট হৈছে। এঠাইত মোৰে সম্ঘটিৰ এখন গাঁৱত মই নিজে দেখিছো যে, আদিবাসী আৰু কচাৰী লোকে বাস কৰা বহন্ত দিন হল তাত পানী ব্যৱস্থা নথকাৰ কাৰণে তিনিটা বিং ওৱেল কৰিবলৈ দিয়া হৈছিল। কিন্তু আজিলৈকে পানী যোগানৰ একো কাম হোৱা নাই। সেই লোকসকলে কৰ পানী খাইছে? মই আৰু বেছি কথা নকও। আৰু মই কিবা নকব লগা কথা কৈছো যদি মাফ খ্ৰিজছো। ইয়াকে কৈ মোৰ বন্ধব্য সাম্যৰিলো।

Shri Md. UMARUDDIN: Mr. Speaker Sir, I rise to speak in support of the amendment to the Governor's address moved by the members of the Congress Parliamentary Party. Sir, Before I touch upon certain matters which have been specifically mentioned in the Governor's address I would like to point out some important developments. Sir, the high light of the Governor's address is that there are certain decisions taken by the Government on the very day of its assumptions of office. These are-exemption of land revenue in respect of agricultural land holding upto 10 bighas, abolition of surcharge of 30% of land revenue on bigger land holdings and exemption of school fees upto class X. Then also exemption of the fee of 25 paise payable by the outdoor patients. Sir, these decisions are prima facie welcome. But as each of these matter involves a policy, the decisions could have awaited the present session of the Assembly which has been held soon after. Normally when Government make important policy decisions on the eve of an Assembly Session, it has been the convention to make statements on such decisions before the House so that the members of the House are taken into confidence and decisions receive general approval of the House. Such a step always provides widebase of support to the intended decisions of Government.

First of all, I want to analyse the implications of the exemption of land Revenue upto 10 bighas. One of the purposes as emphasised in the Governor's address is to boost agricultural production. Sir, wh ther the remission of Re l per bigha of land revenue will really glve any benefit to the farmers so far as agricultultural production is concerned remains an extremely doubtful proposition.

Sir, in my capacity as Minister of Agriculture in dealing agricultural production problems it has been found from experience that a farmer needs much more than Re.l or so per bigha as financial

assistance. If we have get to improve the economic condition of the farmers there should be adequate provision in the shape of production credit needs. We have got several catagories of farmers on the basis of land holdings. Government of Irdia under the Scheme of Small and marginal farmers and agricultural 1 bourers development agency has categorised farmers with holding upto 15 bighas as 'Small' from less than 15 bighas upto 8 bighas as 'marginal' and those having less than 3 bighas of 'agricultural labourers'. C rtain positive steps were felt to be necessary to improve the coromic cordition of the farmers of the above categories whose number is very large in the State. The scheme envisaged concessions in terms of subsidy on fertiliser, subsidy on seeds. subsidy on irrigation charges and so on, as an incentive to the poorer section of the farmers for higher agricultural production. Not on y that they also need credit for inputs such as fertilisers, improved seeds, cost of labour and also consumption requirement and other requirements of improved cultivation. Then again the scale of finance for production credit varies according to the method whether traditional or partly traditional whether inproved or partly improved or whether it is intensive or full package of practic s. The need for even a traditional farmer is about Rs. 50 to Rs. 60 per bigha for a particular crop. Those who apply partly improved methods require Rs.100 or so per bigha. Those who adopt intensive or highly improved methods require Rs.200 to Rs.250 per bigha. I want to point out to the House whether this remission of one rupee per bigha will in any way go to ameliorate the position of the poor farmers as they are to-day. There is no indication in the Governor's address that any other steps would be taken by the Government to ameliorate the farmers' economic condition or in other words whether any specified progressive schemes will be taken up in this regard. So, I would impress upon the government that they should go a step forward if they really want to improve the lot of the poor farmers. Another important point is that sir, that this step—this decision on exemption of land revenue will have an impact on the resources position of the State.

The second point on which I want to be very emphe ic is that it is likely to have some other implications that is to say a tendency to get bigger holdings fragmented into 10 bighas or less to take advantage of remission. This tendency has been very much in evidence in the case of the ceiling on land holdings Originally the ceiling was fixed at 150 bighas, and it was reduced to 75 bighas and lastly to 50 bighas. Many unscrupulous big land holders resorted to questionable and corrupt means to reduce the size of these holdings to circumvent the provisions of the ceiling Act, and as a result ceiling surpuls land could not be acquired in many cases to provide such land to landless person. Similarly in the case of exemption of land revenue also big farmers may adopt benami transactions to get the benefit of the exemption much to the detriment of the resources of the State. So, I would request government to be very careful in taking legislative measures to provide against such benami or devious transactions calculated to deceive the government of its legitimate share of land revenue. The other matter involves the policy of the levy of surcharge of 30% of land revenue on bigger holdings. Land revenue has all along been an important item of financial

resource. At one time in pre ridependent days, land revenue was the only scurce of income of the government. Gracually, we began to have got other sources such as Sales tax, and con ributions from the Central Government. I was not at all happy when I was Minister of reverue with the state of affairs so far as collection of land revenue is cercerned. It is not the fault of the government atone but the artitude of the society also is responsible for this sorry state of affairs because every body tries to evade payment of land reverue or any other tax to Government. There is a feeling that everything can be enjoyed free. This is a cangerous feeling. This should not be given mach indulgerce and in fact such tendency must be curbed to enforce fiscal discipline.

The second point is that the exemptions anneunced by Government will provid a fillip to the tendercy of not paying any legal dues or taxes to Government because the present government is generous and kind. This will deal a death below to fiscal discipline with scrious consequences to the resources position of the State. We do not pay land revenue on four cwn free will and coercive measures have to be adopted. It is only through pressure that these taxes and levies are realised. This is our experience. Therefore, Sir, from the very beginning Government must examine the implications of the exemptions and concerssion on the resource position so that it need not have to go with a begging bowl to Central Government for financial assistance and then grumble when such assistance is cented by the Central Government. But what about state's basic responsibility of raising its own resource? Are we raising our resources to the maximum extent possible? But if we avoid that responsibility and go to semebody else for help there will hardly be any justification for such a course. Now, so far as this ques ion of levy of surcharge is concerned. I do not thirk there is any justification at all for such exemption because the big farmers have the capacity to pay such surcharge and the money thus realised should be utilised in financing education. The education budget has reached a colossal proportion of Rs. 56 crores. Where is the morey coming from? This we shall have to bear in mind. Then Sir; another factor to be taken into consideration in connection with the exemption of land revenue is the current market price of land. The price of agricultural produce has also gone up. Assessment of land revenue has a linkage with both market price of land and price of agricultural produce from land. In assessing land revenue there is the soil unit system which takes into account the productivity of the land, soilstructure, and productivity of the land upon which classification of land is determined. During the last few years even agricultural land is being sold in the remotes areas at Rs. 700 to Rs 800 per bigha, more accessible areas 1000 to 1500 and in nearer to towns areas Rs. 2,000 or so. Three decades ago the ratio between land revenue and market volue of land was 1:50 but now it is 1: ,000 if not more. In other words there can be no hardship on the part of a farmer to pay Re. 1 or so per bigha agricultural land however small his landholding may be. Thus the decision to exemption land revenue payment has no other than political motivation.

Next point is, Sir, the exemption of school fees. This matter has received attention earlier and the last Government gave exemption upto Class VII and there was a contemplation to give exemption of school fees up o class XII in favour of students the annual income of whom guardians and parents does not exceed Rs.3,600. That was on the consideration that secondary education should be free as matter of national policy based on the means of guardians and parents. But that does not necessarily mean that not only primary education should be free but also Secondary and College should be free. It is a very basic question as to from which source at the money to finance education would come? should not at least the richer section of the people contribute something in the shape of school fees?

Shri SANTI RANJAN DAS GUPTA—Sir, I want to know from the Hon'ble member, who was the Revenue Minister, what was the total land revenue income for the State of Assam?

Shri Md. UMARUDD'N-It is about 3 crores.

Shri SANTI RANJAN DAS GUPTA—What is the total revenue receipt now?

Shri Md. UMARUDDIN—It is about 200 crores. Now, so far the school fee is concerned, the guardians of different means, of different economic standards in the cities and villages send their children to schools. Should we give an emnibus exemption of school fees irrespective of means or should we apply the criterion of means. It is our common experience that rich men in Gauhati or elsewhere, particularly in urban areas whose incomes are very high and some of them earn lakks of tupees. Am I to understand such rich people are incapable of paying school fees. There are people who spend Rs.100 to 150 a month on private tuition of their children and there are people also who keep their children at Shillong or other towns spending several hundred rupees a month. Should they also be exempted from school fees? should we make a discrimination on the bases of means or should we not? Now if we make no discrimination as to means we should go a step further and fix a limit in the educational progres upto which education should be free. These are the matters for serious consideration. In fact, certain income limit should be adopted. So, Sir, the crucial point for consideration is whether the resources position of the State can permit such liberal exemptions. As matter of policy such people who do not have the means to pay the fees should be given not only exemption from the school fees but for brilliant boys should be given scholarship but this should not be applicable in the case of richer people. Those who have the capacity should contribute to the school fees. Apart from the school fees the Government spends much more on the general education for every sudent.

As for instance a medical student costs the Government more than a lakh of rupees but how much fee he pays? Should be get free Medical education like other students having general education? I am putting this question for objective consideration in the sphere of education. Than Sir, so far out door patients are concerned the fee charged is quite nominal. But that is not the point. In earlier days

normally certain standard mixtures were available and it did not cost very much. Now the doctors now-a-days prescribe expensive medicine but how can the poor people purchase such expensive medicine? Actually I should like to suggest to Government to give a thought to the whole matter. The basic question is whether is nor not they are getting actual relief. If we want to really help the poorer section of people than again we shall have to ensure that the poor people get real medicine. Therefore, my point is that whether this nominal concession will give any real benefit to an ailing person or whether this decision has any political motivation, a matter on which I reserve my comment. I leave it to the House to judge whether the exemptions and concessions as announced by Government are not mere populist measures to win public support.

The next point is that Sir, there is criticism that during the Con gress regime there was absolute loss of democratic freedom. There are assertions that the Janata Party will restore democracy both at the centre as well as States. If the Congress Government failed to maintain democracy, could no give to the people what is due in a denocratic form of Government and that the Janata Party in power will restore democratic freedom still remains to be seen. It is the people who will judge the matter in due course. Now what I say Sir, we should take into account the then conditions, the state of affairs prevailing in the country. It is a matter of history. After Independence for a number of years there was peace and tranquility. Then thereaster there used to be frequent strikes and disturbances, which paralysed the life of the common man. If we allow such disturbances to continue there will be no democracy neither democratic freedom I want to remind the Hon'ble members who have come to power to keep in mind, that I am not against freedom. But the point which I want to emphasise is that the freedom must be properly utilised and the consequences of its abuse must be realised by the citizens themselves. We must see that freedom is not abused. If freedom is abused, discipline is given a go—by chaos and lawlessness and present. I wish the present Government a good luck, let democracy be restored, let freedom be employed by all, people will bless them.

Shri SHAMSUL HUDA: Whether the Hon'ble member justify the imposition of emergency?

Shri MD. UMARUDDIN: Only history will show hereafter whether emergency was justified or not. In the world such things take place but the justification or otherwise for such steps will be known only after decades in the perspective of the historical background.

শ্রীবীবেন্দ্র নাথ চৌধ্বৰীঃ—অধ্যক্ষ মহোদয়, ৱান পইণ্ট অৱ ক্লাৰিফিকেশ্যন। মই মাননীয় সদস্য গৰাকীৰ পৰা জানিব খর্নজিছো। তেখেতে এইটো স্বীকাৰ কৰিব নোখোজে নেকি যে প্রান্তন প্রধানমন্ত্রী শ্রীমতী ইন্দিৰা গান্ধীয়ে শাসনৰ গাদীত থকাৰ কাৰণে জৰবৰী অৱস্হা ঘোষণা কৰিব লগীয়া হৈছিল নে দেশত চাৰিওফালে উশ্ংখল আৰব ছাত্র আৰব শিক্ষকৰ আন্দোলন দমাবৰ কাৰণে জৰব্ৰী অৱস্হা ঘোষণা কৰিছিল। মোৰ বিশ্বাস ইন্দিৰা গান্ধীয়ে তেখেৰৰ অগণতন্ত্রিক শাসন চলাই, সংবিধানক অৱমাননা কৰি নিজে গাদীত থাকিবৰ কাৰণে জৰব্ৰী অৱস্হা ঘোষণা কৰিছিল। অৱশ্যে মাননীয় সদস্য ইন্দিৰা গান্ধীৰ নেত্ত্বৰ পৰা আতৰি গৈছে।

Shi MD. UMARUDDIN: Sir, I am not peaking anything on the emergency. Sir, I am not here to pass any judgement on the emergency. What I am telling is that we must try to preserve the freedom and liberty in proper way.

Shri BANESWAR SAIKIA: Sir, whether his Congress Government could have preserved it properly?

Shri MD. UMARUDDIN: Sir, I am not saying that the Congress Government has maintained the freedom property. No. Government can shirk its responsibility. Congress Government will have to face the consequences of wrong things done. Even this Government cannot shirk the responsibility of wrong things because Government is accountable to the people. Therefore, Sir, my point is that we must behave in such a way that it should not go against the fandamental interests of the people. Now, what has happened in U. P. Assembly the other day? Hon'ble Members in that House came to blows with each other. Sir, this is not the way to behave with one another in the House because the House is an august body and in fact a sanctum sanctorum, and it is our duty to maintain its dignity. Therefole, Sir, when we talk of freedom we should see to it that freedom and liberty are preserved properly. Then, Sir, one gentleman was talking about the autonomy in the Universities. What is happening in the Universities now a-days? You have heard that the other day the students assaulted the Vice-chancellor of the Delhi University. This is the most unfortunate state of affairs in some Universities.

Shri BANESWAR SAIKIA: Sir; what was going on during the last 3/4 years when the Congress Govt. was in power? whether they could have fixed the responsibility?

Shri MD. UMARUDDIN—Sir, I am speaking about the recent developments in a particular University. I am not fixing the responsibility. I hings have happened and things may happen also. But we should be very careful when criticism is levelled against cuttailing the autonomy of universities. Such unpleasant things happened in the Gauhati University a few years back. The then Vice-chancello. Shri Suresh Rajkhowa was put to such ignominious treatment by the students that he resigned in disgust.

Therefore, Sir. I say that when this Government has promised so many things, they should try to fulfil their pledges. Sir, a young man vaunted that when he would be in power he would do so many things. Then wise old warned him saying, 'young man, it is better to speak after the event as a historian than before the event as a prophet.' Therefore, Sir, it is better to speak after the event as a historian and the supports of the present Government will do well to remember the add age and not to indulge in making cheap promises.

Now, Sir, I will come to some specific matters.

Mr. SPEAKER—I would like to draw the attention of the Hon'ble member. How long you will continue as you have already taken 20 minutes?

Shri MD. UMARUDDIN-Sir, I will take only one or two minute more. About flood relief, Government has spent more than two or about three crores of rupees on gratutous relief and the test relief works. Government has also given loan in terms of seeds at a subsidised rates for rabi and Ahu crops to the extent of about one and a half a crore of rupees. Then, Sir, last Government took two crores of rupees as loan from the Government of India to produce crop loan to the flood affected cultivators. There is no mention of this important programme in the Governor's Address Incidentally, sir, when I left the department there was sufficient fund available for test relief works. So, I would request the present Government to spend the money for relief work in areas where extreme hardship is being faced by the poorer section of the people. Then, sir, in the Governor's address it was also mentioned that the State experienced abnormal weather conditions since March to July last year. Incessant rains accompanied by hail storms caused complete failure of the traditional Ahu, Bao paddy and also Jute crops all over the State. The damage in terms of value of crops destroyed or lost was more than Rs. 26 crores and about 45 lakhs people were affected. I would, therefore, request the Government to keep an eye on the situation and make an assesment of the position especially in areas where relief operations had to be continued from the month of April onwards. So far, Government have spent about three crores of rupees, on all counts and I think there is scope for spending more money. With these words, sir, I support the amendment.

Shri ALTAF HOSSAIN MAZUMDAR—Sir, the Hon'ble Member has given a picture so far as the Agriculture Department is concerned. I would like to know from the Hon'ble Member what he has done when several hundreds of people died in starvation during the flood in his own district? I would like to know what his Government has done at that time?

Shri MD. UMARUDDIN—Sir, what was in 1974-75. I am sure, sir, no Government can save people from a natural calamity of unpresented magnitude such as earthquakes etc.

(At this stage Hon'ble Mr. Speakr, vacates the Chair and Hon'ble Mr. Deputy Speaker, occupies the Chair—11-27 a.m.)

শ্রীদিলেশ্বৰ তাঁতী ঃ—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমৰ মাননীয় ৰাজ্যপাল মহোদয়ে দিয়া ভাষণৰ ওপৰত আমাৰ বন্ধই শ্রীনগেন শর্ম্মা ডাঙৰীয়াই যিটো ধন্যবাদস্চহ প্রস্তাৱ দাঙি ধৰিছে সেই প্রস্তাবটো সমর্থনি কৰাৰ লগতে মই কেইষাৰ মান কবলৈ ওলাইছো । প্রথমতে অসমৰ দহখীয়া কৃষকসকলৰ উন্নতিৰ কাৰণে জনতা চৰকাৰে লোৱা দ্যু পদক্ষেপৰ বাবে মই নতুন জনতা চৰকাৰক অভিন্দন জনাইছো । বিশেষকৈ দহখীয়া খেতিয়ক উপকৃত হব পৰাকৈ দহ বিঘালৈকে মাটিৰ খাজনা মাফ দিয়াটো বৰ প্রশংসনীয় কাম হৈছে । ইয়াৰ উপৰিও ছাত্রী-ছাত্রী সকলক দশমমান শ্রেণীলৈকে বিনামাচইলে পঢ়াৰ ব্যৱহা কৰিছে এইটো নিশ্চয় প্রশংসনীয় কাম হৈছে । ইয়াৰ দ্বাৰা দহখীয়া আৰু পিচপৰা শ্রেণীৰ লোক সকলে ধনৰ কাৰণে শিক্ষাৰ ক্ষেত্রত পিচপৰি থাকিব লগীয়া নহব । চিকিৎসাৰ ক্ষেত্রত প্রেচ-ক্রিপচন লিখাৰ কাৰণে থকা সামান্য অবিহণা নাইকীয়া কৰা বাবে বৰ সন্তোষৰ কথা হৈছে । ইয়াৰ দ্বাৰা দহখীয়া সকলে চিকিৎসাৰ সহবিধা পাব পাৰিব ।

বৰ্ত্তমান জনতা চৰকাৰে দঃখীয়া মানঃহৰ ক্ষেত্ৰত সেইটো কথা সহানঃভাত সহকাৰে চোৱা যেন অনুমান হৈছে। এই নতন চৰকাৰে দুখীয়া গৰীব মান্ত্ৰৰ সহায়ৰ কাৰণে যিবিলাক পদক্ষেপ বলিষ্ঠ আৰু সাহসিকতাৰে হাতত লৈছে তাৰ বাবে মই তেখেতসকলক অভিন্দন জনাইছো, কিয়নো আজি ইমান দিনে এই গ্ৰীব দুখীয়া সকলৰ গ্ৰীবি হাটাওৰ নামত নানাধৰণৰ শেলাগান দি অহা হৈছিল। কিল্ড আজি প্যাণ্ড কোনো কাৰ্যাকৰী পদক্ষেপ হিচাবে আমি আগৰ কংগ্ৰেছ চৰকাৰে হাতত লোৱা নেৰ্দেখিলো। গতিকেই বৰ্জমান চৰকাৰে যি ব্যৱস্থা হাতত লৈ আগবাঢ়িছে তাৰ বাবে চৰকাৰক প্ৰসংশা কৰিব লগীয়া। উপাধক্ষে মহোদয়, ৰজপোলৰ ভাষণত আগতে কোনোদিনাখন আমি চাহ বাগি-চাৰ শিক্ষাৰ বিষয়ে বা আন আন বিষয়কলৈ কোনো কথাই উল্লেখ কৰা দেখা পোৱা নাছিলো। কিণ্ত বৰ্তমান নতন জনতা চৰকাৰৰ দিনত ৰাজ্যপালৰ ভাষণত নিবন্ত্ৰা সমস্যাৰ বিষয়ে আৰু চাহ বাগিচাৰ নিবনুৱাৰ বিষয়ে আৰু অন্যান্য সমস্যা সম্পূৰ্ণভাৱে উল্লেখ নাথাকিলেও কিছা আংশিক ভাবে উল্লেখ থকা কাৰণে তেখেত সকলক ধন্যবাদ জনাইছো। নিবনুৱা সমস্যাৰ কথা উল্লেখ কৰি কও যে আমাৰ চাহ বাগিচা সমূহত অত বছৰে যিবিলাক কাৰ্য্যকলাপ দেখিলো তাত আচৰিত নহৈ নোৱাৰিছো। আৰম্ভণীতে তাত ৫ লাখ, চাৰে পাচ লাখ সহায়ী নিবনুৰা আছিল আৰু এতিয়া বাগান বুলিধ হৈছে কিল্ব স্থায়ী নিবনুৱাৰ সংখ্যা এই কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ দিনত ৩% লাখ মানলৈ কমি গল। অথচ এই কংগ্ৰেছ চৰকাৰেই যোৰা ৩০ বছৰে এই চাহ বাণিগচাৰ বন্ধৱাৰ ভোটৰ দ্বাৰাই শাসনৰ গাদীত অধিষ্ঠিত হৈছিল। কিল্ড আজিলৈকে তেওঁলোকে একেবাৰে নিবিকাৰ হৈ বহি আছিল। গতিকে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দুটি আকৰ্ষণ কৰিব খোজো যে ব্যাগচাৰ সীমাৰ কালি যথেষ্ঠ বুদিধ পাইছে। সেইঅনুপাতে মুজদুৰৰ সংখ্যাও বুদিধ পাব' লাগে। সেই ক্ষেত্ৰত যাতে বৰ্ত্তমানৰ শ্ৰম মন্ত্ৰীদপ্তৰে আগ্ৰহ লয়। তাৰোপৰি চাহ বাগিচাৰ বহুতা শিক্ষিত নিবন-ৰা আছে তেওঁলোকৰ যোৱা তিনি প্ৰৰ-্ষ এই চাহ বাগিচাতেই পাৰ হৈ গল। তেওঁলোকৰ তিনি প্ৰেষ্ব ব্ৰক্তৰ তেজ, ঘাম মাটিত পেলাই এই চাহ বাগিচাতে জীৱন কটাই আহিছে। কিন্তু আজি নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত চাহ বাগানৰ চাকৰিয়াল সকলৰ শিক্ষীত লৰা-ছোৰালীক সন্বিধা নিদি অইন ঠাই বা বাহিৰৰ পৰা আনি চাহ বাগিচা সমত্ত নিয়োগ কৰা হৈছে। কিল্ড আন কিছুনান এনেধৰণৰ কোম্পেনী আছে, যেনে এ, ও, চি, ইত্যাদি । এওলোকে তেওঁলোকৰ চাকৰিয়ালৰলৰা ছোৱালীবিলাকৰ আইডেনটিটি কার্ড ৰ যোগেদি নিয়োগ বিনিময় কেন্দ্রত ইনটোডিউচ্চ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰে। আৰু সেই-দৰে সেই অনুষ্ঠানত যদি চাকৰি খালি হয় তেতিয়া তেওঁলোকই অথাৎ চাকৰিয়ালৰ সম্তান বিলাকে অগ্ৰাধিকাৰ পায়। কিন্তু আমাৰ চাহবাগিছা বিলাকত যিবিলাক চাক্ৰিয়ালৰ সন্তান আছে তেওঁলোকে কোনো স্থাবিধা পোৱা নাই, বাহিৰৰ পৰা অইনে স্থাবিধা লৈ লৈছে। গতিকে আমাৰ চাহবাগিছা বিলাকতো তেনে ধৰণৰ ইণ্ট্ৰাদিউচ চিচটেমৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে যাতে নিয়োগ বিলিময় কেন্দ্ৰয় চাহবাগিছাত চাকৰি ভৰ্ত্তি কৰাৰ ক্ষেত্ৰত চাহ-বাগিছাত চাকৰি কৰা চাহৰিয়ালৰ সংতান সকলক অগ্ৰাধিকাৰ দিয়ে। যোৱা ৩০ বছৰে এই কংগ্ৰেছ চৰকাৰেই চাহবাগিছাৰ মজদাৰ সকলৰ ভোটত জিকি শাসনৰ গাদীত বহি আছিল কিন্তু সেই কংগ্ৰেছ চৰকাৰেই এই চাহ বাগিছাৰ মজদাৰ সকলক নানা ভাবে বঞ্চিত কৰি আহিছে। উদাহৰণ স্বৰূপে এই চাহ বাগিছাৰ মজদ্বৰ সকলে বহু দিনৰে পৰা অসমৰ অনুসূচিত আৰু অনুসূচিত জনজাতিৰ তালিকাভুত্ত কৰি তেওঁলোকক ভাৰতীয় সংবিধা-नर् সংবিধানিক অধিকাৰ দিয়াৰ কাৰণে আবেদন নিবেদন কৰি আহিছে আৰু আচৰতীয়া স্ক্রিধা দিয়াৰ কাৰণে অন্বৰোধ জনাই আহিছে যিহেতু এই মজদ্বৰ সকল আগৰে পৰা পিচ-পৰি আহিছে কিণ্ড এই কংগ্ৰেছ চৰকাৰে তেওঁলোকক যোৱা ৩০ বছৰে এই সাংবিধানিক স্ববিধাৰ পৰা বণ্ডিত কৰিলে। অসম আৰু অন্যান্য ৰাজ্য সম্হৰ অন্ত্ৰস্ত্তিত জাতি, জন-জাতি আৰু পিচপৰা জাতিসমূহ অৰ্থ নৈতিক, সামাজিক, শিক্ষা, সাংস্কৃতিক আদি বিভিন্ন বিষয় সমূহৰ ওপৰত অধ্যয়ণ কৰি এই শ্ৰেণী সমূহৰ উন্নতিৰ কাৰণে বিভিন্ন

সময়ত চৰকাৰে কমিচনচ গঠণ কৰিছিল। এই কমিটি সমতে যেনে পাতাৰকাচ কমিচন. চান্দা ক্ষিচন, বৈৰৰ ক্মিচন, লাকৰ ক্মিচন আদিয়ে প্ৰেৰ্বতে বিভিন্ন সময়ত অসমৰ চাহ মজদ্যৰ সকলৰ নানাদিশৰ পিচপৰা অৱস্হাৰ কথা অধায়ণ কৰি এই মানাহখিনিক অনুজাতি জাতি আৰু জনজাতিৰ তালিকাত তালিকাতক কৰিব লাগে বুলি পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল। তেতিয়া শাসন অধিদুসীত অসমৰ কংগেছী নেতা সকলে তাৰ প্ৰতিবাদ ক্ৰিছিল। তেওঁলোকে এনে মত পোৰণ ক্ৰিছল যে If these Tea Garden Tribes are included in the list of Scheduled Caste and Scheduled Tribe the future Picture of Assam will be jeopardised or disturbed. এনে ধৰণে বিধাধীতা কৰি অসমৰ চাহমজদ্বৰ জনগোলিটায়ে ভবিষাতে যাতে উন্নতি কৰিব নোৱাৰে তাৰ কাৰণে চাহ মজদাৰ সমাজৰ ককালত মাধমাৰ মাৰি ককাল ভাঙি থৈছে।

সেই কাৰণে নতন জনতা চৰকাৰক মই আপোনাৰ জৰীয়তে অনঃৰোধ কৰো যাতে এই চাহ বাগিছাৰ মজদাৰ সকলৰ কাৰণে ভাৰতীয় সংবিধান সলনি কৰি হলেও তেওঁ-লোকৰ সা-সমবিধা কৰি দিয়াৰ ব্যৱস্হা কৰে। ইয়াৰ পাচত উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আৰু এটা কথা কৰলগায়া আছে সেইটো হল, চাহ শিল্পৰ পৰা আমাৰ অসম তথা ভাৰত চৰকাৰে শতকৰা ৮০ ভাগৰ পৰা ৮৫ ভাগলৈ উৎপাদনৰ অংশ পায়। যোৱা ৩০ বছৰে দেখা গৈছে, কংগ্ৰেছী শাসকৰ মনোভাব এইটোৱেই আছিল যে তেওঁলোকে চাহবাগিছাৰ মজদ্বৰ সকলৰ ওপৰত বহুত বেচি গুৰুত্ব দিব কিল্ড তেওঁলোকৰ সা-সূবিধাৰ কাৰণে কোনো ধৰণৰ ব্যৱস্থা নক্ৰিলে বৰণ্ড চাহমজদ্ভৰ সকলৰ ওপৰত থকা চৰকাৰৰ দায়িত খিনি বাগিছা কন্ত,পক্ষৰ ওপৰত এৰি দি হাত সাৰ্বটি বহি খোকিল। গতিকে মই নতন জনতা চৰকাৰক চাহ বাগিছাৰ মজদুৰে সকলক সামাজিক, অৰ্থনৈতিক আৰু অন্যান্য দিশত যিখিন স্বাধীনতা দিব লাগে তাৰ বাবে বিভিন্ন ধৰণৰ আঁচনি যুখ্যত কৰিব লাগে। আৰু এই মজদুৰ সকলক জনগ্ৰনিটৰ পঞ্চায়তৰ ভিতৰত সামৰি লোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। পঞ্চায়তৰ ভিতৰত অশ্তৰভক্ত কৰিবৰ কাৰণে বহুদিনৰ পৰাই লাগি থকা হৈছে। কিন্তু চাহ বাগিছা বিলাকৰ ভিতৰত মজদ্বৰ সকলক পণ্ডায়তী নিৰ্বচিন্ত ভাগ লবলৈ দিয়া নহল। পণ্ডায়ত অংশ গ্ৰহণ কৰাৰ সাংবিধানিক অধিকাৰৰ পৰা বৃণ্ডিত কৰি ৰাখিলে। সেই কাৰণে মই জনতা চৰকাৰক অন্তৰোধ কৰো যাতে এই চাহ বাগিছাৰ মজদ্বৰ সকলক সাংবিধানিক অধিকাৰ দি পঞ্চায়তৰ অৰ্ণ্ডভক্ত কৰি তেওঁলোকক সকলো ধৰণৰ সা-সন্বিধা আগবঢ়োৱাৰ ব্যৱস্থা

* শ্রীমতী আনোৱাৰা টাইমনে ঃ উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজ্যপালৰ ভাষণত বিগত বছৰৰ বা যোৱা কেইবছৰৰ আগতে হবলগীয়া যিবিলাক সমাজ কল্যান মূলক আঁচনি আছিল সেই বিলাকৰ বিষয়ে ৰাজ্যপালৰ ভাষণত উল্লেখ থাকে। কিন্তু এই বাৰৰ ৰাজ্যপালৰ ভাষণত তেনে কোনো সমাজকল্যান মূলক আচনি নাই যি ৰাইজক আশাৰ স্পাৰ কৰিব পাৰে। আজি অসমৰ ৰাইজে জনতা চৰকাৰক গ্ৰহণ কৰিছে। আৰু আমিও স্বীকাৰ কৰিছো। জনতা পাৰ্টিয়ে ক্ষমতা লাভ কৰি কৰ্ত্তব্য পালন কৰিব আৰু এনেকুৱা আঁচনি ৰাইজৰ আগত ৰাখিব' যাৰ দ্বাৰা অসমৰ ৰাইজে আশাৰ ৰেণ্ডণি দেখিব। সেইদৰে ৰাজ্য-পালৰ ভাষণতো ৰাজনৈতিক দুটিট ভঙ্গীৰে দুৰখীয়া ৰাইজৰ দৈনন্দিন জীৱনৰ সামগ্ৰীকে লৈ স্পণ্ট নহলেও অন্ততঃ কিছু পৰিমানৰ প্ৰতিশ্ৰন্তিৰ উল্লেখ থাকিব লাগিব। কিন্ত বৰ্ত্তমান ৰাজ্যপালৰ ভাষণত উল্লাসিত হোৰা কথা একোৱেই নাই। মই যোৱা নিৰ্বাচনত পৰাই ৰাইজে সদস্য मलव কৰি পঠিয়াইছে, সেই বুলি জনতা দলে একক গৰীট্টদল হৈ নিক্বাচিত হৈ আহিব পৰা নাই। আনৰ পৰা টনা আজোৰাকৰিছে চৰকাৰ গঠন কৰিছে।

বৰ্ত্তমান জনতা চৰকাৰৰ বৰবৰা ডাঙৰীয়া মন্খ্যমন্ত্ৰী হৈছে আৰু কেইবাটাও টার্মানো অভিজ্ঞতাসম্পদন শ্রীদন্দাল বৰনৱাও সেই মন্ত্রী সভাত আছে। ৰাইজে

^{*} Speech not Corrected.

তেখেতৰ পৰা বহনত আশা কৰিছে। আশা কৰে। ৰাইজৰ, আশাননৰ্প পৰ্য্যায়ৰ কাম তেখেত সকলে কৰিব। মই এইখিখিনিতে এটা কথা উল্লেখ কৰিব খনজিছো যে আমাৰ বহনতো মাননীয় সদস্যই এই সদনৰ বিগত ত্ৰিশ বছৰীয়া কংগ্ৰেছ শাসনৰ কথা উল্লেখ কৰিছে আৰু বহনতো সমালোচনাও কৰিছে। এইখিনিতেই মই অনুভৱ কৰো যে বৰ্ত্তমান কেন্দ্ৰীয় জনতা চৰকাৰৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত শ্ৰীদেশায়ো কংগ্ৰেছৰেই মানুহ আছিল। আৰু তেখেতে কেইবাবছৰো উপপ্ৰধানমন্ত্ৰী হিচাবেও কাম চলাইছিল আৰু নানা কেপাচিটিত প্ৰায় বিশ বছৰ মন্ত্ৰী পদত অধিতিঠত আছিল। তেখেতৰ নেতৃত্বতে বৰ্ত্তমান কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ চলিছে। এই কথা আমি পাহৰি যোৱা উচিত নহয়। ইমাৰ্বজেন্সৰ বিষয়ে বহন কথাৰেই অৱতাৰণা কৰিছে কিন্তু সেই জৰুৰীকালীন অৱস্হাতে শ্ৰীজগজীৱন ৰাম আৰু শ্ৰীবহুনগুনা যি সকল বৰ্ত্তমান জনতা কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰী সভাৰ সদস্য তেওঁলোকে এই জৰুৰীকালীন অবস্হাতো সমৰ্থন কৰিছিল। অকল সমৰ্থন কৰাই নহয় তেখেত সকলৰ মত এয়ে আছিল যে জৰুৰীকালীন অৱস্হাতো বাইজৰ বহনত উপকাৰ সাধিছে আৰু কিছুনিন আগৰে পৰা হলে আৰু বেছি ভাল হলহেতেন।

শ্ৰীঅতুল চন্দ্ৰ গোস্বামী :— মাননীয় সদস্যাৰ প্লাতাৰ্থে মই জনাব খোজো যে শ্ৰীজগজীৱন ৰাম যেতিয়া ইন্দিৰা মন্ত্ৰী সভাৰ পৰা ওলাই আহে তেতিয়া তেওঁ এটা দীৰ্ঘনিস্বাস কাঢ়িছিল আৰু কৈছিল যে আজিয়েইহে স্বখেৰে এটা নিস্বাস কাঢ়িছো। দেশৰ এই অবস্হাটোত যেন উশাহ কণ্ধ হৈ গৈছিল।

চৈয়দা আনোৰাৰা টাইমন্ৰ ঃ—আগত যি ৰেডিড কংগ্ৰেছ আছিল বৰ্ত্তমানে আৱশ্যে দ্বৰণ সিং ডাঙৰীয়া সভাপতি হৈছে কিন্তু তেখেতসকলে ইমাৰজেন্সি সমৰ্থন কৰা নাছিল নেকি ? (গোলমাল)

Mr. Chairman :- I request the hon. members not to intrrupt.

শ্ৰীঅতুল চন্দ্ৰ গোস্বামী:—মই তেখেতক কোনো বাধা দিয়া নাই। কিল্ত বিধান সভাত সত্যৰ অপলাপ কৰিব নালাগে সেই কথাখিনিহে কৈছো।

চৈয়দা আনোৱাৰা টাইম্বৰঃ—মাননীয় সদস্য সকলে তেখেওসকল বিৰোধী দলৰ হলেও যেতিয়া এই সদনত কোনো এটা বিষয় আলোচনা বা সমালোচনা কৰা হয় সেইটো বাধা দিয়া উচিত নহয় সিদিনা ভূতপ্বৰ্ব মন্খ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ ডাঙৰীয়াই কথা কওঁতে মাননীয় সদস্যসকলে বহনতো বাধাৰ স্ভিট কৰিছিল। মই অৱশ্যে তেখেতক সমর্থন কৰা নাই কিল্তু বিৰোধী দলৰ সদস্যসকলে কোৱা কথাখিনিও ধৈর্য্যৰে শর্ননব লাগে। যিহওক আমাৰ ৰাইজে ভাবিছিল যে দিনে দিনে আৱশ্যকীয় বস্তুৰ দাম ওপৰলৈ উঠি গৈছে আৰু জনতা চৰকাৰে নিত্য প্রয়োজনী বস্তুৰ দাম হ্রাস কৰিব। এতিয়া জনসাধাৰণ হতাশ হৈছে কাৰণ বর্ত্তমান জনতা চৰকাৰে যি খাদ্য নীতি অৱলম্বন কৰিছে তাৰ দ্বাৰা যে অদ্বৰ ভবিষ্যতে এই বস্তু বিলাকৰ দাম নিম্নগামী হব তাৰ কোনো আভাস নাই। এই খিনিতে মই কব পাৰো যে এই বস্তু বিলাকৰ দাম কন্ট্ৰল কৰাও সম্ভৱ নহব। যদি কৰে সেইটোৰ পৰিমাণ ভালতকৈ বেয়াহে হব। আজি মিঠাতেল চাউল ডাইলৰ দাম ইমান উঠিল যে সাধাৰণ মাননুহে সেই বস্তু বিলাক বাদ দিবলগীয়া হৈছে।

(ভইচ : চেনীৰ দামৰ কথা নকয় কিয়)

চাউলৰ দাম আগতে কিছ্ কমি আছিল কিংব্ত জনতা চৰকাৰ অহাৰ লগে লগে ভাৰ দামো কিছ্ পৰিমাণে বৃদিধ পালে। DEBATE ON GOVERNOR'S ADDRESS

প্ৰীত্তল চম্দ্ৰ গোস্থামী: কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ দিনত চাৰে চাৰি টকাত চাউল খোৰাও মনত আছে।

(ভইচ :-মিঠাতেলৰ দাস ক্ষিছে নহন্ন)

(ভইচ ঃ—তামোলৰ দাম বাঢ়িছে কাৰণ ভতপ্ৰেৰ্ব সদস্য হৰেণ তাল্ব-কদাৰৰ সভাপতিত্বত বহা এখন সভা কৰাৰ পিচত তামোলৰ দাম পাচ পইচাৰ পৰা দহ পইচা হৈছে।)

(গোলমাল)

 श्वीरित्रमा जात्नावाना गिरमान :--वान, यिरारे रुउक मरे त्नाररावा कथा कावा नारे। কেন্দ্ৰত জনতা চৰকাৰ গঠন হোৱাৰ পিচত প্ৰধান মন্ত্ৰীয়ে জনাইছিল যে দহ বছৰৰ ভিত-ৰত দেশৰ নিবন বা সমস্যা সমাধান কৰিব। আজি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ ক্ষমতাত আধিচিঠত হোৱাৰ এবছৰ হল। সেই অনুপাতে নিবনুৱা সমস্যা দহ ভাগৰ এক অংশ নহলেও বিশ ভাগৰ এক অংশ সমাধান হব লাগিছিল। কিন্তু বাস্তাৰ ক্ষেত্ৰত আমি দেখিছো সকলো পিনে ৰাজনৈতিক আৰু অৰ্থনৈতিক অনিশ্চয়তাৰ এটা আভাস ফুটি উঠিছে। আৰু তাৰ ফলত খাদ্যদ্ৰব্যৰ মূল্য দিনে দিনে চৰি গৈছে। সেই কাৰণে যোৱা সাধাৰণ নিবৰ্ব চনত তিনিখনো বৃহৎ বাজ্যত জনতাই মন্ত্ৰী সভা গঠন কৰিব নোৱাৰিলে আৰু বৰ্ত্তমানে যি বতাহ বলিছে তাৰ পৰাও অন্মান কৰিব পাৰি যে ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাইজে ভৱিষ্যতে কি হব তাকো দেখুৱাব। মোৰ অনুবোধ হল বৰ্ত্তমান চৰকাৰে নিজৰ দায়িত্ব বোজাই ৰাখি সেই হিচাবে ৰাইজৰ উপকাৰৰ অংথ কাম কৰিব বুলিয়েই আশা ৰাখিছো ।

(रगाल्याल)

ৰাজ্যপালৰ ভাষণত ভূমি সংস্কাৰ আদি সম্পর্কে কিছন উল্লেখ থকা দৰকাৰ আছিল। তাত মাত্র দহ বিঘাকৈ মাটিৰ খাজনা বেহাই দিয়াৰ কথাটোহে চমনুকৈ উল্লেখ কৰিছে। ৰাইজে বিচাৰে দঃবেলা দঃমর্মি পেট ভবাই ভালকৈ খাবলৈ। দহ বিঘা মাটিৰ খাজনা মাফ দিলেই তেওঁলোকে নাভাবে যে তেওঁলোকৰ দৰবেলা দৰমৰ্চি আহাৰ সংগ্ৰহ হব। দহ বিঘা মাটিৰ খাজনা হয়তো বছৰত বেছি হলে দহ টকা হব। এজনী মনগী বা দন্টা হাঁহ বেচিলেই সেই খাজনা খিনি শোধাব পাৰিব। যি খিনি কবিলে তেওঁলোকে বছৰটোত দ্ববেলা দ্বমৰ্নীঠ সৰ্থ কৰি খোৰাৰ সহাৰি পালে ৰাইজ বহৰতো উপকৃত হলহেতেন। তাকে নকৰি দহ বিঘা মাটিৰ খাজনা ৰেহাই দিছে আৰু এই ৰেহাই দিওঁতেও কিমান বিলৈ বি'পত্তি ঘটে তাৰ অন্ত নাই। ইয়াৰ লগত বহুতো অনুসঙ্গিক কথাও আছে। গতিকে সহজে যে আমাৰ ৰাজহ মন্ত্ৰীয়ে এইটো কাৰ্য্যকৰী কৰিব পাৰিব তাৰ আশা নাই। দহ বিঘা মাটি মালিকৰ পৰা যেতিয়া আন এজনে এটা অংশ মাটি কিনিলয় তেওঁ পট্টাখন আনিব নোৱাৰে। পট্টাখন মালিকৰ হাততেই থাকে। গতিকে বেহাই দিবলৈ কাৰ কিমান মাটি থাকে সেইটো নিৰ্ণায় কৰাও টান হব। পঞ্চায়ত আইনত ফাকি দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছিল। ঠিক তেনেকৈ এতিয়া দহ বিঘা মাটিৰ খাজনা, বেহাই দিওঁতে কাক কিমান ৰেহাই দিবলগাঁরা হয় তাৰ অশ্ত নহব'। সকলোবেই ৰেহাই পাবলৈ চেণ্টা কৰিব। গতিকে ৰেহাই দিয়াৰ আগতে আমাৰ যিখন ৰেডিনিউ মেন্বেল আছে সেইখন শুধৰণী আগতেই কৰিব লোগিছিল। আজি অনুস্চীত লোকসকলৰ ওপৰত চাৰিওপিনে অত্যা চাৰ চলিছে। মাননীয় সদস্য সকলে বিহাৰৰ ঘটনা জানে।

^{*} Speech not corrected

314 DEBATE ON GOVERNOR'S ADDRESS [30th March

গণতাশ্তিক দেশ এখনত এদল যাব এদল আহিব কিণ্ড এটা দল অহাৰ পিচত আনটোদলে যাতে কেতিয়াও ৰাইজৰ সমর্থনি পাব নোৱাৰে তাৰ কাৰণে চাহ কমিচনৰ উংভব, ৰেডিও খবৰৰ কাগজ আৰু টেলিভিচনত ৰাজনৈতিক উদ্দেশ্য সাধনৰ যিটো বার্থত চৰ্বকাৰ চলে তাক ৰাইজে নিশ্চয় বর্গজিব। আমাৰ সন্মানিত সদস্য সকলে ইন্দিৰা গান্ধী সম্থিত মাত্র ৮ জন সদস্যহে নিব্বাচনত জয়ীহৈ আহিছে বর্গলি উল্লেখ ক্রিছে। কিন্তু মই তেখেত সকলৰ অবর্গতিৰ কাৰণে জনাব বিছাৰিছো এই ৮ জননো কোন আছিল? এই ৮ জনৰ ভিতৰৰ ৩ জন আহিছে মজদ্বৰৰ পৰা, বাগানৰ মালিকক হৰুৱাই আহিছে। জনতা পার্টিয়ে সোনাৰীত শ্রীজানকী সন্দিকৈক দিছিলে কিন্তু তেওঁক প্রাজয় কবি এজন সাধাৰণ বন্বোনেতা শ্রীসত্য তাঁতী আহিছে আৰু ৩ জন আহিছে অথনৈতিক দিশত দ্ববর্ণল মাইনিনিট কমিউনিটিৰ প্রা।

(সদনত হ্লুলম্হ্লুল পৰিবেশ, কেবাজনেও কবলৈ উঠে)

শ্ৰীএ এন আুক্ৰাম হ্ৰচেইনঃ— আনৰ গালৈ বোকা দলিয়ালে নিজৰ গাতো লাগে সেইটো মনত ৰখা উচিত।

* শ্রীমতী চৈয়দা আনোৱাৰা টাইম্ব্ঠ-এই ৮ গৰাকীৰ ভিতৰত মহিলা প্রাথি ও
আছে। অনঃস্টোত জাতি আৰু মজদঃৰ সকলবা এই পাটিৰ প্রতি সমর্থন আছে।
এইবাৰ অসমৰ ৰাইজে তেওঁলোকৰ আসহা সহকাৰে চৰকাৰ গঠণ কৰিছে তাক আমিও
সম্ভাষণ জনাইছো আৰু ভাল কামত সহযোগিতাও কৰিম। সেই বিশ্বাসৰে কেন্দ্রত
চৰকাৰ গঠণ কৰিলে কিন্তু আজি এবছৰে তেওঁলোকে মাত্র সঞ্চয় গান্ধী আৰু ইন্দিৰা
গান্ধীৰ কাৰণে শ্বাহ কমিচন কৰিয়ে কটালে কোনো ভাল আঁচনি ৰাইজৰ আগত দাঙি
ধৰিব নোৱাৰিলে। যাৰ কাৰণে হৈ যোৱা নিব্বাচনত তিনিখন ডাঙৰ প্রদেশত জনতা
পাটিয়ে চৰকাৰ গঠণ কৰিব নোৱাৰিলে। অসমত কৰিছে আমি বেয়া পোৱা নাই।
কিন্তু এই চৰকাৰেও এই কন্মচাৰী সকলক লৈয়ে তেওঁলোকৰ কাম চলাব লাগিব
আৰু তেওঁলোকেও সহযোগ কৰিব লাগিব। ময়ো এনেকুৱা ধৰণৰ বহুত কথাতেই সিংহ
চৰকাৰৰ পৰা পদত্যাগ কৰি ৰাইজৰ সেৱা কৰিবলৈ নিব্বাচিত হৈ আহিছো আৰু ঠিক
তেনেকৈ আন আন সদস্য সকলো আহিছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য সকলে পর্নলচ বিভাগে দোষাবোপ সম্পর্কে কৈ গৈছে। মই কব বিছাৰিছাে এই পর্নলচ বিভাগত কানে বিলাক লাকে আছে, অসমৰ মান্ত্ৰই আছে আমাৰ ভাই ভতিজাই কাম কৰিছে। গতিকে গঠণ ম্লক দ্ভিউভিঙ্গিৰে ৰছনা কৰিব লাগে। আমাৰ ম্খ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ হাততে এই দায়িত্ব আছে গতিকে স্কুদৰ দিহা পৰাৰ্মশ দিহে এই বিভাগটো বলক কৰিব' লাগিব। এই বিষয়া সকল 'বিমলা প্রসাদ চলিহা থাকাতেও আছিল, মহেন্দ্র চৌধ্বনী থাকোতেও আছিল, সিংহৰ দিনতো কৰিলে আৰু এতিয়াও কৰিব লাগিব। (সময়ৰ সংকেট) কিন্তু তাৰ ভিতৰতে স্মান্বয় ৰক্ষা কৰি বিভিন্ন দপ্তৰত থকা মন্ত্ৰী সকলৰ লগত সহযোগ কৰি কাম কৰি গলে ৰাইজৰ নিশ্চয় স্হায় হব'।

তাৰ পিচত আমাৰ মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয় শ্ৰীদ্বলাল চন্দ্ৰ বৰ্বা যেতিয়া এইফালে আছিল তেতিয়া ৰাজধানীৰ কথা কৈ খ্ব চিঞৰ বাখৰ কৰিছিল কিন্তু ৰাজ্যপালৰ ভাষণত স্হায়ী ৰাজধানী সম্পৰ্কে কোনো কথাৰে উল্লেখ নাই। ৰাজধানী কত হব এই বিষয়ে জনতা চৰ্কাৰে কিবা ইজিত দিব বৰ্বলি ভাৰিছিলো।

*Speech not corrected:

তাৰ পিচত আমাৰ যি সকল পিটি চিব বৰ্ণধ্ব আছে তেওঁলোকে সদায়ে উদায়াচল দাবী কৰি আহিছে অথচ আমি বিছাৰো ভৈয়ামৰ জনজাতি সকলৰ লগত এক। যি পিটি চিয়ে অসমত লাগিলে কল্যানকামী আঁচনিয়ে নালাগে লাগে মাত্ৰ বেলেগ ৰাজ্য উদয়াচল তেওঁলোকৰ লগত জনতা পাটিয়ে লগ হৈ তেওঁলোকক মন্ত্ৰীত্বৰা স্হান্দিছে তাৰমানে উদয়াচল মানি লৈছে নেকি? নে উদয়াচলৰ দাবী উঠাই লৈছে সেই সম্পৰ্কে এটা হপট জবাব চৰকাৰৰ পৰা পাম বৰ্বলি আশা কৰিলো। এই কথাটোত অসমৰ ৰাইজ সন্দিহান হৈ আছে। জনতা চৰকাৰক অসমৰ জনসাধাৰণে যি আশাবে প্রতিহিঠত কৰিছে সেই আশা প্রৰণ কৰক, দবিদ্রৰ সীমাবেখা তললৈ আনক, সমস্যাবিলাক সমাধান কৰক কিন্তু ৰাজ্যপালৰ ভাষণত তাৰ কোনো বেঙনি নেদেখিলো। অৱশ্যে ততাতৈয়াকৈ ৰাজ্যপালৰ ভাষণ আনিব' লগীয়া হোৰা কাৰণেই হয়তো সকলোখিনি উত্থাপন কৰিব পৰা নাই। আমি আশা ৰাখিছো গণতান্ত্ৰিক দেশ এখনত এদল যোৱাৰ পিচত যিহেতু অন্য এটা দল ক্ষমতাত আহিছে তেওঁলোকে আশাৰ বেঙনি দিব আৰু ব্যৱকত্বৰ মূল্য ব্ৰিণ্ধ ৰোধ কৰিব পাৰিব। কিন্তু সেইটো নকৰিলে ৩ খন ৰাজ্যৰ অৱস্হাই অবস্হা হব। এইখিনিকে কৈ মোৰ বস্তুতাৰ সামৰ্যণ মাৰিলো।

শ্রীণিয়াচর দিন আহমেদ ঃ উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা কথা মাজতে কব খ্রজিছো। সময় আমি অতিবিক্ত লৈছো হয়, আমাৰ মাজত আবু নতনে সদস্য বৈছি নাই। গতিকে পাঁচ মিনিটকৈ দিয়া হলে ভাল হলহেঁতেন। এটা কথা আছে—"জাহা বারুন তাহা তেপান"।

শ্ৰীপঞ্চানন ব্ৰহা ই উপাধ্যক্ষ মহোদ্য, বংধন্বৰ শ্ৰীনৰেণ শুদ্মা ডাঙৰীয়াই ৰাজ্য-পালৰ ভাষণৰ ওপৰত যি প্ৰুষ্ঠতাৱ দাঙি ধৰিছে তাক মই সমৰ্থন কৰিছো।

কংগ্ৰেছৰ দিনত ট্ৰাইবেল আৰু নন ট্ৰাইবেলৰ মাজত যি প্ৰভেদ সেই প্ৰভেদ নোহোৱা কৰিবৰ কাৰণে জনতা চৰকাৰে যি আঁচনি ললে তাৰ বাবে মই সম্পূৰ্ণ সম্থান আগ বঢ়াইছো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই বৰো মান্ত্ৰহ। বৰো ভাষাত কৰ পৰা হলে মই ভালকৈ কৰ পাৰিলোহেতেন। মই জাতত বৰো, মাতত বৰো, কথাত বৰো, গায়ে—মূৰে, ব্কাৱে— পিঠিয়ে বৰো। মোৰ অ্য়ে যতে মোকচনুমা খাইছিল সেই সকলোৱে, জেগাই কয়—" তই বৰো, তই বৰো সেই কাৰণে মই প্ৰথমতে বৰো শিকিলো তাৰ পিচত অস-মীয়া শিকিছো। ৰাজ্য পালৰ ভাষণত আইন আৰু শংখলাৰ শিতানত লিখা আছে যে ছাত্ৰ কৰ্মাচাৰী সম্হা আৰু ট্ৰেড ইউনিয়নে চলোৱা আন্দোলনে যোৱা বছৰ গুৰুৰ্ত্ব সম-স্যাৰ স্থািট কৰিছিল আৰু তাক স্তুহ আলোচনাৰ মাধ্যমেৰে সমাধান কৰা হৈছে। এইটো মই ঠিকেই পাইছো, কিন্ত্ৰ তাৰ উপৰিও বহনতো সমস্যা অসমাধিত অৱস্হাতেই থাকিল বুলি মোৰ বিবেচনাৰে মই কব খোজোঁ ১৯৭৪ চনত যেতিয়া ৰোমাণ লিপি দাবী ক্ৰি বৰো ভাই সকলে আন্দোলন কৰিছিল সেই সংক্ৰাণ্ডত যিবোৰ গ্ৰেপ্তাৰীকেচ চলিছিল সেই বিলাক এতিয়াও নিম্পতি নোহোৱাকৈ আছে। ভূবনেশ্বৰ নাম্জাৰী হত্যা সংক্ৰাত্ত পি-টি-চিৰ কম্মী কিছন্মানক লিপ্ত কৰাৰ কেচ চলি আছে। মিচাত আটক হোৱা পি-টি-চিৰ কম্মী সকলক এলাউন্স এতিয়ালৈকে দিয়া হোৱা নাই। জৰুৰীকালিন অৱস্হাত যিসকল কংগ্ৰেছী কম্মীয়ে গা ৰক্ষী লৈছিল সেইসকলক কৰ পৰা বেতন দিয়া হৈছিল ? ৰাইজৰ টকাৰে নে আন বেলেগ ফাণ্ডৰ পৰা দিয়া হৈছিল তাক नाजाता।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়,ইতিমধ্যে বহৰত সদস্যই কংগ্ৰেছক গালি দি গৈছে সেইবাবে মই আৰু কংগ্ৰেছক গালি দিব খোজা নাই। আমাৰ ট্ৰাইবেল সকলৰ বাবে কংগ্ৰেছে বহুতো ভাল কামেই কৰি গৈছে। কংগ্ৰেছে আমাক সংবিধান দিছে, সংবিধানৰ জৰিয়তে বহনত সা-স্বিধা দিছে। কিশ্ত আমাৰ ট্ৰাইবেল সকলে যি সংবিধানিক অধিকাৰ পাইছে সেই-খিনি গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰাটো আমাৰেই কপালৰ দোষ বৰ্নলব পাৰি। কংগ্ৰেছ চৰকাৰে হিল ট্ৰাইবেল আৰু প্লেইন ট্ৰাইবেলৰ মাজত প্থেকতা আনিলে। হিলত বসবাস কৰা ট্ৰাইবেল সকলে প্লেইন ট্ৰাইব হব নোৱাৰে আৰু প্লেইনচত বসবাস কৰা ট্ৰাইবেল সকলে হিললৈ আহি হিল ট্রাইব হব নোৱাৰে। মাটি আৰি, চাকৰিৰ সংৰক্ষণৰ বাবে কংগ্ৰেছী চৰকাৰে অনেক ভাল কাম কৰিছিল। ইয়াৰ বাহিৰেও অৰ্থনৈতিক আৰু, ৰাজনৈতিক ক্ষেত্ৰত যি সাংবিধানিক অধিকাৰ দি গল সেই খিনি লব নোৱাৰাটো আমাৰ অদ্-ট্টৰেই পৰিহাস বৰ্ণলিব পাৰি। পি, টি, চৰ সম্পৰ্কত ১৯৬৭ চনত জাকিৰ হৰচে-ইন যেতিয়া ভাৰতৰ ৰাণ্ট্ৰপতি আছিল তেতিয়া তেওঁক এখন মেম'ৰেন দাম দিয়া হৈছিল। সেইখন চালে তাঁত কি লিখা আছিল আপে নালেকে দেখিবলৈ পাব। ইয়াৰ পিচতেই আমাৰ ট্ৰাইবেলৰ ওপৰত যিটো হেচাঁ পৰিছে সেইটোৰ বাবে চৰকাৰ আৰু নেতা সকলে কি বৰ্জিছে মই নাজানো। কিল্তৰ এইটো মোৰ মনে ধৰে যে তেওলোকে ভাবিছিলে যে ট্রাইবেল সকলক ধংশ কৰিব লাগে। তেতিয়া হলে পি, টি, চিৰ, পৰা আৰু কোনো দাবী নাহিব। সচাঁ কথা আমি ট্রাইবেল হৈ জন্ম গ্রহণ করটোরেই যেন দোষৰ কথা কাৰণ এইটো এটা অবহেলিত জাতি। ১৯৬৮ চনৰ ২২ মেইত আমাৰ দাবীবোৰ পূৰণ কৰিবৰ বাবে গ্ৰুতান্ত্ৰিক পুন্ধতিৰে এটা প্ৰচেচন আমি বাহিৰ কৰিছিলো। অসমৰ কংগ্ৰেছী চৰকাৰে লাঠিৰে সকলোকে বহৰৰাই ৰাখিলে। ৰাইফলৰ গুলিৰে প্ৰথমবাৰৰ বাবে ট্রাইবেল ভূমিত ট্রাইবেলৰ তেজ বোৱালে।

তাৰ পিচত, মই আহিছে জৰ্বনীকালিন অৱস্হাৰ কথালৈ। জৰ্বনীকালীন অৱস্হাৰ সন্দৰ্ভত অনেক লোকৰ লগতে মোব লৰাটোকো আটক কৰি নি ধবেবনীৰ জেলত থলেগৈ। তাৰ পিচত দ্বজন ভাইকো নিলে। মই এই আটক হৈ জেলত থকা মোৰ লবা আৰু ভাইহতৰ খবৰ কৰিবলৈ জেললৈ গৈ থকা দেখা পাই শেষত মোকো নি জেলত ভৰাই থলেগৈ। অৰ্থাং তেওঁলোকক গৈ দেখা কৰাৰ দ্বখৰ ওৰ পেলাই দিলে। বঙ্গাই গাঁৱব শোধনাগাৰত যি সকল কমীয়ে দিন হাজিৰা খাটে তেওঁলোকৰ ভিতৰত মহিলা সকলৰ পাৰিশ্ৰমিক দিনে তিনি টকা আৰু প্ৰব্যুষ্ঠ সকলক দিনে চাৰি টকা মঞ্জবৰী দিয়ে। তেওঁলোকক মিনিমাম উৱেজ কনাচ আদি যি দিয়াৰ কথা আছিল সেই বিলাক দিয়া হোৱা নাই। কাৰণ তেওঁলোকে কংগ্ৰেছৰ তলত মজদ্ৰ হৈ জন্ম গ্ৰহল কৰিছে সেই কাৰণে সেইটো তেওঁলোকৰ প্ৰাপ্য। আমাৰ শ্ৰী শৰত চন্দ্ৰ সিংহ ডাঙৰীয়া মুখ্য মন্ত্ৰী হৈ থকা সময়তেতেতিয়া এবাৰ বন্ধাইগাঁৱলৈ গৈছিল। তাতগৈ তেখেতে বিফাইনাৰি আৰু পেটুকেমিকেল কমপ্লেক্সৰ অফিচাৰ সকলৰ লগত ভোজ ভাঁচ খাই আহিল। কিন্তু কাম একো নহল।

অলপতে বদাইগাওঁ বিফাইনাৰীত কেৰাণীৰ কাৰণে বি, এচচি লাগে বনলৈ জাননী দিছিল। কিন্তু আমি জানো যে সকলো অফিচতে মেট্রিক্লেটেই অফিচৰ কেৰাণীৰ কাম চল্টই আছে। তেনেস্হলত বদ্ধাইগাঁও ৰিফাইনাৰীৰ কাৰণে বি, এচ, চি, কিয় লগা হল আমি কব নোৱাৰো। উপাধ্যক্ষ মহোদয় মই আপোনাৰ জৰিয়তে উদ্যোগ-মন্ত্ৰীৰ দ্ভিট আকৰ্ষণ কৰিলো। ইয়াৰ উপৰিও তাত চত্বৰ্থ শ্ৰেণীৰ মানহেৰ আৱশ্যক হোৱাত এমপ্লয়মেণ্ট একচেঞ্জৰ যোগেদি দৰখাতত আহবান নকৰি ভাইৰেইলি দৰখাত

আহবান কৰিছে। এইটো কৰাৰ কাৰণে বোধহয় বাহিৰৰ পৰ মান্ত্ৰ নিষ্যান্ত দিব। ইয়াৰ কাৰণেও বিহিত ব্যৱস্থা কৰিবলৈ মই উদ্যোগ মন্ত্ৰীক অনৱৰোধ জনালো। লগতে ভাত যিটো চেন্টেল স্কুল আছে তাত স্থানীয় মানহৰ ল্ৰা-ছোৱালী পঢ়িবলৈ স্ববিধা নাপায়। এই ক্ষেত্ৰটো চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা উপয়ন্ত ব্যৱস্হা গ্ৰহণ কৰিব বৰ্নল আশা ৰাখিলো।

পৰিকল্পনা শিতানত কব খংজিছো যে প্ৰত্যেক বছৰে পৰিকল্পনাৰ নামত ট্ৰাইবেলৰ উন্নয়নৰ কাৰণে বহুত টকা আনে। অথচ ট্ৰাইবেলৰ উন্নয়নৰ কাম একোৱে কৰা নহয়। একো নকৰাকৈ টকা বিলাক ফিৰাই দিয়ে। এইদৰে ট্রাইবেল সকলক অন্তুল্নত ৰখা হৈছে। গতিকে যিবিলাক টকা আনে সেহবিলাকৰ সদব্যৱহাৰ কৰিব লাগে, উন্নয়ন কাৰ্মবিলাক যাতে কেৱল কাগজতেই নাথাকে বাস্তৱত পৰিণত হয়। ইয়াৰ কাৰণে মই চৰকাৰক অনুৰোধ জনালো।

কৃষিৰ শিতানত মই কব বিছাৰিছো যে কাজল গাঁওত যিখন ফাৰ্মিং কপোৰিচন আছে, সেইখনত প্ৰায় ৬০/৭০ ঘৰ মান্বহে নিগমৰ ভিতৰত কাম কৰিবলৈ লৈছে। প্ৰত্যেককেই ৮ বিঘাকৈ মাটি দি। কিল্তু জাজি তেওঁলোকৰ অৱস্হা ইমান বেয়া হৈছে যে তেওঁলোকৰ ঘৰৰ ফালে চাবলৈ লাজ লাগে কিজানিবা তেওঁলোকৰ ফালে চালে নঙঠা তিৰোতা মানকজনীক দেখা পাঁও। এইবিলাক মাটিত খেতি-বাতি কৰিব নোৱা-ৰাৰ কাৰণে আধি দি তাৰ পৰা যি লাভ হয় তাক চা-এগ্ৰিকালচাৰ অফিচাৰজনে খাই আছে । চিদলি আৰু বিজনীত এডিচনেল চাৰ্বাডিভিজনেল এগ্ৰিকালচাৰেল অফিচটো কৰাৰ কাৰণে যিটো সিদ্ধানত লৈছিল মন্তোৰাম আৰি আন আন নেতাসকলে সেইটো পি, টি, চি অণ্ডল বৰ্নল তাৰ পৰা উঠাই নি মানিকপ্ৰত পতাৰ সিদ্ধাশত কৰিলে। অৱশ্যে এতিয়াও কাষ্যৰ্কৰী হোৱা নাই। মোৰ সমন্টিত টাঙ্গাই বান্ধ আৰু ডোংটোৰ কাম আজি বহৰ্নদন ধৰি পৰি আছে । এই কাম অতি সোনকালে কৰি দিব ২০/২৫ খন গাঁওৰ মান্ত্ৰৰ উপকাৰ হব।

মই বনাণ্ডলৰ সম্পর্কত কব বিচাৰিছো যে লংচনং, আমটিছা, পানবাৰী, গছপনে, দৈয়াং আদিত আমাৰ ভূমিহীন ট্রাইবেল অনা ট্রাইবেল সকলো মান্বহেই খাই আছিল। তাঁত কিছুমান ফৰেণ্ট ভিলেজো আছিল। কিল্ও কংগ্ৰেছ চৰকাৰে এইবোৰক তাৰ পৰা ऐंटिक्रम क्विट्ल।

Mr. DEPUTY SPEAKER: Hon'ble member has Spoken minutes more than the alloted time.

শ্ৰীপণানন ব্ৰহাঃ—মোক দ্বই মিনিট সময় দিয়ক। পানবাৰীত ১৯৭১ চনতে ৫০০ বিঘা মাটি দিজাৰভেচন কৰাৰ সিন্ধান্ত লৈছিল কিন্ত ১৯৭৬ চনত তেওলোকে আকৌ উচ্চেদ কৰি ক্ৰক্ৰৰ মেক্ৰীৱ নিচিনা অৱস্হা কৰিলে। তাৰ ব্যৱস্হা আমাৰ চৰকাৰে কৰিব বৰ্নল আমাৰ বিশ্বাস। মই এনেক্ৰৱা এটা সৰ্দৰ সম্ভিটৰ পৰা আহিছো যত (চিদলি সমািট) ৭২ হাজাৰ ভাটাৰ থকাতো তাৰ ভিতৰত এখনো কলেজ নাই মাত্ৰ ২ খন ডেফিচিট হাইস্কলে আছে বাকী বিলাক ভেনচাৰ হৈয়ে আছে। এই-বিলাকৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিব লাগে শ্ৰীউত্তম ব্ৰহমুই কি কখিলে কি কৰা নাই নাজানো। এই অঞ্চলটোত ৰাশ্তা এটাও নাই। যাতায়তৰ কোনো ব্যৱস্হাই নাই।

আৰ্ব এটা কথা মই কৰ খ্ৰজিছো সেইটো হৈছে বক্টাচাপৰি, চৰাইহাগী, কাচ-ধৰা, জলদৰ্বি আদি অঞ্চলত অন্বস্চীত সম্প্ৰদায় আৰু মন্চলিম সকলৰ মাজত এটা টেনচন হৈছে এইটো কৰ পৰা কিয় হৈছে কব নোৱাৰো কিত্ৰ এইটোৱে অসমতে ব্যাপক ৰূপ লব পাৰে সেই কাৰণে মই সময় থাকোতেই চৰকাৰক স্বিয়াই

ৰূলো। এই বিলাক কথা নিবাচনৰ সময়তেই অৰিজিনেট কৰা যেন অন্মান হয়। কাৰণ নৈবাচনৰ সময়ত কংগ্ৰেছ কমী সকলে এনে কিছ্মান কাম কৰিছিল। গতিকে এইটো সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ মই চৰকাৰক অন্বৰোধ জনালো। মই আন্হা ৰাখিছো আমাৰ ট্ৰাইবেলৰ যি বিলাক সমস্যা আছে সেই বিলাক সমস্যা বৰ্ত্তমান জনতা চৰকাৰে সমাধান কৰিব। ইয়াকে কৈ মোৰ বন্তব্যৰ সামৰণী মাৰিলো। ধন্যবাদ।

Shsi GAURI SANKAR ROY-Mr. Speaker. Sir. I came to attend this first sitting of the new Assembly with a hope that the Governor's Address would meet the basic problems of the State. But I am surprised to note that the Government has failed to enunciate its difinite policy on basic prablems and I am disappointed that I am getting on materials for going back with the same to my constituency to explain the Government's policy for the guidance of the people. Many basic principles and problems have been left unattended. Sir, Government has decided that the agricultural land upto 10 bighas should get exemption from payment of and revenue. This matter, I think Sir, should have been discussed here in this Assembly for decision. However, Sir I am in doubt of its ultimate implimentation and re uit. Many complications may arise at the time of its implementation. The procedure adopted for such decision is also seems to be questionable.

Mr. DEPUTY SPEAKER—Order, Order. The House stands adjourned till 2030 p. m. and the hon. member Shri Roy will resume his speech after lunch.

After Lunch

Shri GOURISANKAR ROY—Mr. Speaker Sir, in the morning sitting I was talking about Agriculture. The Government has decided that agricultural land holding upto 10 bighas will be exempted from land revenue. I think this ought to have been discussed and decided in the Assembly. It has got various implication and complication and hence I am in doubt of its materialisation. This is the procedure so far I understand and hence it seems questionable. Sir, I think the decision taken by the Government, of course, may give temporary satisfaction to a section of people of our State. Sir, exemption of tuition fees as mentioned by the Government upto Class X, will give benefit to both rich and poor. There are still many L. P. Schools which have not been taken over by the Government. The Elementery Education is very essential and I think, Government ought to have given priority for taking over such L. P. Schools, before taking any other scheme.

Sir, Panchayat is the lowest level of democratic set up and the development of the country and the society largely depend on it. So, more stress ought to have been given to make the Panchayat stranger and workable. But in the policy of the present Government nothing is clear on it.

Sir, about Labour, due consideration must be given to it. The policy innauciated by this Government should be implemented as early as possible and this should not remain in the papers only. The wages at present earned by these people must be safegaurded. Because the management are trying to minimise this benefit drawing by the working class by change in the standard of work. Mereover the wages which existe now is not sufficient and this should be fixed on need

basis. Atleast the minimum needs must be taken into consideration Sir, I want to draw the attention of the Government on this point

Sir, there is no mention about supply position of the State. The is inefficient and uncertain supply position of the states the prices of commodities also have gone high. The developing country like ours require proper machinery of production procurement fairs and distribution. But nothing of the sort of the Government policy has been enunciated by the Governor. The prices of commodities are rising day by day and thereby affecting the poor people. Moreover, the articles of daily necessity are not available from time to time.

The other day one Janata Party worker was complaining to a Minister who have recently visited Lalabazar in Hailakandi Subdivision about the scarcity of salt. Sir, in this way the prices of essential commodities are going high and the people are really suffering under the scarcity

Sir, as regards the forest affairs I am bringing into the notice of the Honourable Minister of Forest certain undesirable activities on which an enquiry was set in regard to Solamora Forest Village in Longai Forest Reserve in Cachar I think the report has already been submitted long before and I requise the honourable Minister to take proper action on it without farther delay.

Sir, For the few days last, I have been observing that some honourable members of Jarata Party and others are accusing the Congress party in various ways of course some of them has supported the congress stand. In this respect I would like to cite an example of Janata party worker. Here, I ike to bring before the the House about undesirable and illegal activities and various corrupt practices of Janata worker of Hailakandi A member of Janata Party who as alleged has made big landed property, bui dings, car etc. and have been realising illegal gratification assuring to give land in forest villages wherer being encouraged by him people are entering into forest villages illegally and an enquiry will recal the fact along with many thing.

Shri DULAL CHANDRA BARUA—(Minister) On a point of order, Sir. Whether the Hon'ble Member has got anything in writing or he is telling all this in hearsay? If it is hearsay then this House cannot accept this.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I think the Hon'ble Hember will cone fine himself on the subject only and he will not go beyond the Subject. Let me read out the relevant rules.

Rule 279A of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly says, "No allegation of a defamatory or incriminatory nature shall be made by a member against any person unless the member has given previous infimation to the Speaker and also to the Minister concerned so that the Minister may be able to make an investigation into the matter for the purpose of a reply".

320 DEBATE ON GOVERNOR'S ADDRESS [30th March

Shri GOURISHANKAR ROY.—I am challenging. Let anybody try and find out anything against me.

Shri DULAL CHANDRA BARUA, (Minister). - Nobody will escape

Shri GOURISHANKAR ROY.—Sir, this is the picture of the Janata Party Worker in my Hailakandi Subdivision and what the people can expect from such Party worker? Sir, as the Hon'ble Members are not willing that I should bring the facts into light, I do not like to say anything but I express my disappointment again on the policy enunciated by the Governor in his address where in I find no material with which I can go back to my area and explain to the people. Thank you, Sir.

শ্রীমথন্বা মোহন সিংহ: —মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ ওপৰত মাননীয় সদস্য শ্রীনগেন শন্মা ডাঙৰীয়াই ঘিটো ধন্যবাদস্চক প্রস্তাৱ আগবঢ়াইছে সেইটোৰ সমর্থনত মই দ্বাৰ মান কবলৈ ওলাইছো। ৰাজ্যপালে তেখেতৰ ভাষণত থনল-মলে ভাৱে আমাৰ ৰাজ্যখনত কি পলিচি লব খর্নজিছে সেইখিনি কথা বর্নণা কৰিছে আব্ব অতীতত ঘিখিনি কাম কৰিলে তাৰো থ্বল-মলে আভাস দিছে। এই সমশ্বে মই বেছি কথা নকওঁ মাত্র ৩।৪ টা কথাৰ ওপৰত গন্ব্য আবোপ কৰি এই কথা খিনি উল্লেখ কৰিছো।

The State Government is determined to continue its efforts towrds removal of poverty, attairment of economic sel-reliance, upliftment of the backward classes narrowing down regional disparities and impalances'

এই কথা কেইটা সচাঁকৈ আমাৰ ৰাজ্যখনৰ কাৰণে খ্ব লাগতিয়াল কথাআৰ যদি এই সমস্যাবিলাক আমি সমধা কৰিব পাৰো নিশ্চয় আমাৰ ৰাজ্যৰ বা ৰাজ্যৰ মানবহে কৈছে সকাছ পাব বংলি মই ভাবো।

প্রথমে মই নিবনন্তা সমস্যাৰ কথাই উল্লেখ কৰো। অধ্যক্ষ মহোদয়, আপর্নন জানে স্বাধীনতাৰ পিচৰে পৰা আমাৰ দেশত সকলে-কলেজ আদি শিক্ষানন্ত্যান বাঢ়ি যোৱাৰ ফলত আমাৰ লৰা-ছোৱালী বিলাকে সেই শিক্ষা লাভ কৰাৰ ফলত আমাৰ নিবনন্ত্বা সমস্যা দিনে দিনে বাঢ়ি গৈছে। আৰু এই নিবনন্ত্ৰা শিক্ষিত ডেকা সকলক কৰ্ম-সংস্থান দিয়াৰ কাৰণে যিখিনি আঁচনিৰ দৰকাৰ সেইখিনি নোহোৱাৰ ফলত আজি নিবনন্ত্ৰা সমস্যাই দিনে দিনে বাঢ়ি গৈছে। বশেষকৈ মেট্ৰিক পাঁচ কৰা বা তাৰ তলৰ লৰা-ছোৱালীৰ সংখ্যাই আটাইতকৈ বেছি। গতিকে এই সমস্যা সমাধান কৰাৰ কাৰণে আমাৰ চৰকাৰে নিশ্চয় উপায় উদ্ভোৱন কৰিব। এইটো বৰ ভাল কথা যে আমাৰ বৰ্ত্তমান চৰকাৰে কুটীৰ শিল্পৰ যোগেদি এই সমস্যা বিলাক সমাধান কৰাৰ কিছ্ম আভাস দিছে। এইটো খনে ভাল কথা কাৰণ আমি ভাৱো এনেকত্ত্ৰা কৃট্টীৰ শিল্প যদি স্থাপন কৰিব পৰা যায় তেনেহলে এই লৰা-ছোৱালীবিলাকৰ কিছ্ম সংখ্যকত অংততঃ নিয়োগ কৰিব পৰা যাব। আৰু চাকৰীৰ প্ৰতি লৰা-ছোৱালী বিলাকৰ যিটো গাউতি সেইটোও কমি যাব।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এইখিনিতে মোৰ সমষ্টিৰ এটা কথা উল্লেখ কৰিব খর্নজিছো। আপর্নিন জানে যে, গোৱালপাৰা জিলাখন পিচপৰা অণ্ডল বর্নল সকলোবে জানে। গোৱালপাৰাত এতিয়ালৈকে তিনিটা ইন্দ্রাণ্ট্রি খ্নলিবৰ কাৰণে প্রজেক্ট লৈছে। তাৰে এটা হৈছে ৰিফাইনাৰি, থাৰমেল প্রজেক্ট, আব্ব কাগজৰ কল। ইয়াৰ কাম আৰুভ হৈছে কিন্তু এই তিনিটা শিলপতে থলনৰ লোকে চাকৰি বাকৰি আদিত ন্যায়মতে পোৱা নাই।

ইয়াৰোপৰি বঙাইগাৱত এন. এফ ৰেলওৱেৰ এটা কাৰখানা আছে। তাত সময়ে সময়ে যিবিলাক নিয়োগ হৈ থাকে তাতো আমাৰ স্থানীয় মান্তহে ন্যায়মতে কাম নাপায়। স্হানীয়লোক সকলে তাত একো স্ববিধা কৰিব পৰা নাই। অলপতে বিফাইনেৰিত কিছন্মান চাক্ৰিৰবাবে এদভাৰটাইজমেন্ট ক্ৰিছিলে কিল্তঃতাত নিদিৰ্ঘ্ট সময়ৰ অভিগ্ৰতা লাগিব', এনেকুৱা ধৰণৰ কিছনোন কথা সোমাই দিয়াৰ কাৰণে দ্হানিয় মান্তহে সেই অভিজ্ঞতা নোহোৱাৰ কাৰণে চাকৰিত সোমাৱাৰ সনুযোগ পোৱা টাণ। মই ইয়ালৈ অহাৰ কিছন দিনৰ আগতে ৰিগাৰ পদৰ এটা এদভাৰটাইজমেন্ট ওলাইছিল। এইটো আসাম ট্ৰিবিউন আৰু স্থানীয় কাকতত এদভাৰটাইজ দিছিল। চতু থ আৰু পণ্ডম মান শ্ৰেণীলৈ পঢ়া অহ'তা আৰু ২ বছৰৰ অভিজ্ঞতা থকা লোকৰ আৱশ্যক। মই এই বিষয়ে ইয়াৰ পাৰচনেল অফিচাৰৰ লগত যোগাযোগ কৰিছিলো আৰু কৈছিলো যে,মোৰ ওচৰলৈ বহুতো লৰা আহি আছে কোনোৱে চার্টিফিকেত বিচারি, কোনোৱে কয় যে আপর্নি লিখি দিলেই হব ইত্যাদি। পাৰচনেল অফিচাৰে কলে যে পোষ্ট মঠতে ৫ টা আছে আৰু দুবছৰৰ অভিজ্ঞতা লাগে। দখাদত এতিয়ালৈকে ১৭ শ পৰিছে। স্হানীয় লবাৰ বহুতো দখাদত পৰিছে কিল্ড ৫ জন মান্হহে লব । ৰিগাৰ পোণ্টটো কি বৰ্নল সোধাত তেখেতে কলে যে, তিন তলা ঘৰৰ ওপৰলৈ ডাঙৰ লোহা তুলিব লাগে। এনেকৱা অভিজ্ঞ মান্ত্ৰ স্থানীয় ভাবে পোৱা নাযায়। কাৰণ জাহাজত কাম কৰা মান্ত্ৰহে এই বিষয়ত অভিজ্ঞ। এইদৰে নিবন্ত্ৰা সমস্যা সমাধান হব বর্নল মই নাভাবো। থার্মেল প্রজেক্টত ৬।৭ টামান পোষ্ট ওলাইছে। কেৰানী চাকৰী। কিল্ত এমপ্লইমেণ্ট এক্সচেঞ্জত স্হানীয় মান্ত্ৰ নথকাৰ কাৰণে অস্ত্ৰিধা হৈছে। ১৪ টা েৰাণী পোষ্টৰ ভিতৰত মাত্ৰ দটো পোষ্টহে গোৱালপাৰা জিলাই পালে। ফলত স্থানীয় লবা ছোৱালীৰ মাজত উত্তেজনাৰ সূচিট হৈছে। এই ধৰণে নিবনুৱা সমস্যা সমাধান নহয়। গাতিকে মই ভাবো নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত স্হানীয় কমিটি কৰি দিব লাগে আৰু তাত লোকেল সদস্য থাকিব লাগে। অৰশ্যে এমপ্লইমেন্টত এজন ডেপর্নট ডাইৰেক্টৰ সদস্য আছে তেওঁ ইন্টাৰ্গভিউ নললে লোকেল যি গৰাকী সদস্য থাকে তেওঁ নিদ্দেশ দিয়ে। ইয়াৰোপৰি বিফাইনাৰিৰ মেনেজিং ডাইবেক্টৰ দিল্লীত থাকে। ইয়াৰ পৰা नाम विलाक विकरमन्म कवि पिरा आवर पिल्ली कारेरनल रस । गीजरक निरम्भागज যাতে স্হানীয় মান্বহে স্ববিধা পায় তাৰ কাৰণে চেট্টা কৰিব লাগে। ৰেলওৱেতো সময়ে সময়ে পোণ্ট ওলায়। কিল্তু দেখিবলৈ পাইছো যে, নিউ বঙাইগারত পোণ্ট ওলালে আলি-প্ৰৰ দ্বৰাৰত দেখবুৱা হয়। ইয়াৰোপৰি ৰেলওৱে লোকৰ ডিপেনডেন্ট হলে ৫০ পাৰচেন্ট লৰ ই কাম পায়।

অধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াৰোপৰি আমাৰ গাৱত যিবিলাক আন্দাৰ মেট্টিক লৰা আছে, সেইবিলাকে কোনো চাকৰি নাপায়। গতিকেন্দানীয় আই, টি, আইত ইলেকট্রিচিয়ান, টেইলিং দ্রাফট মেনচিপ আদি বিষয় খুনলিব লাগে যাতে লবা ছোৱালী বিলাকে শিকিব পাৰে। বঙাইগাৱ এখন ডাঙৰ টাউন। তাত প্রায় ৫০ হাজাৰ লোকসংখ্যা আছে। আজিকালি না না শিলপ উদ্যোগ ওলাইছে। তাত এইবিলাক ট্রেইনিং পাচকবিলে নিয়োগত স্কবিধা হব। এই বিষয়ে চক্ব দিবলৈ মই উদ্যোগ মন্ত্রী মহোদয়ক অন্বৰোধ কৰিলো। যাতে আমাৰ লোকেল লবা খিনি এবজৰত হবপাৰে।

গোৱালপাৰাৰ স্থানীয় লৰা হায়াৰ ক্রালিফিকেচন কম আছে। গতিকে এই লৰা বিলাকক যি কোনো কনচানৰ জৰিয়তে বাহিৰত শিকাই আনিব' লাগে। তেতিয়াহলেহে এই লোক সকলে ভবিষ্যতে সংভ্যাপন পোৱাত স্ক্রিধা হব। আজি কোনো প্রতিষ্ঠানত ক্রেলিফাইড লোক নিয়োগ কবিব লাগিলে আমাৰ তাৰ লৰাবিলাক বিণ্ডত হয়। পেপাৰ মিলত বি,এচ,চি লৰা কিছুমানক নিয়োগকৰিছে। তেনে ধ্বণে ব্যৱস্থা কৰিবলৈ মই অন্বৰোধ কৰিছো।

কৃষিৰ সম্পর্কত হোৰ অলপ কব লগা আছে। কৃষিৰ বাবে আটাইতকৈ প্রয়োজনীয় বহন্ত হল পানী। বাহতব ক্ষেত্রত দেখা গৈছে খেতিয়কৰ পানী যোগানৰ ব্যৱহ্বা হোৱা নাই। মোৰ সমণ্টিত আজি ২৫ বছৰ ধৰি বর্বণ গাওঁ, মূলাগাওঁ দোং বাংধ বাংধ বহন্দাখ টকা খৰচ কৰিছিল। কিন্তু সেইটো কৃতকার্য্য নহল। মাজতে দাইভাৰচন কৰা হল প্রায় ছয় লাখ টকা খৰচ কৰি, কিন্তু তাৰ পৰাও উপকৃত নহল। এতিয়ালৈকে ১২ জন ইঞ্জিনিয়াৰ তাৰ পৰা গর্নচি গল। এই বাংধটোৱে বহন্ত দন্ধীয়া মানন্থৰ মাটি নন্ট কৰিলে। এই কথাটো মন্খ্যমন্ত্রীক জনাইছিলো। ইঞ্জিনিয়াৰে চার্ভেকিবিছিল। তেখেতে কলে এবান্দন কৰিব লাগিব। বেলেগ ব্যবহ্বা হব বর্নলি কৈছিল। কিন্তু সেই ব্যৱহ্বা আজিলৈ নহল। গভাৰ নলীনাদ বহন্ত্রা কথা আছিল কিন্তু এতিয়ালৈকে বহন্ত্রা কথা আমি জনাই নাই। সেই অঞ্চলটোৰ চাৰিহাজাৰ একৰ মাটি বৰষন্থৰ ওপৰত নির্ভৰ কৰে। মোক ৰাইজে কয় এই দাং বাংধটো কৰিবলৈ হন্তুম দিব লাগে। মই কৈছো সেইটো মই কেনেকৈ হন্তুম দিম। গতিকে ৰাইজৰ ইচ্ছা প্রবণ কৰিবৰ বাবে সোনকালে পানী যোগানৰ ব্যৱহ্বা কৰি দিব লাগে। সেই অঞ্চলৰ প্থাৰৰ মাজেদি ইলেকট্রিচিটি গৈছে। দন্ই চাৰিটা লিফট ইৰিগেচন হৈছে কিন্তু কৃতকার্য্য হোৱা নাই। গভাৰ নলীনাদ কৃতকার্য্য হব যিহেতু তাত ডাঙৰ নদী নাই পানী তোলাৰ কাৰণে।

এতিয়া মই যাতায়তৰ ক্ষেত্ৰত অলপ কব বিচাবিছো। যোগীঘোপাত বহাপ-ত্ৰৰ ওপৰত দলং হব লাগে ব'ৰ্নল এই সদনত তিনিবাৰ প্ৰতাব লোৰা হৈছিল, কিণ্ত এই বিষয়ত কিমান খিনি আগবাঢ়িছে ৰাইজে নাজানে। গোৱালপাৰালৈ যাবলৈ বহাপুত্ৰ নদী জাহাজত পাৰ হব লাগে। গোৰালপাৰাৰ ৰাইজে এই বিষয়ে বহুবাৰ আবেদন নিবেদন কৰিছে। এতিয়া এটা ভাল প্রচেন্টা চলিছে যে যোগীঘোপা আৰু শিলঘাট আন্ত্ৰ ডিব্ৰুগড়ত ব্ৰহ্মপত্ৰৰ ওপৰত দলং হব লাগে। এই দলং হলে ৰাইজৰ যাতায়তৰ সমস্যা সমাধান হব । ব্ৰহ্মপত্ৰৰ দক্ষিণ পাৰ্বেদ গোৱালপাৰাৰ পৰা গ্ৰৱাহাটীলৈ বেল লাইনৰ বাৰুহা হলে বহু খিনি সমস্যাও সমাধান হব। বজাইগাৰৰ পৰা গুৱাহাটীলৈ ৰেল লাইন আহিছে আৰু মাজত বহুত খৰম্মোতা নদী পাৰ হৈ আহিব লাগে। আৰু विटायिक नमी विलाक छेखन-मिक्कण जान तन लाइन श्रात-भागमा । এইটো হোৱাৰ काबर्ग वानशानी कि कि बाता या गाया ग वंग्ध दे या । गी कि पिक्ष भी भी शायी प रिवर्ण লাইন অাহিলে সর্বিধা হব বর্বাল ভাবিছো। মোৰ সমণ্টিত ৰাস্তাৰ অৱস্হা শোচনীয়। আট্ৰগাওঁ বিদ্যাপ্ৰৰ ৰাম্তা আৰু বিধ্যাপ্ৰৰ স্বন্দৰী ৰাম্তাৰ অৱম্হা বৰ শোচনীয় । বঙ্গাই গ্ৰাৰত নতুন থানা হৈছে তালৈ মানত্ত বিলাক যাব লাগে আৰু মাজত পাহাৰ আছে। ৰাশ্তা ভাল নোহোৱাৰ বাবে ১২ মাইল ৰাশ্তাৰ ঠাইত ৩৩ মাইল बाम्ला घृवि याव लार्थ । मण्डे हलाहल द्यादा नारे । मान्यर चिनिव जागरल हिर्माल থানাৰ আছিল। এতিয়া বঙ্গাই গাঁও থানাৰ অণ্তভিত্ত কৰিছে। গতিকে ভাল ব্যবস্থা কৰিব ব'বলি আশা কৰিলো। আমাৰ পিচপৰা সম্প্ৰদায় বিলাকৰ আথিকি উন্নতিৰ কাৰণে বিশেষ ব্যৱস্হা লব লাগে। মই নিজে গোৰালপাৰা ডেভেলপমেণ্ট বোর্ডৰ চেয়াৰম্যান আছিলো। বেংকৰ লগত কত যোগাযোগ কৰিও দৰখীয়া মানৱহ বোৰক বেংকৰ লন দিব নোৱাৰিলো। বেংকে লন দিব নোখোজে। আমাৰ গৰীব জন-জাতীয় আৰু অনুস্চীত লোক সকল তথা পিচপৰা সম্প্ৰদায় বিলাক এই স্ববিধাৰ পৰা विश्व देश । वर्ज नागि प्रांत ०-८ जनक रिना विकाव वारव विश्व नन पिष्टिला । তেওঁলোকে নিয়মিত ভাবে কিন্তি নিদিয়াৰ ফলত আমাক মেনেজাৰে ধৰে। গতিকে বেংকৰ লন দিয়া ব্যৱস্হাটো সহজ হব লাগে, তেতিয়াহলে ৰাইজৰ আৰ্থিক উন্নতি হব। (वर्डे शिनिटक देक मामर्गि गाविता।

Mr. SPEAKER.—Now, the debate is almost approaching the end. The debate will continue upto 2-30 p.m. Thereafter the Ministers will give reply. As far as I understand, there are three Ministers including the Chief Minister who will reply. So, the will take sometime and I think about 75 minutes will be taken by them. It may be that the Chief Minister will take half an hour and the mover may also take 15 minutes. I would, therefore, request the Hon'ble Members just to follow the time properly so that we can cover the debaters in time. New, Shu Baikur tha Das.

শ্রীবৈকুণ্ঠ নাথ দাসঃ—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ ওপৰত ধন্যবাদ সূচক প্রস্তাৱৰ সন্দর্ভত আমাৰ দলপতিয়ে অনা সংশোধনী প্রস্তাৱটো সমর্থন কৰি দুই চাৰি আমাৰ কথা কম বৃংলি থিয় হৈছো। পোন প্রথমে এইটো কথা কব লাগিব যে আজি বিশ বছৰৰ পৰা এই পবিত্র সদনৰ সদস্য হৈ আহি থকা মাননীয় সদস্য সকলেও এই ফালে আঙ্বালিয়াই কথা কৈ আহিছে। তাৰ ভিতৰত অৱশ্যে এজন মাননীয় সদস্যই এই কালছোৰা ছয় বছৰৰভিতৰতে সীমাবন্ধ কৰি কথা কৈছে। সেই কাৰণে মই তেখেতক ধন্যবাদ জনাইছো। কিন্তু বহুত মাননীয় সদস্যই যে ত্রিশ বছৰ আগতে এইফালে আছিল আৰু আগৰ ত্রিশ বছৰ এই ফালে থকা বহুতো মাননীয় সদস্যই যে এতিয়া সেই ফালে বহি আছে সেই ফালে কিন্তু আঙ্বালিয়াই দিয়া নাই। "এতিয়া খাই কার্শলি ভালত উঠিল কাঠি চেলেকাৰ মৰণ মিলিল" অৱস্থা হৈছে।

(ভইচঃ বৰ দ্বযোগিৰ সময় আহিছে) আকৌ ঠাই সলনি হোৰাৰো সময় আছে। (ভইচঃ সেইটো পিচত গ্ৰমাণ হৰ')

নতুন চৰকাৰ হিচাবে জনতা চৰকাৰৰ বিষয়ে কিবা কবলগাঁয়া আছে বৰ্বলি মই ভবা নাই । আগৰ চৰকাৰে একো কৰা নাই ব্যলি বহুতো মাননীয় সদস্যই ব্যাখ্যা কৰিছে কিন্তু মই বহুত ভেটিটিচ্টিক্স যোগাৰ কৰি আনিছিলো । সময় নহব কাৰণে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কেইটামান কথাকে কব খুৰ্মজিছো ।

অধ্যক্ষ মহোদয়, দশম মান শ্রেণীলৈকে মাচ্বল ৰেহাই দিয়া এইটো একো নতুন কথা নহয়। আগৰ চৰকাৰৰ দিনতে অভ্যম মানলৈকে মাচ্বল ৰেহাই দিয়া হৈছিল আৰ্ব দশম মানলৈকেও দিয়াৰ কথা চিল্তা কৰা হৈছিল আৰ্ব সেইটো প্যায়ক্তমে কৰাৰ আঁচনি লোৱা হৈছেল।

(ভইচঃ দিয়া নাছিল)

বিভিন্দ অণ্ডলৰ বিভিন্দ সমস্যা আছে। শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষকৈ যি বিলাক অণ্ডলৰ ট্ৰাইবেল মান্ত্ৰ বেছি আছে সেই বিলাক ঠাইত শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত পিচপৰি আছে। বহুত্ব ঠাইত হেডমান্টাৰ বা মেনেজিং কমিটিয়ে কি কৰিব কি নকৰিব ভাবিবলগীয়া হৈছে। বিশেষকৈ বড়ো মাধ্যমত কিছনমান হাইস্কুলতঅন্টম মানলৈকে পঢ়াবলগীয়া হোৱা কাৰণেই এই ধৰণৰ অসন্বিধাই কামৰ্প জিলাৰ বহুত্বতা অণ্ডলত গা কৰি উঠিছে। দন্টা বেটচ কৰি পঢ়াবলগীয়া হৈছে। তাতো অসন্বিধা হয়। কিয়নো লৰাছোৱালী বিলাকৰ কোনো ঘড়ী ঘন্টা নাই ফলত দহটা নাবাজোতেই আহি স্কুলৰ চৌহদত গোলমাল কৰি থাকে। ফলত কাচ কৰা অসন্বিধা হয়। শ্বিতীয়তে অফিচৰ পৰা পাবলগীয়া বুস্তু বিলাক ঠিকমতে

পোৱাত অস্ক্রিধা হয়। ব্ম আব্ ফার্ণিন্তারৰ অভারত একেলগে ক্লাচ কবিব পৰা নহয়। হটাফ কম। দৰমহাৰ কাৰণে ভটাফ লবও পৰানাযায়। বহুতো এম-ই স্কুলত বা হাইস্কুলত চাৰিটা ক্লাচ হয় বড়ো মাধ্যমত পঢ়াবৰ কাৰণে চৰকাৰী মঞ্জ্বৰী পোৱা শিক্ষক থাকে দক্ষন গতিকে চম্ভালিব নোৱাৰে। সেই বিষয়ে সোনকালে ব্যৱস্হা লব লাগে। কিছ্মান স্কুলত বিশেষকৈ এম-ই স্কুলত ১৯৭৪ চনতে ভাইৰেক্ট গ্রান্ট দিছে সেই স্কুল জাতীয়কৰণ কৰিব লাগিছিল কিন্তু আজিলৈকে নকৰাৰ ফলত স্কুলৰ শিক্ষকে দৰমহা আদি পোৰাত ব্যায়াত ঘটিছে। শিক্ষক সকলৰ ইয়াৰ কাৰণে ভয়ানক অস্ক্রিধা হৈছে। এইটোৰ এটা তদন্ত কৰি অতি সোনকালে ব্যৱস্হা লব লাগে। এই প্রসঙ্গতে মই ব্যায়ৰ অন্তর্গত বঙালীপাৰা স্কুলৰ কথা এটা কব খ্রিজছো। সেই স্কুলত ১৯৭৪ চনৰ ভাইৰেক্ট গ্রান্ট দিয়া হল যদিও লিল্ট হেৰোৱা কাৰণে এতিয়া অস্ক্রিধা হৈছে। জি-পি-আই অফিচৰ পৰা কৈছে হোনো গেজেট নোটিফিকেচন যদি চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা নিদিয়ে তেনেহলে স্কুলত শিক্ষকৰ দৰমহা দিব নোৱাৰে। এই স্কুলৰ শিক্ষক বা লৰা-ছোৱালীৰ কি অৱস্হা হয় ভাবিবলগীয়া বিষয় হৈ পৰিছে। ইয়াৰ বাহিৰেও বে'ধেকৰো আন বহুতো এনেকুৰা দ্বুদ্শাৰ স্কুল আছে। বহুত্ত স্কুলৰ কথা মাননীয় সদস্যসকলে বস্তুতা প্রসন্ত কৈছেই।

অধ্যক্ষ মহোদয়, ট্রাইবেল চাব প্লানৰ কাবণে কিমান খিনি টকা পইচা আছিল সেই বিষয় আমি অবগত নহও। এইটো কিল্ড ভাল কথা। কিয়নো ইয়াৰ দ্বাৰা ভৈয়ামৰ ট্রাইবেল খিনিৰ উন্নতি কবিবলৈ বিচৰা হৈছে। কিল্ড কথা ছল এই চাব প্লানৰ কাম আৰম্ভ কৰাৰ আগতে চোচিঅ' ইক' নমিক চাৰ্ভে কৰা নিতাম্ত প্রয়োজন। নহলে কোনোবা দরখীয়া বিধবা এগৰাকীক যদি এহাল গৰ্ব দিয়াৰ পৰা অর্থ নৈতিক উন্নতিৰ ক্ষেত্রত কি সর্ফল হব। তেনেকৈয়ে মাটীহীন লোক এজনক এহাল গৰ্ব কিনি দিয়াৰ পৰাও কোনো কামত নাহে। তাৰ সলনি কোনো এজনে হয়তো মিহিত্র কাম কৰি খায়। তেওক তেনে ধৰণৰ সর্ববিধা দিব পাৰিব লাগিব। তেহে তাৰ দ্বাৰা উপকৃত কৰাৰ আশা কৰিব পাৰি। সকলো মান্বহে সকলো কাম কালচাৰ বা কৃষ্টিৰ ফালৰ পৰাও সমাজত কৰিবলৈ ইচহা নকৰে বা বংশপৰম্পৰা হিচাবে নকৰে। সেই বিলাক কথা চাৰ্ভে কৰি চাব লাগিব। মহকুমা পর্যায়ত ডেভেলাপমেন্ট বোর্ড তৈয়াৰ কৰা হৈছিল এই চাব প্লানৰ কাম চম্ভালিবৰ কাৰণে কিল্ড মই কও দৰকাৰ হলে এক্সপাৰ্ট আদি আনি হলেও প্রথমতে চার্ভে কৰি লোৱাটোহে প্রয়োজনীয়কথা। তাকে নকৰিলে প্লানৰ টকা সম্দায় নন্ট হোৱাৰ আশাই বেছি।

(সময়ৰ সংকেত)

সেই কাৰণে এই কথাটো গভীৰ ভাবে চিল্তা কৰি চোৱা প্ৰয়োজন।

শ্ৰীচামচনল হন্দাঃ—এইটো একৈশ মার্চনে তাৰ পিচত?

শ্ৰীবৈকুণ্ঠ নাথ দাস :—কাকো টাইম লিমিট কৰি দিয়া নাই বা কাকো আক্রমনো কৰা নাই। মই কেৱল সামিগ্নিক ভাবে কৈছো। আৰু বেছি নকুওঁ।

মই আৰু অলপমান কৈয়েই শেষ কৰিম, এই ডেভোলপমেণ্ট বোৰ্ডৰ আঁচনি বিলাক কাৰ্মকিৰী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত আমি পশ্চিম জাৰ্মানিৰ পৰা ৫ লাখ টকা পাইছিলো আৰু সেই আঁচনিৰ চাৰভে ইত্যাদি কৰাৰকাৰণে নলবাৰীৰ এচ, দি, অ, কামৰ্পৰ দি, চি আৰু নলবাৰী কলেজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে চচিম্ন ইকোনমিক ইত্যাদিৰ চাৰ্ভেত যি বিলাক সহায় সহযোগিতা আগবঢ়াইছে তাৰ ৰাবে তেখেত সকলক আমি ধন্যবাদ

ক্ৰণেই আমি সেই জনাইছোঁ আৰু তেখেত সকলৰ এই সহায়ৰ হাতত লবলৈ সমর্থ হৈছিলো। এতিয়া আৰু ১৩ খন গাওঁ আঁচনি লবৰ কাৰণে প্ৰস্তাৰ আহিছে, সিদিনা এগৰাকী মেম তালৈ আহি গৈছে আৰু এই বিষয়ত কথা-বতৰা হৈ গৈছে। অকল যে পশ্চিম জান্মানীৰ পৰাই আমি এই ক্ষেত্ৰত সহায় লম এনে নহয় আন আন দেশৰ পৰাও সহায় পালে নিশ্চয় গ্ৰহণ কৰিম যাতে আমাৰ এই গাওঁ কেইখনৰ অৰ্থনৈতিক সমস্যা সমাধানত আগবাঢ়ি যাব পাৰো আৰু তাৰ লগতে আমাৰ ৰাজ্যখনৰ অৰ্থনীতি সবল কৰি তলিব পাৰো। মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়ে এই খিনি কবলৈ দিয়াব কাবণে তেখেতক ধন্যবাদ জন।ই সামর্বণ মাবিলো ।

শ্রীফণী মেধা ঃ— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আপর্নি যেতিয়া সময় বান্ধি দিলে তেনে ক্ষেত্ৰত সময় নিচেই কম হোৰাৰ কাৰণে যদিয়ো মোৰ বহনতো কৰ লগীয়া আছিল কিন্ত সকলো খিনি কথা এই কম সময়ৰ ভিতৰত কভাৰ কৰিব নে ব্ৰাৰিম। এইবাৰৰ ৰাজ্য-পালৰ ভাষণটো নতুন জনতা চৰকাৰৰ ভাষণ বৰ্ত্তল ভাবিবলৈ আমি টান পাইছোঁ, এই ভাষণটো আগৰ কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ নে এই চৰকাৰৰ ভাষণ এইটো চিম্তা কৰিবলগীয়া কিয়নো যোৱা ৩০ বছৰে কংগ্ৰেছৰ শাসনৰ পাচত সমগ্ৰ অসমৰ মেহনতী জনতাই ভাবি-ছিল যে এইবাৰ পোন প্ৰথমবাৰৰ কাৰণে আমাৰ দেশত অকংগ্ৰেছী চৰকাৰ গঠন হ'ল আৰু এই নতুন চৰকাৰে অসমৰ সকলো শ্ৰেণীৰ মান্ত্ৰৰে আশা-আকাংখ্যা পূৰণ কৰিব আৰু সেই লৈয়েই অসমৰ জনতাই অপেক্ষা কৰিছিল। কিল্ত আজি এই ৰাজ্যপালৰ বিবৃতিত পালো কেবল গতান গতিক শব্দ গাঠনিৰ চয়ন প্রয়োগ কৰাৰ বাহিৰে কোনো নতুন বিশেষত্ব একো নাপালো। মই মাত্র তিনিটা প্রধান সমস্যা কথা উল্লেখ কবিম। তাবে প্রথমটো হ'ল জব্বৰী কালিন অৱস্হাৰ সময়ত যিবিলাক ৰাজনৈতিক নেতাক জেইলত বন্দী কৰি ৰখা হৈছিল সেই ৰাজনৈতিক বন্দী সকলক মন্ত্ৰি দিয়াৰ কাৰণে মই প্ৰনৰ চৰকাৰক অন্বোধ জনাইছোঁ, আমাৰ চি, পি, এম, এলৰ ৫ জন ৰাজনৈতিক বন্দী যোৱা ৮ বছৰে কাৰাগাৰত থাকিব লগায়া হৈছে আৰু এই বিষয়ে তেওঁলোকৰ মাজিৰ হকে জনতা চৰকাৰ কেন্দ্ৰত গঠন হোৰাৰ পাচত লোক সভাত এই বিষয়ে প্ৰশ্ন উঠিছিল আৰু তেতিয়া ৰাজনৈতিক বন্দী সকলক বিনা স্বৰ্ভতি মন্ত্ৰি দিয়া হব বৰ্ণলি আশা কৰিছিলো, কিল্ত জনতা চৰকাৰ হোৱাৰ লগে লগে তেখেত সকলে নিবৰ্বাচনী প্ৰতিশ্ৰুতি ৰক্ষ্য কৰাৰ আহি পৰিছে। সন্থৰ কথা যে মাননীয় মনুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীবৰবৰা ডাঙৰীয়াই ৰাজনৈতিক বন্দী সকলক মনুক্তি দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত এটা সন্বিবেচনা কৰা হব বৰ্নল তেখেতৰ উদ্বোধনী ভাষণত আশ্বাস দিছে। কিংত আচৰিত কথা যে সেই সময়ত ভাৰতবৰ্ষত যিবিলাক ৰাজনৈতিক বাদী আছিল সেই সকলক মনজি দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত কিছ,মান স্বৰ্ত্ত আৰোপ কৰিব বিচাৰিছে, অর্থাৎ সেই বন্দী সকলক এগ্রিমেন্টত চহী কৰাইহে মুক্তি দিব বিচাৰিছে কিন্ত কোনো আত্মসন্মান থকা আৰু স্বাধীনতা প্রিয় নেতাই তেনে ধবণে চহী কবি মুর্ক্ত নিবিচাবে। কেন্দ্ৰত জনতা পাৰ্টি প্ৰধানকৈ দ্বটা পন্হী আছে তাৰে এটা নৰম পন্হী আৰু আনটো গোড়া পশ্হী, কিশ্তঃ আমাৰ বৰবৰা ডাঙৰীয়া গোড়া পশ্হী নাছিল তেখেত চচিয়েলিন্ট নেতা আছিল আৰু ট্ৰেড ইউনিয়নৰ নেতা তেখেতে যাতে এই গোড়া- পশ্হীৰ লগত লগ লাগি ৰাজনৈতিক ব'দাৰ বিষয়ে আওকান নকৰে। বহৰতো ঠাইত এই গোড়া পাহীয়ে নিৰ্বাচনত প্ৰাজিত হৈছে, ৰাইজে তেওঁলোকক প্ৰত্যাখান কৰিছে। অসমৰ ৫ জন ৰাজ বন্দীৰ ভিতৰত ৩ জন যাৱৎজীৱন কাৰাদণ্ড আৰু ২ জন বিছাৰাধীন হৈ আছে। জর্জ ফাণানদেজ একে অভিযোগত অভিযাত হৈও মাত্তি পালে। আমাৰ বৰবৰা ডাঙৰীয়া ও বিভিন্ন অভিযোগত অভিযুক্ত হৈ কাৰাগাৰত থাকি মুক্তি পোৱালোক। জৰ্বী কালিন অৱস্হাৰ সময়ত অম্প্ৰত ২ জন ৰাজনৈতিক বংদীক ফাঁচী দিয়া হৈছিল কিন্তু জৰ্বীকালিন অৰুহা চলি থকাৰ কাৰণে কাগজত সেই বিলাক প্ৰচাৰ হোৱা নাছিল কিন্তু সেইবিলাক কথা তেতিয়া কানাডা আৰ্ লণ্ডনত প্ৰচাৰ হৈছিল এই ৰাজনৈতিক বন্দীক ফাঁচী দিয়াৰ কাৰণে। তাৰ পাচত আমাৰ অসমৰ জেইলবিলকাৰ দ্বন্দ শাৰ কথা কও, আমাৰ ইয়াৰে বৰ্ত্তমান মুন্ত্ৰী সভাত থকা মুখ্য মুন্ত্ৰীকে ধৰি বৰ্ব্বা ডাঙৰীয়া আৰু মুন্ত্ৰী সভাৰ সদস্য আন আন কেবাজনো জৰুব্ৰীকালিন অবস্হাত কাৰাগাৰত আছিল। তেতিয়া তেওঁলোকে নিশ্চয় গম পাইছে আৰু তেখেত সকল অভিজ্ঞতা হৈছে আমাৰ জেইল বিলাকৰ অৱস্হা কেনে ধৰণৰ। ধ্বব্ৰুৰীত এখন জেইল আছে যত ১২২ জন কয়েদী থাকিব পাৰে কিন্তু তাত ৫০০।৭০০ মান কয়েদী সমুমুয়াই দিছেহি আৰু একেলগে জঘন্য ঠাইত তেওঁলোকক গা-পা ধ্বুবলৈ দিয়ে যে দেখিলে ভয় লাগি যায় জেইল বিলাক অত্যুত লেতেৰা আৰু ভয়ানক অৱস্হাত ৰাখিছে। কয়েদীয়ে খাবলৈ নাপায় আৰু তেওঁলোকৰ ওপৰত বিষম মাৰ ধৰ কৰে, অত্যাচাৰ কৰে ফলত বহুতো কয়েদীয়ে মৃত্যু মুখত পৰিবলগীয়া হয়। গতিকেই মই আমাৰ নতুন জনতা চৰকাৰৰ জেইল মুন্ত্ৰী আৰু মুখ্য মুন্ত্ৰী মহোদয়ক এই জেইলৰ অৱস্হাৰ এটা আমাল পৰিবৰ্ত্তন আনিবলৈ অনুব্ৰাধ জনাইছোঁ আৰু লগতে সদনৰ সদস্যৰে গঠিত এটা কমিটি গঠন কৰি এই জেইল সংস্কাৰ সাধন কৰিব লাগে আৰু এই জেইল সংক্ৰান্তত্ত যিবিলাক দুন্নীতি পৰায়ন ক্মেচাৰী বা বিষয়া আছে তেওঁলোকৰ ওপৰত কঠোৰ শাস্তিত মূলক ব্যৱস্থা লবৰ কাৰণে নিবেদন জনালো।

ত্ৰতীয় কথা হল খেতিয়ক সকলক উচ্চেছদ কৰাৰ প্ৰশ্ন । অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত বিশেষকৈ দৰঙৰ ককলাবাৰী, দৈয়াং, আমটেকা আদি ঠাইত অনুস্চিত গৰীব জনজাতিৰ ওপৰত উচ্ছেদ কাৰ্য্য চলাইছিল। কিল্ড এই উচ্ছেদ কাৰ্য্য কৰা হৈছিল মাটিণিৰীত স্বার্থত এইবিলাক মাটি এনেয়ে জংঘল হৈ পৰি আছে। এই বিলাক উচ্ছেদ কায্যত বিৰোধীতা কৰি মন্ত্ৰী সভাৰ দ্বই এজনেও সংগ্ৰাম কৰিছিল। এই কথা বৰ্ত্তমানৰ মূল্তী মহোদয়েও জানে । গতিকে মই আশা বাখিছো মে তেওঁলোকে যেন শাসনৰ গাদিত বহু সৈই কথা পাহুৰি নায়াই ইয়াৰ যথা যথ ব্যৱস্থা কৰে। (সময়ৰ সংকেট) মই আৰু বেচি নকও কেবল মাত্ৰ এটা কথা কও সেইটো হৈছে বাৰ্ননিয়ন্ত্ৰণৰ কথা। ভাৰতবৰ্ষৰ বিখ্যাত বৈজ্ঞানিক ডঃ কে, এল ৰায়ে নদী নিয়ন্ত্ৰণৰ যি পৰামৰ্শ দিছে সেই মতে অসমৰ বাননিমূল্যণৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। চীন দেশত যদি বহতে নদী ट्यावाश्ट्या, लार्य, नमीव मृदव जुग्नश्कव नमी स्मनशाबावव जनीग्नराज कल्ग्रील कविव शास्व তেনেহলৈ আমাৰ অসমৰ ৰাইজে কিয় নোৱাবিব। বি, এফ চিৰ আঁচনিৰ বাবে ৫০০ কোটি টকা ধার্য্য কবিছিল, সেই টকা কেন্দ্রীয় চবকাবে নিদিলে। মই জনতা চৰকাৰৰ ওচৰত অন্বৰোধ জনাম যে তেওঁলোকে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰত উক্ত টকাৰ বাবে' দাবী কৰা আৰু যি জন শক্তিৰ প্ৰয়োজন হয় সেইটো আমি কৰিম। মই কৈছো যে আমাৰ দলৰ পৰা আমি ৫০০০ হাজাৰ জনশক্তিৰ শ্ৰমদান হিচাবে আগবঢ়াম। আৰু তেনেকৈ যদি আমাৰ সদনৰ প্ৰতিজন সদস্যই ৫০০০ হাজাৰকে শ্ৰমণক্তি আগবঢ়াই তেতিয়াহলে নিশ্চয় আমি আমাৰ অসমৰ লুইতৰ বান পানী ৰোধ কৰাত কৃতকাৰ্য্যতা লাভ কৰিম। এই খিনি পৰামৰ্শ মই আমাৰ জনতা চৰকাৰলৈ আগবঢ়ালো আশা কৰিলো তেওঁলোকে যেন উলাই নকৰে। কাৰণ এই বানপানীৰ কবলত প্ৰত্যেক বছৰে ১০ কোটিৰো ওপৰ সা-সম্পত্তি, শষ্য-সামগ্ৰী আদি নণ্ট কৰে জনসাধাৰণৰ মাজত নানা সমস্যাৰ স্থিট কৰে। শেষত কৃষিৰ বিষয়ে দুই আষাৰ কও। আগৰ যি ব্যৱস্হা আছিল কৃষি বিষয়ত তাৰ যদি আমোল পৰিবৰ্ত্তননকৰে তেতিয়া হলে কৃষি বিষয়ত কেতিয়াও কতকাৰ্য্য হব নোৱাৰে।

মাননীয় অধ্যক্ষ:—আপর্নি বহু সময় লৈছে। বাকী সকলোকে ১০ মিনিটকৈ দিয়া হৈছে। আপর্নি আশন গ্রহণ কৰক।

* শ্রীদ্রলাল চন্দ্র ববরুৱা :—(মন্ত্রী) মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ ওপৰত হোৱা বিতৰ্কত আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলে অংশ গ্ৰহণ কৰিছে। আৰু এই বিষয়ত বহুতো ধৰণৰ আলোচনা আৰু পৰামৰ্শ আগতেই আগবঢ়াইছে মোৰ ইচ্ছা নাছিল এই বিষয়ত অংশ গ্ৰহণ কৰিবলৈ, কিল্ড যিহেতুকে মই থকা বিভাগত ভালেমান আলোচনা হ'ল, গতিকে দ্যোষাৰ কবলৈ আগবাঢ়িছো। প্রথম প্রশ্ন মাননীয় সদস্য সকলে উৎথাপন কৰিছে, ৰাজ্যপালৰ ভাষণত খাদ্যদ্ৰব্যৰ সম্পৰ্কে এটা উল্লেখ থাকিব লাগিছিল। কিল্ড উল্লেখ সচাঁকৈ নাই। অৱশ্যে থকাটো উচিত আছিল। মাননীয় সদস্য সকলে যি উৎবেগ প্রকাশ কৰিছে তাৰ যথেণ্ট থল আছে। কিন্তু আপোনার যোগেদি মাননীয় সদস্য সকলক কবলৈ বিছাৰিছো যে, আমি শাসনৰ ভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পাচত এই ৰাজ্যপালৰ ভাষণখন প্ৰস্তুত কৰা হৈছিল। সময়ৰ অভাৰ, এটা বস্তু ভাল দৰে পৰীক্ষা নুকুৰাকৈ যাদ সকলোৰে আগত দাঙি ধৰো তেনেহলে অধিক সময়ত ৰাইজক ভুল পথে পৰিচালিত কৰা হব। গতিকে আমি বিত্ত মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ ভাষণত উল্লেখ কৰিছো। সেই সময়ত আৰু কিছনমান অস্ববিধাৰ কাৰণে ৰাজ্যপালৰ ভাষণত কিছনমান কথা উল্লেখ ক্ৰিব পৰা নহল। অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আপোনাৰ যোগেদি মাননীয় সদস্য সকলৰ আগত এটা কথাই কব বিছাৰিছো যে, নতুনকৈ এখন চৰকাৰ গঠন কৰাৰ পাচত আগৰ চৰকাৰে যি শাসন যত্ত্ৰ এৰি থৈ গৈছে, সেই শাসন যত্ত্ৰৰ বাজেট লৈ কাম কৰা কিমান টান কথা সেই সম্পর্কে আগৰ মন্ত্রী সকলে জানে। মই দ্বখেৰে কবলগীয়া হৈছো আৰু মই কাকো সমালোচনা কৰিবলৈ নাজাও কিল্ড আমাৰ হাতত শাসন যন্ত্ৰটোৰ এনে এটা ব্যৱস্হা আমাৰ মাজত এবি থৈ গৈছে যে যতেই আমি হাত দিও তাতে কিছুমান বাধাৰ সম্মুখীন হব লগা হৈছে। গতিকে সেই বেমেজালি, খাম খিয়ালি বাধা বিলাক দূৰ কৰিব নোৱাৰো তেতিয়ালৈ ৰাইজক ইমান সোনকালে সুব্যৱস্হা দিয়াতো সহজ কথা নহয়। তথাপিতো জনসাধাৰণ যি প্ৰতিশ্ৰুবিত দিয়া হৈছে সেই প্ৰতিশ্ৰুবিত ৰক্ষা কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা পদক্ষেপ লোৱা হৈছে।

খाना नीजि वा খाना वन्छ সংগ্ৰহ এই कथाটো চেলফ कन्ট्रानिकेंबी ইটোৰ লগত সিটোৰ সামঞ্জস্য নাই। এই মিল নোহোৱাৰ ফলতে ভাৰতবৰ্ষৰ এমনঠি খাবলৈ নোপোৱা মান্বহিখনিক শোষক শ্ৰেনীৰ হাতত তুলি দিয়া হৈছে। র্ভুমান অৱস্হাত আমি যদি বিশেলষণ কৰি চাঁও তেনেহলে মাননীয় সদস্য সকলে দেখিব খাবলৈ নোপোৱা মাজত সংগ্ৰাম চলিছে। পোৱা শ্ৰেণীয়ে কিল্ড পায়ে আছে। আমি প্ৰতিনিধিত্ব কৰিবলৈ সেই পুকলক আৰু সেই সকলক খাদ্য সম্ভাৰ দিয়াৰ দায়িত্ব দুঢ়তাৰে বহন কৰিবলৈ আগবাঢ়িছো। এই বিষয়ে যিবিলাক ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছে সেই সম্পৰ্কে পাচত ইঞ্চিত দিম। মই এটা কথাতে দ্বখ পাইছো জনতা পাটিয়ে কার্য্যভাৰ গ্রহণ কৰা ১৫-২০ দিন মাত্র হৈছে এইখিনি সময়তে তেখেত সকলে যি ধৰণে সমালোচনা কৰিছে বা হাঁহিবলৈ লৈছে সেইটো দুৰখৰ কথা। কি অৱস্হাত কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰিবলগীয়া হৈছে তেখেত এই কথাটো ভালকৈ জানে। আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলে আগৰ চৰকাৰক অৰ্থাত কংগ্ৰেছ চৰকাৰক গালি পাৰিছে, সমালোচনা কৰিছে কিন্তু কিয় কৰিছে কি আমি নকৰো মোৰ মনত আছে যেতিয়া আমি জেলত থাকোতে আমাক দেখা কৰিবলৈ জেল মন্ত্ৰী বা গ্ৰেমন্ত্ৰী গৈছিল তেতিয়াই আমি এটা কথা কৈছিলো গতিকে আমাৰ যুৱকৰ জীৱন বিপান কৰিছিল, অতিণ্ঠ কৰি দিছিল জেলৰ পৰা ওলাই আহি আজি তেখেত সকলে দৰ্খ আৰু ক্ষোভ প্ৰকাশ কৰিছে। আগতে যি সকলে চৰকাৰৰ গাদীত বহিছিল বয়সত আমি হোৱাহলে আমিও তাকে কৰিলোহেতেন। গতিকে গোটেই কথাবিলাক তেখেত সকলে ভূল বৰ্ষজব নালাগে! তেওঁলোকে ডেকা লৰা বয়সতো কনিষ্ঠ এওঁলোকৰ বিৰোধ ভাৱে নলৈ কথাবিলাক বিশেলষণ কৰি আমাক শ্ৰন্থপথত পৰিচালনা वर्दाल जनदरबाध जनारला। जारमांनारलारक মনত নিশ্চয় ৰাখিছে অৰ্থাত খাদ্যৰ যিটো ক্রাইচিচ নাটনি সেইটো र्घ्य प *Speech not corrected

চৰকাৰৰ ভ্ৰলৰ কাৰণেই হৈছিল। মই আগতে কৈছো জনসাধাৰণৰ বার্থক আওকান কৰি দলীয় স্বাৰ্থ ৰক্ষা কৰিবলৈ গৈ ৰাইজকে বিপদত পেলোৱা হৈছে। আজি ক্ষৱদ্ৰ ক্ষন্দ্ৰ ৰাজনৈতিক স্বাৰ্থৰ কাৰণে কিছনুমান এনে ধৰণৰ কাম কৰা হৈছে যিবোৰৰ দোষ আবশ্যমভাবী। কংগ্ৰেছ চৰককাৰে ৩০ বছৰ শাসন চলালে আমাক ৫ বছৰো থাকিব নিদিব আৰা দকীৰ হলে আমিও যাম। সেই কাৰণে প্ৰথম পদক্ষেপতে কৰিবলৈ আমি সদনৰ বাহিৰে ভিতৰে সকলোৰে সহযোগিতা কামনা কৰিলো। আগৰ কংগ্ৰেছ চৰকাৰে যি বৈষম্যৰ সৃতিট কৰিলে জনতা চৰকাৰে কোনো ক্ষেত্ৰতে কেতিয়াও তেনে কাম নকৰে এই কথা মই সদনৰ সকলো সদস্যকে জনাব বিচাৰিছো। কাৰণ কংগ্ৰেছ চৰকাৰে অকল কংগ্ৰেছৰ লোকৰহে কাম কৰিছিল। অধ্যক্ষ মহোদয়, খাদ্যবস্ত্ৰৰ ক্ষেত্ৰত আমি যদি ১৯৫৩ চনটোক বেচিচ হিচাবে লওঁ তেনেহলে ১৯৭৭ চনত 800.৩ ভাগ বস্ত্ৰ দাম ব্যদ্ধ হৈছে। সকলোৰে বাবে দাম বাঢ়িছে। গতিকে তাক কোনো ধৰণে বাধা দিয়াৰ উপায় নাই। যিখন এচেনচিয়েল ক্রমোদিটি এক্ট সেইখনৰ ভাৰত চৰকাৰৰ লগত সম্পৰ্ক আছে। গতিকে আমি ভাৰত চৰকাৰৰ কংকাৰেন্ত লব লাগে। যি সকল মজ্বতকাৰী লোক তেওঁলোকে যনগ যনগ ধৰি এই ব্যৱসায় চলাই আছে। নিজৰ ন্বাৰ্থৰ কাৰণে আগৰ চৰকাৰে জনসাধাৰণৰ ন্বাৰ্থ বিলাই দিছে। উদাহৰণ-বৰূপে ২০ জন্মত যিটো বেপচিদৰ কলঙ্ক হৈছিল সেই সম্পর্কে আপোনালোকে জানে। অন্সম্পান কৰি পোৱা হল কি ধৰণে কি কৰি থোৱা হৈছে। তাৰ পিচত নিববাচিনৰ আগতে হঠাত যেতিয়া অসমত নিমখৰ নাটনি হল, উপায় নোপোৱা হল, জনতা চৰকাৰক তাৰ কাৰণে জগৰীয়া কৰি প্ৰচাৰ চলালে। আমি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক নিবেদন কৰিবলৈ বাধ্য হলো আৰু লগে লগে ডবাই ডবাই অসমলৈ নিমখ আহিল আৰু দামো কমি আহিল। এই সম্পর্কে প্রাবদিভক যি খবর পোরা গৈছে শুর্নি দুর্খ পার কেনেকৈ কি ধৰণে অসমলৈ দিয়া খাদ্য দ্ৰব্য অসমলৈ নাহি বাহিৰতে বিক্ৰী হয়। আমাৰ মান্ত্ৰ নিমখ খাবলৈ নাপায় হাহাকাৰ কৰিছে কিল্ড সেই নিমখ বাহিৰতে হজমহৈ গল। এই সম্পর্কে ব্যবহহা লোৱা হৈছে। অধ্যক্ষ মহোদয়, খাদ্য বস্তব্ব সংক্রান্তত আগতে যি হিচাব দিয়া হয় সেইটো সকলে বে বর্গজ নোপে বা হিচাব। মই এটা হিচাব দিব খ্যজিছো ৰিটেইল প্ৰাইচ অৰ্থাত খ্যচনৰা দামৰ জনসাধাৰণে যেনেকৈ কিনি আছে-চাউলৰ দাম-১.৬০ পইছাৰ পৰা ২ টকা হৈছে আৰু যিটো মিডিয়াম ১.৮০ পৰা ২.২০ লৈ হৈছে। জহা চাউলৰ - -

* শ্রীঅতুল চন্দ্র গোস্বামী ঃ—এটা পইন্ট অৱ ক্লিয়াধেণ্ড। নিমখ এটা গঃৰাত্বপূর্ণ কছত্ত যাৰ কাৰণে সভ্যাগ্রহ পয়ন্দ্রত হৈছে। কংগ্রেছ চৰকাৰে ফাচিবজাৰৰ মালচান্দ মতিলালক আৰু তেওঁলোকৰ অন্যুক্তানক তাৰ পার্মিট দিছিল। তেওঁলোকে যিহেতু অন্যায় কৰিছে এতিয়াও তেওঁলোকে কিয় নিমখৰ পার্মিট পাই আছে? এই সম্পর্কে কিবা ব্যবস্থা হব নে?

^{*} শ্রীদ্বলাল চন্দ্র বৰ্বা (মন্ত্রী) :—অধ্যক্ষ মহোদয়, মই ইতিমধ্যেই কৈছো যে এই সন্প্রকৃত প্রাৰন্থিক অন্নসন্থান হৈছে মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে যিটো। কথা কৈছে সেইটোৰ গোন্ধ চৰকাৰে পাইছে আবু সেই সন্পর্কত কি আইন সঙ্গত ব্যৱস্থা লব পৰা হয় অন্নসন্থানৰ পিচত সদনত জনাম। এতিয়া চাউলৰ দাম ৩.২০ টকা, মচনুৰ দাইল ৩.২০ৰ পৰা ৩.৬০ হৈছে, মনুগ দাইল ৩.৯০ৰ পৰা ৪'৮০, অৰহৰ ৪.৮০ৰ পৰা ৫.১০ বন্ট ৩'১০ৰ পৰা ৩.৬০. চেনি ৩'৫০ৰ পৰা ৩.৬০ হৈছে। হাফলঙত নিমখৰ দাম বাঢ়ি '৭০ পাইছেগৈ, মিঠাতেল ৮.৫০ৰ পৰা ৯'৫০ হৈছে। বনস্পতি ১০.৫০ৰ পৰা ১১'১০ পইচা হৈছে।

^{*}Speech not corrected

শ্রীখণেন বৰবৰ,ৱা :— অধ্যক্ষ মহোদয়, মিঠাতেলৰ কথা যে কৈছে সেইটো ৰেপ চিদ নে কি আৰু সেই তেল খাদ্যৰ উপযোগী হয় নে নহয় ?

* শ্রীদর্বাল চন্দ্র বৰ্বরা (মন্ত্রী) ঃ—এই তেল বেপ চিদ। এই তেলব সম্পর্কত বহরত ধৰণৰ কথা শর্না হৈছে। পৰীক্ষা-নিৰিক্ষা কৰি যদি ভেজাল বর্বলি প্রমাণ পোৱা হয় তেন্তে বিতৰণ বন্ধ কৰা হব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আপর্নন জানে যে প্রায় বিলাকি কথাৰ কাবণে আমি কেন্দ্রীয় চৰকাৰৰ লগত যোগাযোগ কৰি তাৰ পৰা সংগ্রহ কৰিব লগা হয়। যোৱা বছৰ যিটো অৱস্হা হৈছিল এই বছৰ তাতকৈ বেছি বেয়া হোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে। কিয়নো আমাৰ যি এপেক্স মাকেটিং চোচাইটি বা বিভিন্দ যিবিলাক তেনে অন্যুঠান আছে সেই বিলাকে যোৱা বছৰ মঠেই ধান সংগ্রহ নকৰিলে। ভাৰতীয় খাদ্য নিগমে প্রায় ২০ হেজাৰ কুইন্টলমান ধান সংগ্রহ কৰি থৈছে। সেই কাবণে কওঁ যে চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা খাদ্য দ্রব্য যোগোৱাটো সম্ভৱপৰ নহয়। সেই কাবণে আমি কেন্দ্রীয় চৰকাৰৰ ওচৰত নির্ভৰ কৰিব লগা হৈছে। ইতিমধ্যে আমি আম্বাস পাইছো যে সকলো ধৰণৰ খাদ্য দ্রব্য আমাৰ ইয়ালৈ পঠোৱাৰ বন্দৱস্ত কৰিছে। এই ক্ষেত্রত আমি কেন্দ্রীয় চৰকাৰৰ পৰা নবেন্দ্রৰ মাহত পাইছিলো ১৫ হেজাৰ টন, ডিচেন্বৰ মাহত ২০ হেজাৰ টন, জান্ত্রাৰীত ২০ হেজাৰ টন, ফেব্রুৱাৰীত ২০ হেজাৰ টন, ফেব্রুৱাৰীত ২০ হেজাৰ টন চাউল আমি পাইছো। মচত্রৰ দাইলকে আদি কৰি আনআন খাদ্য দ্রব্যৰ যোগান ধৰাৰ বন্দৱস্ত কৰিছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, অৱস্হাৰ পৰিস্হিতিলৈ লক্ষ্য ৰাখি অসম চৰকাৰে চেন্ট্ৰেল ওৱেৰ হাউচ কৰপৰেশ্যনৰ যোগেদি খাদ্য বস্তু মজ্বত কৰিবলৈ সিম্ধান্ত কৰিছে। আনহাতে বাৰিষা আমাৰ ইয়াত ৰাস্তাঘাট আদিৰ পৰা জনসাধাৰণ যি বিপদত পৰে সেই বিপদৰ পৰা ৰক্ষা কৰিবলৈ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। চৰকাৰে ইতিমধ্যে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত যোগা-যোগ কৰিছে। যোৱাবাৰ মই যিটো নিজে গৈ ৰেলৰ কুইক মন্ভমেণ্টৰ ব্যৱস্হা আহিছো আমাৰ ইয়াত যোগাযোগ কৰিবৰ কৰণে ৰেলৱে জেনেৰেল মেনেজাৰৰ লগত যোগাযোগ কৰি সময় মতে খাদ্য বস্তু অহাৰ ব্যৱস্থা কৰিছো আৰু আমাৰ ইয়ালৈ যি বিলাক বস্তু অহা নাছিল যেনে—চেনি, মিঠাতেল, নিমখ, চিমেণ্ট আদিৰ যোগান ধৰাৰ ব্যৱস্হা কৰা হৈছে। উদাহৰণ স্বৰূপে দৈৰগাঁৱত আমাৰ যি চেনি উৎপাদন হয় সেইখিনিয়ে আমাৰ সকলো চাহিদা প্ৰেণ নকৰে। বোকাজান চিমেণ্ট ফেক্টৰীৰ চিমেণ্ট আমাৰ চাহিদা প্ৰণ কৰিব নোৱাৰে। সেই কাৰণে ওপৰৰ্ৱা আৱশ্যকীয়খিন কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা আনি যোগান ধৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। কেৰাচিন তেলৰ ক্ষেত্ৰত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত ইতিমধ্যে ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। বস্ত্তৰ ম্ল্য যিমানদৰ্ৰ কমাব পৰা যায় সেই কথা এতিয়া কব নোৱাৰিলেও আমি দ্ঢ়ভাবে বিশ্বাস কৰো যে অতি কম সময়ৰ ভিতৰতে ম্ল্য কমোৱাৰ ক্ষেত্ৰত আমি কৃতকাৰ্য্য হব পাৰিম। অৱশ্যে এই ক্ষেত্ৰত সকলো সদস্যই আমাক বিশেষ ভাবে সহায় কৰিব।

আমি যি সকল মান্বহে নগৰত কাম কৰাে সেই মান্বই খিনিয়ে কিবা এটা বহন্ত নাপালেই হাহাকাৰ কৰি উঠে। কিল্ড যি সকলৰ মাত নাই সেই সকল মান্বহে গাঁওত থাকে আৰ্ব তেঁওলােকেই অনেক দ্বয়ােগ ভাগে কৰিব লগা হয়। সেই সকল মান্বহৰ কাৰণে নতুন জনতা চৰকাৰে বিশেষ ভাবে চিল্তা কৰিব। এই খিনি কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰে প্ৰশাসন যন্ত্ৰটো প্ৰেৰ সংগঠণৰ ব্যৱস্থাৰ কথা ইতিমধ্যে চিল্তা কৰিছে। এই ক্ষেত্ৰৰ মাননীয় সদস্য সকলৰ পৰামৰ্শ বৰ ম্ল্যবান হব বৰ্বল ভাবাে। কিল্ড চৰকাৰে *Speech not corrected ইতিমধ্যে দন্টামান সিধানত ইতিমধ্যে গ্ৰহণ কৰিছে। সেই কেইটা হৈছে আমাৰ যিবিলাক সন্ত্ৰভ মূল্যৰ দোকান আছে সেই বিলাক আজিকালি বস্ত্ৰবোৰ নিনিয়ে। সেই কাৰণে আমি চিন্তা কৰিছো সেইবোৰ যদি পন্নৰ সংগঠণ কৰি লব নোৱাৰো তেন্তে আমাৰ যিটো ভেটটফেড অবগেনাইজেচন আছে সেইবোৰৰ যোগেদি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হব আৰু যিবিলাকে টকা পইচাৰ অভাবত কাম কৰিব পৰা নাই সেইবোৰ উন্নত কৰাৰ চিন্তা কৰা হৈছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি জানিব পাৰিছো যে তিনিহতীয়া-চাৰিহতীয়া কাৰবাৰ বোৰ ভাল নহয় যাৰ ফলত বস্তুবোৰ সময় মতে আহি নাপায়। এইবোৰৰ পৰা হাত সাৰিবৰ ব্যৱস্হা ইতিমধ্যে চৰকাৰে কৰিছে। ভেটফেদ কৰপৰেশ্যন, এফ, চি, আই আৰু চেণ্ট্ৰেল উৰেৰ হাউচ কৰপৰেচন এই সকলোবিলাক এটা কোা-অৰ্নাদনেট বাডি হিচাবে কৰি বিতৰণ কৰাৰ ব্যৱস্হা কৰি ৰাইজক সকাহাদয়াৰ ব্যৱস্হা কৰা হৈছে। আনহাতে উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমি বিবেচনা কৰিছো আমাৰ যিটো সৰিয়হৰ উৎপাদন হয় সেইটোৱে আমাৰ চাহিদা পূৰণ কৰিব নোৱাৰে। আনহাতে আমাৰ যিসকল কৃষক তেঁওলোকে তাৰ উচিত মূল্য নাপায়।

সেইকাৰণে আমি চিণ্তা কৰিছো এই বাৰৰ পৰা যদি সম্ভৱপৰ হয় তেতিয়াহলে আমি ভেটফেদৰ জৰিয়তে ৰাইজক প্ৰকৃত মূল্য দি সৰিয়হ সংগ্ৰহ কৰিম আৰু অণ্ডলে অণ্ডলে যি ধৰণেৰে ব্যৱশ্হা কৰিব লাগে সেই মতে ব্যৱশ্হা কৰি বাকী যিখিনি বস্তু বাহিৰৰ পৰা আনিব লগীয়া হয় সেইখিনি আনি আমাৰ চাহিদা প্ৰণ কৰাৰ কথা ভাবিছো।

শ্রীখণেন বৰবৰ বা :—সৰিয়হ যেতিয়া কিনাৰ কথা কৈছে, আমি ভাবিছো আমাৰ ইয়াতে মিঠা তেলৰ মিল কৰাও দৰকাৰ। এই মিলঃ জৰিয়তে তেল উলিয়াই বিশন্ধ জনতা তেল বর্নল নকলেও বিতৰণ কৰাৰ ব্যৱস্হা কৰিলে ভাল হব। বঙ্গদেশত ইতিমধ্যে এইদৰে ব্যৱস্হা গ্রহণ কৰিছে।

শ্ৰীঅত্বল চন্দ্ৰ গোস্বামীঃ— আমাৰ সবিয়হ এইবাৰ ইতিমধ্যে বিক্ৰি হৈয়ে গল।

* শ্রীদ্বাল চ'দ্র বৰ্রা (মণ্ট্রী) —এইবাৰ কবিব পৰাটো সদ্ভৱপৰ নহব। অহা বছৰক পৰাহে কৰাৰ কথা ভাবিছো। সেইকাৰণে মই কৈছো আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্রীব্রব্বরে ডাঙৰীয়াই যিটো কথা কৈছে সেইদিশত আমি ইতিমধ্যে চিন্তা কৰিছো। সেইকাৰণে মোর্বিস্বাস আগৰতো এটা পৰামর্শ আছে সেইমতে আমি এটা কথা চিন্তা কৰিছো। আমাৰ আগৰ যিখন টেট চাপ্লাই এডভাইচৰী বোর্ড আছে আৰ্ চার্বাডভিজনেল এডভাইচৰী বোর্ড আছে এই খনপ্রনৰ গঠন কবি ৰাইজক সহায় কৰাৰ কথা এই চৰকাৰে চিন্তা কৰিছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, খাদ্যৰ সদপৰ্কত আমি বিশেষ কথা কব নিবিচাৰো। ইয়াৰ পিচত গড়কাপ্তানী বিভাগৰ সম্পৰ্কত কেইটামান কথা কব বিচাৰিছো। মাননীয় সদস্য সকলে এই বিভাগটোৰ ওপৰত বহন ধৰণেৰে আলোচনা সমালোচনা কৰিছে। এইটো ঠিক যে গড় হিচাবত অসমত যি ধৰণেৰে ৰাস্তা-পদনিল হব লাগিছিল সেই ধৰণে হোৱা নাই। নোহোৱাৰ কাৰণ বহনত! নোহোৱাৰ কাৰণ যে বহনত এইটোৰ ব্যাখ্যা মই এতিয়াই নিদিও। সময়-সন্বিধা হলে সকলো তথ্য-পাতি আপোনালোকৰ ওচৰত দাঙি ধৰিম।

বহুতো প্রশাসনীয় কেৰোণকে আৰুভ কৰি কুস্টাকচনত যিবিলাক বৈজ্ঞানিক পদ্ধতি প্ৰযোজ্য কৰিব লাগে সেইমতে কৰা হোৱা নাই।বছৰি অনুদান আদিৰ ক্ষেত্ৰত বিভিন্ন ধৰণৰ খেলি মেলি থকাৰ কাৰণে এইবিলাক দিশত কাম নোহোৱাকৈ আছিল। আৰু অসমৰ ভৌগলিক পৰিবেশতো ৰাস্তা-পদ্লি আদি কৰা কামত বহনতো অস্মবিধা আহি পৰে। সেই কাৰণে ভাৰতবৰ্ষৰ অন্যান্য ৰাজ্যৰ তুলনাত অসমত ৰাস্তা-পদ্বলি আদি কৰাত বহুতো অসুবিধা আছে। সেই কাৰণে আমি চিন্তা কৰিছো আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক জনাই দিছো এই ক্ষেত্ৰত বিশেষ ভাৱে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব আৰু বিশেষ ভাৱে আমাক টকা-পইচা দিব লাগিব। সেই কাৰণে আমি চৰকাৰে এটা হিচাব কৰিছো যি নীতিৰে আমাৰ ৰাস্তা-পদ্মলি বিলাক কৰা হৈছে সেই নীতি বিলাক দোষণীয় আমাৰ যিখন ৰোড এডভাইচৰী বোড বহে সেই বোডে প্ৰত্যেকটো সম্ভিত হিচাব ক্ৰি টকা-পইচা দি দিয়ে। কিল্ত তাৰ পৰা দেখা গল যিবিলাক উন্নত সম্পিট উন্নত হৈ গল আৰু যিবিলাক পিচপৰি থকা সমষ্টি পিচ পৰিয়েই থাকিল। সেই কাৰণে আমি আপোনালোকৰ পৰামৰ্শ সাপেক্ষে সিদ্ধান্ত কৰিব বিচাৰিছো যে কোন কোন মহকুমা কেনেধৰণেৰে পিচপৰি আছে সেই মতে অন্বদান দিয়া হব। সেইমতে দেখা গৈছে ধেমাজী আৰু হাইলাকান্দি মহকুমা অতিকৈ পিচপৰি আছে। তাৰ পিচতে, ধুবুৱুৰী, গোৱাল-পাৰা. মৰিগাওঁ, তাৰ পিচত শিলচৰ তাৰ পিছত হামৰেণ এই ধ্ৰণেৰে এটা ব্যৱস্হা কৰা হৈছে। গতিকে মই ভাবে_। আমি এই ধৰণেৰে পিচপৰা মহকুমা বিলাক উন্দত কৰিব लागित।

শ্ৰীচন্দ্ৰ ৰাহাদ্ৰৰ চেত্ৰী :—মাৰ্ঘেৰিটা আৰু ড্ৰমড্ৰমাৰ হিচাব ইয়াত নাই ৰ্নেকি?

 শ্রীদ্রলাল চন্দ্র বব্রুর (মন্ত্রী) :—আছে. বেছি পিচপর্বার্খনিব কথাতে কোরা হৈছে। সেই কাৰণে আমি পৰামৰ্শ দিব বিচাৰিছো যে এই সম্পৰ্কত ৰাজনৈতিক বিবেচনাৰ ওপৰত ভিত্তি নকৰি প্ৰকৃত প্ৰয়োজনৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি ইয়াৰ যোগেদি অৰ্থনৈতিক মানদণ্ড উচ্চ কৰি ৰাইজৰ সহায় কৰিব পাৰো তেনে ধৰণেৰে বিবেচনা কৰি আমি ৰাস্তা-পদৰ্যল কৰাৰ দৰকাৰ। সেই কাৰণে আমি ভাবিছো ৰোড বৈডি বহি সদস্য সকলৰ মতামত লৈ আমি কাম কৰা উচিত হব। আনহাতে প্ৰশাসনীয় যিটো যশ্ত আছে কাপ্তানী বিভাগৰ, এইটো নত্ত্বন ধৰণেৰে সজাবলৈ বিচাৰিছো। এই সম্পর্কত কেন্দ্রীয় চৰকাৰৰ এটা আয়োগ বহিছিল। সেই আয়োগে কিছ্বমান প্ৰামশ আগবঢ়াইছিল আৰ্ব সেই মতেই কাম কৰি আন আন ৰাজ্য বিলাক বহৰত আগবাঢ়ি গল। অসমৰ ক্ষেত্ৰত এইবিলাক কিয় প্রযোজ্য নহল সেইটো কব নোৱাৰো। আমি ইতিমধ্যে প্রশাসন মাজত আবদ্ধ নাৰাখি ফিল্ডত কাম কৰাৰ ব্যৱস্হা কৰি. যথাযথ চৰপাৰভাইজ কৰাৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিছো। আনহাতে আমাৰ সকলোৱে কৈছে যে আমাৰ দৰ্টা ৰাস্তায়ে সংযোগৰ পথ। এটা নেচনেল হাইৱে, আৰু আনটো হল এন, টি ৰোড! যোৱা বছৰে বহুত ক্ষেত্ৰত বহু ফালৰ পৰাই কাছাৰ বাদ পৰি আহিছে। সেইকাৰণে কাছাৰক সংযোগ কৰিবলৈ অহা বছৰত চৰকাৰে নেচনেল হাইৱেৰ লগত ক্ৰিব। আৰু এন, টি, ৰোডটো নেচনেল হাইৱে লৈ নিবলৈ ইতিমধ্যে ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। মই আশা ৰাখিছো কম সময়ৰ ভিতৰতে এই ৰাস্তাটো সম্পূৰ্ণ ভাবে নেচনেল হাইৰেলৈ ৰপোশ্তৰিত কৰিব পাৰিম। আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰেও এই মতৰ সাপেক্ষে আছে। আনহাতে আমাৰ যিবিলাক বোৰডাৰ ৰোড আছে, এইবিলাকক যথেণ্ট টকা পইচা দি আহিছে কিল্ড, এতিয়ালৈকে সম্পূর্ণ হৈ উঠা নাই। তথাপি এতিয়াও বোৰভাৰত যাতায়তৰ অসমবিধা হৈয়ে আছে। আমাৰ চৰকাৰে এইটো প্ৰনৰ কৰাৰ চেণ্টা কৰিছে আৰু মই আশা ৰাখিছো আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলেও সহযোগ আগবঢ়াব।

* (Speech not corrected)

আমাৰ ইয়াত ণ্টেট বোৰ্ড বহি লৈ আঁচনি নিদ্ধাৰণ কৰাৰ পিচত আচলতে যিবিলাক কাৰ্য্যকৰী কৰিব লাগিব সেইবিলাক কৰা হব আৰু যিবিলাক পিচ পৰা অণ্ডল সেইবিলাক আগবঢ়াই নিবলৈ চেণ্টা কৰা হব। সেইকাৰণে আমি ভাবিছো মহকুমা প্ৰয়ায়ত চাব-ডিভিজনেল এডভাইচৰী বোৰ্ড কৰি মাননীয় সদস্য সকলৰ প্ৰামৰ্শ লৈ কাম বিলাক যাতে ভাল ধৰণেৰে হয় তাৰ ব্যৱস্হা কৰা হব আৰু শাসন্যক্তৰ ওপৰত চক্ব ৰাখিব পৰা ব্যৱস্হাৰ কথা চৰকাৰে চিশ্তা কৰিছে আৰু এইটো কৰিলেই আমাৰ কামবিলাক স্বচাৰ্বৰূপে চলাব পৰা হব বৰ্বাল ভাবো।

শ্ৰীআলাউন্দিন চৰকাৰ :—মই মাননীয় গড়কাপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ক এটা কথাৰ প্ৰতি দ্বিট আকৰ্ষণ কৰিব বিচাৰিছো সেইটো হৈছে ৩১ নং ৰাণ্ট্ৰীয় পথটো ঠায়ে ঠায়ে বিপন্ন হৈ গৈছে। জাকিয়াৰ পৰাবেলগ্বিৰলৈকে গৰাখহনীয়াত পৰিছে। আৰু তাৰ যিখন দলং আছে সেইখনৰো অৱস্হা বেয়া, আৰু আলি-পদ্বলি বিলাকৰো অৱস্হা একেবাৰে বেয়া

মিঃ স্পীকাৰ :—আপ্ৰান ভাষণ নিদিব। এইবিলাক বাজেট অধিবেশনত ভালদৰে আলোচনা কৰিব।

* শ্রীদ্নলাল চন্দ্র ববর্বা (মৃত্রী) ঃ মাননী সদস্য গ্রাকীয়ে যিখিনি কথা কৈছে সেই-খিনি আমি বিবেচনা কৰিম। ব্রহাপত্রব ওপবত দলঙৰ কথা আমি দাঙি ধবিছো আবন এন, ই. চিয়েও দাঙি ধবিছে। এইটো আমি কব পাৰো যে, আমাৰ আগৰ চরকাৰৰ আমি কাম পেলাই নাৰাখো। এই সম্পূক্তি আমি প্রথমেৰে পৰা বিহিত ব্যৱস্হা লম। শিল্যট আব্যু যৌগিযোপাত আমি কাম আৰুম্ভ কবিম।

শ্ৰীমাকাট শন্মা ঃ বহাপাত্ৰৰ ওপৰত দলং হোৱা কথাটো কৈছে, শিলঘাটৰ দলংৰ ক্ষেত্ৰত এন. ই, চিও আগবাঢ়ি আছে। কিমান দিনৰ ভিতৰত এই কাম আৰুভ হব?

* শ্ৰীদ-লাল চন্দ্ৰ বৰ,ৱা (মন্ত্ৰী) ঃ এই সম্পৰ্কে প্ৰাৰ্দিভক কথাহৈ আছে। অহা বছৰৰ পৰা কাম আৰম্ভ কৰিম বৰ্ণলি আশা কৰিছো।

শ্রীখগেন বৰবৰ ৰাঃ যোগীঘোপা, শিলঘাট আৰু ডিব্ৰুগড়ত দলং নিন্মাণৰ ক্ষেত্ৰত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে অসম চৰকাৰক কিবা চত্ত দিছে নেকি?

* শ্রীদর্শাল চন্দ্র বৰবো (মন্ত্রী) ঃ তেনেকুৱা কোনে কথা হোৱা নাই দলংৰ কাৰণে যি টকাৰ প্রয়োজন সেই সকলো খিনি কেন্দ্রীয় চৰকাৰে দিব। গতিকে মই আশা কৰিছো আপোনালোকৰ সহযোগ পালে এই কামত আমি সোনকালে আগবাঢ়িব পাৰিম। ৰাজধানী নিন্মাণিৰ ক্ষেত্রত আগৰ চৰকাৰৰ দিনৰ যি বিলাক অন্যোদন সেই বিলাক আহিছে। আমি সেই বিলাক পৰীক্ষা নিৰিক্ষা কৰি চাব লাগিব। তাৰ পিচতহে এটা সিন্ধান্ত লব পৰা হব।

শ্ৰীমনুকুট শন্মাঃ যোৱা ১৫ মাৰ্চ তাৰিখৰ অসম ট্ৰিবিউনত ৰাজধানী দিশপন্ৰতে হব ব্লি ওলাইছে। এইটো কথা সচানে ?

* শ্রীদালাল চন্দ্র বৰা (মন্ত্রী) ঃ আমি সেই সম্পর্কে একো সিদ্ধান্ত লোৱা নাই। আমাৰ এগৰাকী মাননীয় সদস্যই জেইল সম্পর্কে উত্থাপন কৰিছে। আমি আৰু আমাৰ মহখ্য-মন্ত্রীও জেইলৰ ভূক্তভোগী। আধা জীৱন জেইলত গৈছে। গতিকে জেইলৰ সংস্কাৰৰ কাম তৎপৰতাৰে হাতত লৈছো আৰু এই সম্প্রিক বিহুতি ব্যৱস্থা লবৰ কাৰণে চৰকা- ৰৰ প্ৰামশ দিবলৈ হাইপাৱাৰ জেইল বিফ্মচ্ কমিচন কৰিবলৈ লৈছো। জেইল সন্সংগঠিত হৈ প্রশাসন নিকা কৰি আমি ক্তকার্যা হব পাৰিম।

শ্ৰীচামচনল হনদাঃ মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে অসমত যি খিনি কেৰাচিন তেল লাগে সেই চাহিদ্য অসমৰ তেলেৰে প্ৰাব নোৱাৰাৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা আনিব। আমাৰ অসমত উৎপাদিত হোৱা কিমান তেল বাৰাউনীলৈ পঠোৱা হৈছে?

শ্রীগিয়াচর্নিদ্দন আহম্মদঃ মই তিনিটা প্রিটকবণ বিচাবিছো। যোগান মহোদয়ে কৈছে যে আমাৰ ইয়াত উৎপান হোৱাৰ বাহিৰেও যি খিনি চেনী লাগে সেই খিনি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা পোৱা হব। তেনেকৈ চিমেণ্ট যি খিনি ঘাট পৰিব সেই খিনি বাহিৰৰ পৰা অনা হব। চাউলৰ ক্ষেত্ৰতো কেন্দ্ৰৰ পৰা সহায় পোৱা হৈছে। চাউ-লৰ ক্ষেত্ৰত ম'ই জনাব খ্ৰজিছো যে অসমত কিমান চাউল উৎপাদন হয় আৰু কিমান ঘাটি পৰে সেই কথাটো চৰকাৰে জনাব লাগে। যদি ঘাট পৰিছে কিহৰ কাৰণে ঘাটি পৰে চৰকাৰে তদণত কৰিবনে? দৰ্বই নদ্বৰ কথাটো হৈছে ৰাস্তা ক্ষেত্ৰত মহক্ৰমা বিলাকৰ তালিকা বশোৱা হৈছে। কিভিত্তিত এইটো কৰা হৈছে ? তিনি ন-বৰ কথাটো হৈছে যোগীঘোপাত দলং কিমান দিনৰ পিচত হব ?

শ্ৰীদ্বলাল চন্দ্ৰ বৰ্ৱা: কেৰাচিন তেলৰ কথাটো এই যে আমাৰ দ্বই শেগুধনাগাৰে উৎপদন কৰা তেলে আমাৰ চাহিদা প্ৰেণ কৰিব প্ৰা নাই। গতিকে বাহিৰৰ প্ৰা আনিব লাগে। সেইকাৰণে আমাৰ উতপাদিত তেলে ন্জ্ৰিলে বাহিৰৰ পৰা আনিব লগা হয় দামৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ ইয়াৰ তেলৰ দাম কম। শ্ৰীআহমদ ডাঙ্ৰীয়াই উৎপাদন সুদ্ৰপ্ৰত যিটো ভেটিটিকচ, সেইটো জানে।

এই সম্প্ৰিত অন্নশ্ধান কৰি থকা হৈছে। মান্নীয় সদস্যসকলে সহযোগ আগ্ৰতালে নথৈ সংখী হম। দলং সম্প্ৰিত কও যে বস্তৰটো আমি কেন্দ্ৰৰ পৰা আনিব ল গিব। দেভেলপমেন্ট কাৰ্ডীন্সলৰ ফ'লৰ পৰা এটা প্ৰজেণ্ট লৈছে ৭ ফেইজ মেনাৰত য়।ব লাগিব। আমাৰ প্ৰাপ্য বস্ত্ৰটো ভিক্ষা কৰি নানো। আমাৰ প্ৰাপ্য বস্ত্ৰ জনতা চৰ-

কাৰৰ পৰা আদায় কৰি লম।

*Shri JAGANATH SINGH (Minister)—Mr. Speaker Sir, in my reply on the Governor's address I do not want to kill your time much. So far the Labour Policy is concerned, the policy Statement given in the Election Manifesto will be followed in to to by this Government and the interest of the labourers shall be protected in all possible ways and the policies of the Government would be impartial irrespective of any part affiliation. Sir, I am sorry to state that in the last 6 years this department, particularly, L bour Department has been neg ected like anything. The head of he department was very much busy with salt and wheat. As a result the head of the dapar ment became fatter and fatter and labour became thinner and thinner. So far as plantation labour is concerned there has been negligence about road, sanitation crickes, canteens etc. Provisions of all these facilities of the tea garden come under the Plantation Labour Act. Sir, effective steps shall be taken so that it is actually implemented. Sir, there has been enough shrinkage in employment and casual labourers and 'thika' labourers have increased. We are very much interested that steps should be taken to reduce the member of casual labourers, rather we want to stop it and make them permanent. Sir, in the year 1972 Chatterjee Commission * Speech not corrected

was set up and the recommendation was that the employment level shall be maintained as on 1969. But I am sorry to say that it has not been maintained. I assure you that we will take all possible steps so that this is maintained. Sir, as regards the question of unemployment benefit to the unemployed persons of our State is concerned, Sir, I would have been very happy to declare such benefit but I am sorry to say that it would not be possible for us because financial implication is very high. However, we will have to examine whether we will be able to bear the burden on this account. Sir, the matter is serious, no doubt and it will be receiving serious attention.

Sir as regards the complain made by some hon'ble members that justice delayed means justice denied, I can assure that steps shall be taken to expedite judgement. To settle the industrial disputes would also be taken.

শ্রীবিপিন হাজবিকা : অধ্যক্ষ মহোদয়, কিছনমান চাহ কোম্পানীত যি কোনো বিজ্ঞাপন নিদিয়াকৈ একজিকিউটিভ কেডাৰত বাহিৰৰ পৰা শিক্ষাগত অহ'ত৷ থলন্বা লোকক বণ্ডিত কৰি নিয়ন্তি দিয়ে। এই বিষয়ে দ্ভিটগোচৰ কৰা হৈছিল। বিষয়ে ততকালীন ব্যৱস্থা লৈছেনেকি?

Shri JAGANATH SINGH. (Minister)-Mr Speaker Sir, Employment Exchange Act is a defective one and my hands are tight because this is a Central Act. The employers shall have to notify the vacancies to the Employment Exchange but under the provision of the Act he is not bound to employ persons from the list submitted by the Employment Exchange. Yet I assure the Hon'ble Members that all posible steps would be taken so that people of the State get chances in employment not only in tea industry but also in all industries in this State.

শ্রীবিপিন হাজবিকা: এই বিষয়ত আগতে বোল্টমজীয়ে কোম্পানীক দিছিল কেনেকৈ থলংৱা লোকক নিয়াগ্রিব সংবিধা দিব লাগে। সেই নথি পত্র হৈছিল। মই ভাবো নিয়ান্তিৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে নিশ্চয় ব্যৱস্থা লব পাৰে আৰু উচিত।

Shri JAGANATH SINGH. (Minister) -- Sir, there is no law in our country through which we can take steps to prevent outsider.

শ্রীশশকমল সন্দিকৈ : নিয়োগ বিনিময় কেন্দ্র বিলাকত নাম পঞ্জীভূক্ত সময়ত স্থানীয় यन्त्रक वर्नाल প্রমাণ পত্রব প্রয়োজন হয়। এইটো কিয় কবা হয়?

শ্রীবিপিন হাজবিকা : মন্ত্রী মহোদয়ক ইয়াৰ লগত নিয়োগ বিনিময় কেন্দ্রৰ এন্স-

ট্রেকট দিছিলো। বিবেচনা কবি চাই নি চয় ব্যবস্থা লব পাবে। Shri SHAMSUL HUDA:—Sir, it is quite mischievious, how he can

say the Act is defective?

Mr. SPEAKER.—He cannot bind the employer to employ.

(Voices - what is the definition of local?)

*Shri JAGANATH SINGH. (Minister)—The policy of this Government in the matter of employment will be given more stress mainly on small scale and cottage industries based on rural industries and we will create employment opportunities.

* (Speech not corrected)

Sir, district industrial centres will be opened and almost in a the districts of this State atleast one entrepreneur will get all sorts of facilities for the growth of industries. Sir, another question has been raised as to whether the infra-structure is first and industries next or industries first, infra-structur next. I feel the infra-structure is the first thing because only when infra-structure is created industry can come up. That is why we are givin more stress on it. Sir, as regarde givin more stress on it. Sir, as regarde Mill a reference has been made and I like to Cachar Sugar inform the Hon'ble members that an enquiry is going to instituted. As regards the Everest Cycle Factory, it is a matter regret that the factory is closed during the last 6 years but worker were being paid as wages. In this regard all possible steps would be taken. So also in the case of Hard Board factory of Assam, we are taking necessary steps. Sir, regarding the third refinery it is expected to complete in 1984. Sir, it is apprehended and it is quite natural that the balance crude oil will go outside the State. But we can essure that we shall take all possible steps so that excess cruide is refined here and I hope I will get all cooperation from the Hon'ble members in this respect. Now, Sir, the main po'icy of this Government will be that it would set up more industries with available resources based on rural resources so that rural areas can be developed and more employment opportunities can be made available in cooperation with the Hon ble members and in collaboration with Centre. With these words I conclude.

*Shri DEWAN JAINAL ABEDIN: Sir, I want one clarification. The Assam Glass Factory is a Government undertaking which was es ablished in 1973 at the cost of Rs. 4 lakks. This glass factory has got valuable market in the whole eastern region. But I want to know from the Hon'rable Minister why in spite of getting monopoly market in the whole of the eastern region this important glass factory is incurring losses?

Shri JAGANNATH SINGH (Minister): Sir, in this respect I want a separate notice.

Mr. Speaker: You give a separate notice.

Sh i JAGANNATH SINGH, (Minister): However Sir, I will look in to the matter

*Shri KHAGEN BORBARUA: Mr. Speaker, Sir, I would like to bring certain facts to the notice of the Hon'ble Minister regarding tea-garden-labourers. Some Tea Gardens of Assam have driven out the old labourers and in their place new labours are engaged. These labourers are coming from Jhansi and these new labourers wages are much less than the old labourers. Therefore, Sir, they prefer to engage them in place of old labours. I can cite several instances where these labours are engaged. Sir, in Borsella and other tea Gardens these

^{* (}Speech not corrected)

abours are engaged. If the Hon'ble Minister makes an enquiry, then he will be able to know the position clearly. If the enquiry is made then I will also assist in this respect.

Shri JAGANNATH SINHA (Minister):- It may be so, Sir, and I agree with the Hon'ble Member.

শ্রীদেৱান জয়নাল আবেদনি — মই মাননীয় মন্ত্রী মহোদয়ৰ পৰা এটা কথা জানিব বিচাৰিছো যে দুই তিনিবাৰ চুনজ কৰাৰ পিচত এতিয়া নামবৃপে সাৰ কাৰ্যান কম্মানিক কামব পৰা বিৰত আছে আৰু মোৱা কালিৰে পৰা গ্রেৱাহাটী ছপাখানাৰ কিছুমান কম্মানি ছাটাই হৈছে এই সম্প্রিক্ত মন্ত্রী মহোদ্যে কি প্রিটিই-তিত তেনেকুৱা হবলৈ পালে সদনত জনালে সংখী হম।

ীজগণনাথ সিংহ (উদ্যোগ মাত্রী) ঃ—বেলেগে নোটিচ লাগিব। শ্রী^বীৰেণ্ড নাথ চৌখুৰী ঃ— এভাবেণ্ট চাইকেল কোম্পানী ক্লজ কৰা হৈছে।আৰু এই সম্প্রকৃত মাত্রী মহোদয়ৰ পূৰ্ব এটা ব্যাখ্যা বিচাৰিছো।

শ্ৰীজগনাথ সিংহ (উদ্যোগ মন্ত্ৰী)— আগৰ পৰাই বন্ধ হৈ আছে। এতিয়া নহয়।

*Shri RAMESH MOHAN KOULI (Minister):-Mr. Speaker, sir, in reply to certain points raised by the Hon'ble Members in the Governor's Address, I would like to c'arify the position regarding the flood control department. Sir, during 1977-78 the ceiling of expenditure for the flood control works in the Brahmaputra Valley was initially fixed by the Government of India at Rs. 600 lakhs but after the visit of the central team to Assam during the floods of 1977 for its assessment an additional allocation of Rs. 175.70 has been made thereby raisding the total allocation to Rs. 775.70. There are 36 nos. of schemes continuing from the fifth plan and 82 nos proposed during the year.

The total number of embankment constructed in the Brahmaputra Valley so far is approximately 3200 k.m. of which 760 k.m. is along the Brahmaputra and 2440 along the tributaries. Then, Sir, the State plan outlay for the flood control works in the Barak Valley for 1977-78 is Rs. 266 lakhs. The total length of embankment constructed so far in the Barak Valley is 576 k.m. of which 189 k.m. is along the Barak and remaining 387 k.m. is along the tributaries.

Shri PREMODHAR BORA: These are not new schemes.

*Shri RAMESH MOHAN KOULI (Minister):- Yes, sir, these are not new schemes. They are continuing schemes. I am reading it out. But we have taken steps to examin the entire workings of the flood control department. Then, sir, it is felt that the flood problem in the Barak Valley can be tackled more effectively if the Barak Dam project is implemented. So, we are examining the problem. The flood control works in the hill aeas comprise mainly of protection of important places against erosionr as well as an embankment along the Kopili in the southern parts of the Karbi Anglong District. Then, are the flood control department has already take up measures for

closing the gaps, as well as providing sluices in a phased manner. Then, sir, certain Hon'ble Members have mentioned about the payment of compensation for construction of dams etc. Sir, we have decided to take up the matter. As regards other matters raised by the other Hon'ble Members, our Hon'ble Chief Minister will cover their points in course of his speech.

(ভইচঃ নত্ত্ব আউটল্বক লব লাগে)

- * শ্রীঅতুল চন্দ্র গোস্বামী :— আজি চাবি পাঁচ বছৰ ধবি শিলঘাট ধিংঘাট মথা-উবিটো বৰমোলাত ভাঙি আছে। অলপ পানী হলেই সোমায় আব্ ওলাই যাব নোৱাৰে ফলত এই তিনি ফার্লং ভঙাৰ কাবণে শালিখেতি, ম্বাপাট খেতি নহয় আন্কি স্বিয়হ আদিও অধিক হব নোৱাৰে। এইবাৰ পানী সোমোৱাৰ আগতে এই বাশ্ধটো বন্ধা হব নে নহয় সেইটো এটা পৰিস্কাৰ কথাত জনাব লাগে।
- * শ্রীখণেন বববব্রাঃ—যোৱা চৰকাৰৰ দিনত জাপানৰ পৰা আনা ড্রেজাৰ দ্বখন আলপ কাম কৰিলেই হেনো বেয়া হয় আৰু পার্টচ্ পাবলৈকো নাই বর্ত্তমান এই দ্বখন কি কৰা হৈছে জনাব লাগে।
- * শ্রীবমেশ মোহন কোলি (জলসিগুন মন্ত্রী) :— মাননীয় সদস্য শ্রীঅত্বল চন্দ্র ডাঙৰীয়াই লিখিত ভাবে দিয়া এই কথাটো বিভাগৰ লগত আলোচনা কৰি কি কৰিব পাৰি চাম। ড্রেজাৰ সম্পর্কে কওঁ যে আগৰ চৰকাৰে কিয় কিনিছিল আৰ্ এই বগা-হাতী দক্টা কত কেনেকৈ আছে সেইটো তদন্ত কবি জনাম।

শ্রীগোলাপ বৰবৰা (মন্খ্যমন্ত্রী) ঃ—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ ওপৰত দীঘলীয়া ব্যাখ্যা এই সদনত হল তাৰ ওপৰত বিৰোধী দলৰ, জনতা দলৰ, জনতা দলৰ সমর্থক দলৰ বিভিন্ন জন প্রতিনিধিয়ে বন্ত্ত্ত আৰু পৰামর্শ-সমালোচনা দিলে সেই বিলাক আমি শর্নানলো আৰু সেই বিলাক আমি নিশ্চয়কৈ উপলিদ্ধ কৰিছো। ৰাজনৈতিক ফালত সেই আলোচনা কৰিছিল শাসক দলক সমালোচনা কৰাৰ কাৰণে ভূতপূৰ্বে মন্খ্যমন্ত্রী শ্রীশ্বত চন্দ্র সিংহ ডাঙৰীয়াই। বিশেষকৈ যোৱা বিধান সভাৰ নিবাচিনৰ ফলাফলৰ ওপৰত আৰু তেখেতৰ ঠিক সন্বতে আমাৰ চি-পি-আই দলৰ বন্ধ্ব শ্রীপ্রমোদ গগৈ ডাঙৰীয়াইও কৈছিল যে আজিৰ চৰকাৰ এটা মাইনবিটিৰ চৰকাৰ, মাত্র সাতাইশ শতাংশ ভোট পাই জনতা দলে চৰকাৰ গঠন কৰিছে। জনতা দলে যাদ সাতাইশ শতাংশ ভোট পাইছিল জনতাক আন যি সকলে সমর্থন আজি দিছে সেই সকল সদস্যই পোৱা ভোটৰ কথাও ধৰিব লাগিব আৰু যিসকল নিন্দ্লীয় প্রাথীয়ে আগৰ শাসক দল কংগ্রেছৰ বিৰোধিতা কৰি নিবাচিনত জয়লাভ কৰি আহিছে সেই সকলে পোৱা ভোটৰ সংখ্যাও ধৰিব লাগিব।

মাননীয় সদস্য বন্ধ প্রমোদ গগৈ ডাঙৰীয়াই এষাৰ কথা কৈছিল যে কংগ্রেছ ২ ভাগ নোহোৱা হেতেন জনতা চৰকাৰ বোধ কৰে জ্যমত গঠন নহলহেতেন।

শ্ৰীগিয়াচ্মুদ্দীন আহ্মাদ :- তেখেতে তেনে দৰে কোৱা নাই নেকি?

শ্রীগোলাপ চন্দ্র বববৰ্বরা (মন্খ্যমন্ত্রী) ঃ-তেখেতৰ বক্তিতো মই শর্নাছের, বাজনীতি আবহ অংক শাস্ত্র বেলেগ বস্তু, বাজনীতিত ২+২ —৪ নহয়, আপোনালোকে জানে বেডডী

কংগ্ৰেছ শাসনত আছিল। ইন্দিৰা কংগ্ৰেছ ডেড়ী কংগ্ৰেছৰ বিৰোধীতা কৰিছিল কাৰণে লগতে অন্যান্যৰও ইন্দিৰা কংগ্ৰেছৰ নামত গল।

শ্রীমনকুট শন্ম :— ৰেডডী কংগ্রেছ নকৈ ইদ্দিয়ান নেশ্যনেল কংগ্রেছ কলে ভাল হয়।

শ্রীগোলাপ চন্দ্র বৰবৰা (মুখ্য মন্ত্রী) ঃ—প্রমোদ গগৈ ডাঙৰীয়াই যিটো কৈছে যে জনতা দলে নাপালেহেতেন এই কথাটো থিক সচাঁ নহয়।

তাৰ পিচত পি. টি, চিৰ উদয়াচলৰ দাবীৰ কথা কোৱা হৈছে। কংগ্ৰেছে দীঘলীয়া ৩০ বছৰ শাসনৰ পাচত অসম ৰাজ্যখনক খণ্ড-বিখণ্ড কৰি আমাৰ পিছপৰা জাতি আৰু অন্সেচিত জনজাতিৰ লোক সকলৰ মাজত অসম্প্ৰিটৰ ভাব পৰিলক্ষিত হৈছে। আৰু তাৰ ফলতেই কংগ্ৰেছৰ ৩০ বছৰ শাসন কালৰ পাচত নগালেন্ড. মেঘা-লয়া আৰু মি'জাৰাম পাথক হৈ যাব লগীয়া হল। কিণ্ড আমাৰ জনতা দলে আজি কেতিয়াও নিবিচাৰে যে অসমৰ জনজাতিয় সকল অসমৰ পৰা আঁতৰি যাওক বৰং বিচাৰে তেখেত সকল আহি অসমত সৌহাদ্প্ণ মানাভাবেৰে বিবাট অসম ৰাজ্যখন কৰি তোলক। তেখেত সকলে এই বিষয়ত কিয় উদয়াচলৰ দাবী কৰিছিল তাৰ কাৰণ হল তেওঁলোকৰ অতিকৈ পিচপৰি থকা অৱস্হাৰ পৰা তেওঁলোকক উদ্ধাৰ কৰাৰ काता व्यवस्यः এই कराश्रष्ट हिकारि देमान मीर्च मिरने ननत्न आबर रिंड लाकब उप-ৰত শোষনহে চলালে আৰু সেই কাৰণেই তেখেত সকলৰ মনত অস্প্ৰিটৰ ভাবে দেখা দিছিল সেই কাৰণেই তেখেত সকলে দাবী কৰিছিল। মাদ্ৰাজতো তেনে ধৰণে পথেক ৰাজ্যৰ দাবী আহিছিল আনকি ভাৰতবৰ্ষৰ পৰ ই প্ৰেক হোৱাৰ কাৰণে উপক্ৰম হৈছিল কিন্ত পিচত ্ৰইটে লাহে লাহে বাদ দিলে। থিক তেনেকৈ আমি আশা ৰাখো যদি আমি এই বড়ো জনজাতীয় ভাই সকলৰ অৰ্থনৈতিক সমস্যা সমাধান কৰিব পাৰে তেখেতসক-লে তেতিয়া নিক্ষয় উদয়াচলৰ দাবী আৰু লৈ ন'থ'তিব। সেইকাৰণেই আজি জনতা দলে আন আন সহযোগী দলৰ লগু লাগি বিশেষকৈ পি-টি-চিৰ লগু লাগি অসমৰ বিৰাট স্ব থ'ৰ কাৰণে আগু বাঢ়ি আহিছে।

আজি এই কথাই প্ৰমান কৰে যে জনতা দলে অসমৰ বিভিন্ন জাতি উপজাতিৰ চৰকাৰ গঠন কৰিছে অসমৰসমূহ ৰাইজৰ সমৰ্থন আছিল আৰু সেইকাৰণে এই নিবা-চনত জনতা দল বা জনতা দলৰ সহযোগী সমর্থক দলে সমর্থন জনাইছে আৰু তাঁত বেচি-ভাগ অসমৰ ভৈয়ামৰ অন্সুচিত সম্প্রদায়, ভৈয়ামৰ জনজাতি বা অসমৰ অন্যান্য সংখ্যা-লঘ্ৰ সম্প্ৰদায়ৰ সকলোৰে জনতা পাৰ্টিক সমৰ্থ ন কৰিছে। এনেক্ৰৱা এটা ব্যৱহাৰৰ দ্বাৰা যদি আমি আগবাদিৰ পাৰে তেতিয়াহলে অসম আৰু খণ্ড-খণ্ড হোৱাৰ পৰা ৰক্ষা পৰিব। খাদ্যদ্ৰব্যৰ মূল্য ব্ৰন্থিৰ ক্ষেত্ৰত মান্দীয় দ্লাল চাদ্ৰ বৰাৱা ডাঙৰীয়াই যিখিনি কৈ বহ-লাই অলোচনা কৰিছে, মই আৰু বহলাই কৰ নোখোজা। কিন্তু আজি যিটো অৱস্থা আমাৰ ৰাজ্যখনত হৈ গল সেইটো নহল হেতেন যদি আগৰ চৰকাৰে অন্তিপলমে তাৰ এটা ব্যৱস্থা হাতত ললেহেতেন কিন্তু সময়ত ব্যৱস্হা নোলোৱাৰ কাৰণেই আজি বস্তুদ্দাম ইমান বৃদ্ধি হৈছে। ি সময়ত ভাৰতবৰ্ষৰ আন আন ঠাইত নিমখৰ দাম কম আছিল দেই সময়ত অসমত নিমখৰ দাম এটকাৰ ওপৰ হল কিয়নে সেই সমগ্ৰত অসমৰ বাহিৰে আন ঠাইত নিমখৰ বেপাৰ মন্কলি ভাবে চলিছিল কিল্ড অসমত হে এজেম্পী খোলা হল আৰু সেই এজেম্পীৰ দ্বাৰা নিম্ম অসমৰ ৰজাৰত ওলাল আৰু হয়তো সেই এজেন্সীৰ পৰা কংগ্ৰেছ দলে কিছু সহায় পাইছিল। আজি সেয়েই নিমখৰ দাম আৰু আন আন বসত্তৰ দাম ইমান বুদিধহৈছে।

জৰবিকালিন অৱহুহাৰ কথা বহুতো মাননীয় সদস্যই কৈ গৈছে,বহুতো সদস্যই কৈছে যে কেনেকৈ ৰাজনৈতিক বন্দী সকলৰ ওপৰত জোৰ জ্বল্বম হৈছিল আৰু নানা ধৰণৰ অতিশ্য্যা আৰু অত্যাচাৰ হৈছিল কিল্ড সেইবিষয়ে ৰাজ্যপালৰ ভাষনত নথকাৰ কাৰণে দৰখ প্ৰকাশ কৰিছে সেইটো মইয়ো স্বীকাৰ কৰো, তেখেত সকলে যি তদন্তৰ কথা কৈছে সেই তদশ্তৰ ব্যৱহা কৰা হব আৰু যি সকল লোকক কোনোবা মশ্ত্ৰীৰ আদেশত বা ওপৰৱালাৰ আদেশত কাৰাগাৰত ৰখা হৈছিল বা কাৰোবাক চ'কৰিৰ পৰা বখাঁস্ত কৰা হৈছিল বা কাৰোবাক তললৈ নমাই দিয়া হৈছিল, সেই াবষয়ে কৰা যাতে হয় তাৰ সন্ব্যৱহ্হা কৰা হব।

(ভইচঃ— সেই মন্ত্ৰী সকলৰ বিৰুদেধ কিবা ব্যৱস্হা হাতত লোৱা হব নে ?)

নিবৰ্বাচনেই তেখেত সকলক ব্যৱত্হা দিছে। দ্ন**িতিৰ কথা বহ**নত কোৱা হৈছে, গত নিবৰ্বাচনৰ আগে আগে অসমৰ বনজ সম্পদ লক্ষ্ঠন কৰা হল, প্ৰাপ্য ৰয়েলিটিতকৈ ্ম ৰৰ্মোলটি লৈ তেখেত সকলে ধন সংগ্ৰহ কৰাৰ বহনতো অভিযোগ আহিছে। এতিয়া আমাৰ বন বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে ওপৰণ্ডি কাঠ কাটিখলৈ বাধাকৰি দিছে সেই জন বন বিভাগৰ মণ্ত্ৰীয়েই নিবৰ্বাচনত প্ৰাজিত হৈছে আনকি তেওঁ ব চিকুৰিটিও ফ্ৰফিট হৈছে।

সেই কাৰণে আমাৰ বনজ সম্পদ সম্পকীয়ি যি বিলাক খেলিমেলি সেই হৈছিল সেই বিষয়ে এটা তদণ্ত কৰিবলৈ দিয়া হব আৰু তাৰ উপয়ক্ত ব্যৱস্হা নিশ্চয় লোৱা হব।

শিক্ষা ঃ শিক্ষা এখন বিৰাট সমূদ। সচাকৈয়ে মাননীয় মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়া শ্ৰীলক্ষ্যধৰ চৌধ্ৰৰীক তেনে এখন বিৰাট সমন্দ্ৰলৈ ঠেলি দিয়া হৈছে। তেখেত হায়ৰাণ হৈ গৈছে। কিন্তু এটা কথা ঠিক যে কিছ্ৰমান সিন্ধান্ত ইতিমধ্যে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত লোৱা কিন্তু আমি এই সিদ্ধান্ত বিলাক ৰাজনীতিৰ হাতিয়াৰ হিচাবে নোখোজো। শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ৰাজনীতি হাতিয়াৰ হব নোৱাৰে। যেনেকৈ আগতে আমাৰ কৰবাত কৰবাত স্কলে বিলাকৰ মেনজিং কমিটি বিলাকত ভঙা মণ্ট্ৰী আৰু হৰা এম-এল-এ সকল চেয়াৰম্যান বা সদস্য আছিল কিন্ও জনতা দলে শিক্ষাত এনেক্ৰৱা বিলাক প্ৰিবেট্নীৰি পৰা মুৰ্বক্ত দিয়াৰ ব্যৱস্হাকাৰৰ আৰু আগৰ দলীয় ভিত্তিত কোনো কমি-টিব স্হিতি থাকিবলৈ দিয়া নহব।

নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত বহনত কথাই কোৱা হৈছে। মই এটা কথা দ-কৈ ভাবিবলৈ অন-ৰোধ কৰিম যদি আমাৰ দেশখনত প্ৰাৰ্থমিক শিক্ষা বাধ্যতামূলক কৰিব পৰা যায় তেনেকৈ প্রত্যেক শিক্ষকে প্রাইমেৰী শিক্ষা দিব পাৰে তাৰ বাবে শিক্ষক প্রশিক্ষণ দিয়াই যথেণ্ট নহয় আৰু তাৰ দ্বাৰাই যে শিক্ষিতৰ সংখ্যা বৃদিধ হব তাৰ কোনো মানে নাই। ১৯৬১ চনৰ পৰা ১৯৭১ চনলৈ যি চেণ্ডাচ ৰিপোটি দাখিল কৰা হৈছে তাৰ পৰা দেখা যায় যে সাতাইশ হাজাৰ নিৰক্ষৰৰ সংখ্যা বাঢ়িছে আৰু ঠিক তেনেদৰে মাটিহীন মানকৰ সংখ্যা পাঁচ কোটিলৈ বাঢ়িছে। আমাৰ ভাৰতবৰ্ষৰ যিটো অৰ্থনীতি কংগ্ৰেছ শাসনৰ যোৱা দীঘ-লীয়া ত্ৰিশ বছৰত চলি আছিল তাৰ ফলত দেখা গল যে এইখন দেশত আৱশ্যকীয় সাধাৰণ বস্তুতকৈ অলাগতিয়াল কিছনমান কও বেচি উৎপাদন হয় যেনে যোৱা ৩০ বছ-ৰৰ ভিতৰত ৰিফ্ৰেজাৰিটৰ আৰু কম এয়াৰ ক্লাৰ সংখ্যা শতকৰা তিনিশ ভাগ বাঢ়িছে কিন্তু আজি সেই অর্থনীতি জনতা পাটিয়ে সলনি কবিব বিছাবিছে। শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত দেখিছো যে আঢ়ৈ লাখ টকা খৰচ কৰি জ্ঞৰ একোজন তৈয়াৰ কৰা হয়। অথচ তাৰ আধা ডাক্তৰেই গৈ ব্টেইন, আমেৰিকা ইত্যাদিত কাম কৰি আছে। অথচ আমাৰ গাঁও বিলাকত ডাক্তৰ নাই। গতিকে আজি অর্থানণিত আৰু শিক্ষানীতি এই দুটোৰ মাজত

সমশ্বয় স্থাপন কৰি আমি সমস্যা সম্ধান কৰিব লাগিব। অৰ্থনীতি আগ বাঢ়িবলৈ হলে এই কথা খাটাং যে আমেৰিকা বা ব্যচিয়াৰ নিচিনাকৈ আমি কোনে আঁচনি গ্ৰহণ কৰাটে। সহজ নহয় কিয়নো তেওঁলোক ধনী দেশ। তেওঁলোকৰ প্ৰতি বৰ্গমাইলত জন-সংখ্যা কম আনহাতেদি আমাৰ ইয়াত প্ৰতি বৰ্গমাইলত জনসংখ্যা আমি যি কোনো ইজমকেই বিশ্বাস নকৰো কিয় যেনেকৈ চীন বৰ্ষতো গ্ৰাম্য অৰ্থ নীতিৰ কথাত প্ৰকভাৱে চিল্তা কৰা প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে। জনতা পাটি য়ে উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত ক্ষন্ত শিলপ আৰহু গাঁওৰ শিলপৰ ওপৰত বেছিকৈ গাৰুৰ ঘ দিয়াৰ কাৰণে অধিক চিশ্তা কৰিছে যাতে ৰাজ্যখন পিচপৰা অৰ্থনীতিৰ বৰ্ণনিয়াদ গাওঁতেই স্তিট কৰিব পাৰি। আজি অসমত কৰ্ম সংস্হানৰ কথা কিণ্ড ক-ম' সংস্থান মানে কি বৰ্গজিব লাগিব? কেৱল অফিচৰ কেৰাণুী মহৰি বা পিয়ন এইবিলাকেই অসমত বা ভাৰতবৰ্ষত কৰ্মসংসহান সমস্যা সমাধান কৰিব পাৰিব জানো? পশ্চিম বঙ্গত নিবন্ধা ভাট্টা পঞ্চাশ টকাকৈ দিয়াৰ কথা উল্লেখ কৰিছে আৰু সেই ভ ৱে অসমতো দিয়াৰ কৰ্থা কেইবাজনো মাননীয় সদস্যই উন্ফিয়াইছে। তেনেকুৱা এটা ব্যৱস্থা ভবিষ্যতে আমাৰ ইয়াতে লোৱাৰ কাৰণে চিন্তা কৰা হব তাৰ কাৰণে তেনেকুৱা এল,উম্স দি গোটেই ৰাজ্যখনতে প্ৰাইমেৰী শিক্ষা গাঁৱে ভূঞে গৈ ম্বেচ্ছাসেৱী অন্ব-ঠান হিচাবে হলেও কৰিব লাগিব। তেতিয়াহে শিক্ষাৰ প্ৰসাৰতা বাঢ়িব আৰু নিবন্ধা সমস্যাও কিছুপ্রিমাণে সমাধান হব । আজি চাওক, এম॰লয়মেন্ট পটেনচিয়েলিটি কেনে ধৰণে নিদ্ধাৰণ হৈছে। দেৰ-লাখ টকা খৰচ কৰি এটা বিফাইনাৰী কৰাব পিচত তাৰ ম ত্ৰ সাতশ প্ৰাণ জন মান্ত্ৰক হে চাকৰি দিব পৰা হয় তাকো টেকনিকেল নোহোৱা থকা মান্ত্ৰ আমাৰ ইয়াত পাবলৈ নাই আৰু পাঁচশ টকাৰ তলত চাকৰিৰ কাৰণে থলঃৱা আৰু অ-থলংৱাৰ মাজত হাহাকাৰৰ স্বাট্ট হব। গতিকে ইয়াৰ দ্বাৰা এই বিৰাট নিব্ৰুৱা সম্প্ৰা সম্ধ্ৰ কৰা সম্ভৱ নহয়। অৱশ্যে মই বৃহত উদ্যোগৰ বিৰুদ্ধে কবলৈ যে বা নাই। এইদৰে আমি প্ৰাইমেৰী শিক্ষাৰ জৰিয়তে প্ৰ ইমেৰী শিক্ষক সকলৰ এটা বিৰাট সেনা বাহিনীত নিয়োগ কৰি গাওঁৰ ভিতৰে বাহিৰে যিবিলাক সৰঃ সংৰা উদ্যো-গু গুটুৰ সম্ভৱ আছে তাঁত কামত নিয়ে গ কৰিব পৰা হব। দেশ গঠনৰ নামত এই যাৱকসকল ভলেন্টিয়াৰি আগবাঢ়ি অহাৰ উত্সাহ পাব আৰু তাৰ ন্বাৰা নিবনুৱা সমস্যা কিছ্বপৰিমানে লঘর হব। তেনেকুরা এখন দীঘলীয়া আঁচনিব কথাহে আম'ব জনতা পাটিরে চিম্তা কবিছে আৰু আমি ভাবো যে দহ বছৰৰ ভিতৰত আমি নিয়ো-গুৰ ক্ষেত্ৰত কিছা পৰিমাণে হলেও কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ প্ৰতিশ্ৰতিৰ লক্ষ্যত উপনীত হব

অধ্যক্ষ মহোদয়, সদনত বন্ধানৰ সকলো সদস্যই ইৰিগেচন পি দবিল্ট দি, দকুল কলেজ বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত বহুতো অসাবিধা হৈ থকাৰ কথা কৈছে। এই সকলোবিলাক অসাবিধাৰ কথা আমি চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা মানি লৈছো কিন্তু যিটো অৱস্হাত আমি চৰকাৰখন বহিছো আগৰ চৰকাৰ পৰা মানি লৈছো কিন্তু যিটো অৱস্হাত আমি চৰকাৰখন বহিছো আগৰ চৰকাৰ পৰা মানি কৈছা কিন্তু বিবেশ ওলাইছো তাৰো বিবৰণ দিবলগা হৈছে আৰু বৰ্জুমান কি কাম কৰিবলৈ ওলাইছো তাৰো বিবৰণ দিবলগা হৈছে। বাজেট ভোট অন একাউন্ট ব্যৱস্হাৰে উৎখাপন কৰা হ'ল যদিও পৰিকলপনাৰ সকলো কথা অহা বছৰলৈহে কৰ পৰা সম্ভৱ হব। যোৱা বছৰতো কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে যেতিয়া বাজেট উৎখাপন কৰিছিল তেতিয়া কৈছিল যে এয়া আগৰ চৰকাৰৰ মেচিনাৰীয়ে কৰা বাজেট উৎখাপন কৰিছিল তেতিয়া কৈছিল যে এয়া আগৰ চৰকাৰৰ মেচিনাৰীয়ে কৰা বাজেট চিক তেনেকৈ আমিও কব লাগিব। ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ যোগেদি এনে বহন্ত কথাই কবলাগিছিল কিন্তু যিবিলাক কথাৰ দ্বাৰা ৰাজ্যপালজনক হেয়প্ৰতিপদন কৰা হব। জৰাৰ কিন অৱস্হাত যিবিলাক অত্যাচাৰ এইপ্ৰশাসন মন্ত্ৰৰ দ্বাৰা কৰোৱা হৈছিল সেইসকলে বিলাকৰ আমিও ভুক্তভোগা। আমি আশা কৰিছো আপোনাক সকলোৰে সহযোগত আপোনালোকে উল্লেখ কৰা বা ইঞ্চিত দিয়া সকলো দোষত্ৰন্তিকৈ দূৰ কৰিব পাৰিম।

ভূমি সমস্যাৰ কথা সকলো সদস্যই কৈছে। অসমত ভূমি সমস্যাটো এটা বিৰাভ খেলিমেলি হৈ আছে। প্রশাসন যশ্ত্রই বহনত অংকই দিছে কিল্তু সেইবিলাক কিমান শান্দ্ৰ চাব লাগিব। বিঘাৰ কথা ননব-জোতে একৰ হেক্টৰৰ কথা আমিয়ে ন্বৰ্জো ৰ ইজে কি বৰ্জিব। কিল্ত এটা কথা ঠিক অসমৰ ভূমি ্ৰেম্হা বিৰাট খেলিমেলি। যোৰাবছৰ কিছন্মান ঠাইত মাটি বিতৰণ কৰা হ'ল কিন্তু ভাত দেখিছো ৬ বিঘাকৈ মাটি দিয়া হৈছে কোনোবা মুখ্যমূল্তীৰ চহাৰ সৈতে, মাটিৰ ক্ষেত্ৰত মন্খ্যমন্ত্ৰীৰ চহ ী আৰু মাটিৰ পট্টা কোনটো আইন সংগত কৰ নোৱাৰো। ভাৰত-বর্ষৰ প্রধান মন্ত্রীয়ে ১০ টকীয়া ১০০ টকীয়া নোটত যদি চহীও কবি দিয়ে তেনেহলে ৰিজাৰ্ভ বেংকে নিশ্চয় টেণ্ডাৰ নহব'। এনেকুৰা চহী বহৰত ঠাইতে দেখিছো কিন্তু মাটি হলে নাপালে । বিভিন্ন বন্ত।ই এইকথাটোৰ উল্লেখ কৰিছে । মোৰ ব্যেধৰে ইয়াৰ দ্বাৰা খেতিয়ক ৰাইজৰ মাজত সংঘশৰেই স্ভিট কৰা হৈছে। এঠাইত কোনোবা মান্ত্ৰ বিজার্ভ খর্নল ৬ বিঘা মাটি হৈছে কিল্ড মাটি পাব লাগে ১ আকৌ কিছন্মান মান্ত্ৰক তালৈ নি ৩ বিঘাকৈ দিয়া হৈছে। ৬ বিঘাই কম তাতে আকো কিছন্মানক ৩ বিঘাকৈ দিয়া হৈছে গতিকে দ্বোটা শ্ৰেণীৰ মাজত সংঘৰ্শ হব। গতিকে এইবিলাক বিশেলষণ কৰি চাব লাগিব। তাৰ কাৰণে এটা কমিটি গঠণ কৰি দি মাটিৰ ক্ষেত্ৰত বিভিন্ন যিবিলাক আইন আছে যেনে চিলিং আইন ১৫০ বিঘাৰ পৰা ৭৫ বিঘা কৰোতে কিমান মাটি পালে আৰু ৭৫ বিঘাৰ পৰা ৫০ বিঘা কৰোতে কিমান মাটি ওলাল এই হিচাববিলাক কৰি চাব লাগিব, চাহবাগিছাৰ কিমান মাটি ওলাইছে ইয়াৰ প্ৰক,ত হিচাব আৰু যিবিলাক প্ৰৰুশীকলীয়া আইন আছে সেইবিলাকৰ দক্ৰি হলে সংশোধন কৰিব লাগিব। এই ব্যৱস্থাবিলাক সোনকালে নকৰিলে মাটি বিতৰণৰ গোটেই বিষয়টো ব্রাস্তং পইণ্টত আছে। বিভিন্ন সম্প্রদায়ৰ মাজত যিকোনো সময়তে সংঘর্শ হব পৰা অৱস্হাত আছে । আমি গাঁও অঞ্চলত ঘ্ৰিফ্ৰৰি যি দেখিছো ভূমি সংস্কাৰৰ ক্ষেত্ৰতেই এই গোটেই কথাখিনি অধ্যয়ন কৰি সোনকালে ব্যৱস্থা নহলে মাটিৰ সমস্যা সমাধান নহয়। এই কথা মই ম্খ্যমন্ত্ৰী হিচাবে নিজে অন্তেব কৰিছো আৰু সকলো সদস্যই নিশ্চয় অন্তব কৰিছে। গতিকে এই সমস্যাটো অতি সোনকালে र्रास्क्षेत करी राजि सान आवर म मिला।

ভেইচ্চে—৬ বিঘা আৰন ৩ বিঘা দিয়াৰ কথাযে কলে সেইটো বৰ্ত্তমান ভেটটাচকো মেইনটেন হৈ থাকিব লাগে)

ভ্মিৰ লগতে ক্ষি উৰ্নতিৰ কথাও অঙ্গাঙ্গী। কৃষি আৰু জলসিশ্চনৰ ক্ষেত্ৰতো অসম বাজ্যখন বহৰত পিচপৰি আছে। আজি কিছৰ্দিন আগতে লোকসভাৰ উপনিৰ্বা-চনত বৰপেটালৈ গৈছেলো নিৰ্বাচনি অভিযানত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লিডাৰ এজনৰ লগত-তেতিয়া খবালী। তেখেতে স্বাধিলে এই মাটিবিলাক চন পৰি আছে কিয়? তেতিয়া মই কৈছিলো জলসিপ্তনৰ ব্যৱস্থা নাই , ব্ৰহ্মপত্ত্ৰও ভেতিব নোৱাৰি কি কৰা যায়। তেখেতে কলে ব্ৰহ্মপত্ৰ ইমান ওচৰতে আছে পাদিপং বা দিপ টিউববেলৰ ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰি নোক? গতিকে এইবিলাক কথাও চিল্তা কৰিব লাগিব। কৃষি উৎপাদন বৃদিধ কৰিবলৈ আৰু লগতে জলসিওন ব্যৱস্হা কৰিবলৈ বিশেষকৈ ক্ষুদ্ৰ জলসিওন আঁচনি বিলাক কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ বিশেষভাবে চেণ্টা কৰিম।

'মিছা' আদিৰ কথা কোৱা হৈছে। সংখৰ কথা জনতা দল এটা গণতাণ্ত্ৰিক দল। এই দলটোক কোনোবা কোনোবাই হয়তো সংশোধিত আকাৰত তাক ৰাখি ঘোৰাৰ কথা চিতা কৰিছিল কিত্ত অধ্যক্ষ মহোদয়, আপর্নি জানে ইতিমধ্যে সেই বিষয়ে সিধাত হৈছে আৰু যাতে কোনো ৰক্ষৰ প্ৰিভেন্টিভ ক্লজ নাথাকে তাৰ সিধানত লোৱা হৈছে !

সংখ্যা লঘ্ সকলৰ কথা কেইবাজনো সদস্যই কৈছে আৰু সংৰক্ষণৰ কথাও কৈছে। এই সকলোবিলাকৰ প্ৰতি আমাৰ নজৰ থাকিব পিচপৰা সদপ্ৰদায়ৰ চাকৰি বাকৰিব ক্ষেত্ৰত উচিত বিপ্ৰেজেন্টেটিভ পাই আৰু দিক্ষা দিক্ষা পাই। আৰু এটা কথা যে আমাৰ যি কাষ্য ক্ৰমেই নহওক লাগে এটা নিকা প্ৰশাসন ব্যৱস্থা যদি নহয় তেন্তে আমাৰ যি কাষ্য কৰেই নহওক লাগে এটা নিকা প্ৰশাসন ব্যৱস্থা যদি নহয় তেন্তে আমা কত কাষ্য হব নোৰ্বাৰিম। এই কথা জনতা দলে শপত লোৱাৰ দিনাই বিষয়া সকলক আমি কৈছো। আমি তেওলোকক কৈছো যে আমি তেওলোকক শত্ৰু বৰ্ণল ধৰা নাই। তেওঁলোকৰ ভিতৰতো ভাল মান্ত্ৰহ আছে, আমি তেওঁলোকক সকলোকে ভাল মান্ত্ৰ বৰ্ণল ধৰি লৈছো। কোনোবাই যদি অন্যায় কৰিছিল সেই সম্পৰ্কে উচিত প্ৰমান পালে নিশ্চয় উচিত ব্যৱস্থা লোৱা হব। তাৰ কাৰণে যে প্ৰত্যেকজন বিষয়া আৰু কৰ্ম্যান বিষয়া মান্ত্ৰ ৰাজনীতিবিদ সকলহে যে ভাল মান্ত্ৰ সেইটো আমি কব খোজা নাই। ৰাজনৈতিক ক্ষেত্ৰত ডাঃ ৰাম মনোহৰ লোহীয়া এটা কথা কৈছিল যে দেশৰ পাপ চক্ৰ গঢ়ি উঠে নেতা, বিষয়া আৰু ব্যৱসায়ী এই তিনিটাক লৈ। এই তিনিটাৰ মূল নেতা যদি শত্ৰুৰ থাকে তেন্তে বিষয়া কৰাপটেড হব নোৱাৰে। নেতা আৰু বিষয়া এই দ্বটা যদি শত্ৰুৰ থাকে তেতিয়া বেপাৰীয়ে প্ৰভাৱ পেলাব নোৱাৰে। গতিকে মই আপোনা-সকলৰ ওচৰত কব খোজো যে জনতা চৰকাৰৰ প্ৰত্যেক মন্ত্ৰী, এম, এল, এ, প্ৰত্যেকেই দোষ মুক্ত হোৱা উচিত।

গতিকে বংধ্বসকল প্রশাসন নিকা হোৱাৰ প্রশ্নটো বিশেষকৈ নির্ভৰ কৰিব মাননীয় সদস্যসকল কেনেকৈ নিকা হৈ থাকে তাৰ ওপৰত। বিষয়া, কর্ম্মচাৰী সকল যদি নিকা নহয় তেন্তে নিশ্চয় তাৰ ব্যৱহা লব লাগিব। গতিকে অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আপোনাৰ যোগেদি গোটেই মাননীয় সদস্য সকলক নিবেদন কৰিছো যাতে সকলোৱে সহযোগিতাৰে কাম কৰাত আমাক সহায় কৰে আৰু সংশোধনী যি কেইটা প্রস্তাৱ আনিছে সেই কেইটা উঠাই লবলৈ মই তেখেত সকলক অন্বৰোধ কৰিছো।

শ্রীফণী মেধীঃ—অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা কথা জানিব বিচাৰিছাে, ৰামাণ লিপিৰ সংক্রাণ্ডত যিবিলাক কেচ বিশেষকৈ গোসাঁইগাঁওত যিবিলাক কেচ আছিল সেইবিলাক উঠাই লোৱা হব নেকি?

শ্রীগোলাপ চন্দ্র বৰবৰা (মুখ্য মন্ত্রী)ঃ—অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ৰাজ্যখনত এনেধৰণৰ নিম্পত্তি নোহোৱা মোকর্দমা অনেক ঠাইত চলি আছে। ডিব্রুগড়বৰ কাচাবিত বেল ধর্মাঘটৰ সময়ত গোলাপ বৰবৰাক ডকাইটি বর্নল দিয়া এটা কেচ আজিও মোৰ ওপ্ৰত চলি আছে। এই সকলোবোৰ বিভিন্ন আন্দোলনৰ সময়ত আন্দোলনকাৰীৰ ওপ্ৰত হোৱা অত্যাহাৰৰ বিবেচনা কৰি শীঘে। ব্যৱস্হা লবলৈ সিন্ধান্ত লম।

শ্রীৰণেণ বসন্মতাৰীঃ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই মন্খ্যমন্ত্রীৰ ভাষণৰ বাবে তেখেতক বন্যবাদ জনাইছো, কাৰণ তেখেতে সকলো শ্রেণীৰ ৰাইজৰ কাৰণে কাম কৰিম বর্নল আমাক আশ্বাস দিছে। বিশেষকৈ জনজাতি সকলৰ কাৰণে যিবিলাক কাম কৰিব খোজা হৈছে, সেইটোত আমি ভাল পাইছো। ভৈয়ামৰ জন জাতিসকলৰ এজন সদস্য মন্ত্রী সভাৰ অন্তর্ভুক্ত কৰাত তেখেতক মই ব্যাগতম জনাইছো। মই এটা কথা জানিব বিচাৰিছো যে সদনৰ বাহিৰে ভিতৰে এটা কথা ওলাইছে যে ভৈয়ামৰ জনজাতি সকলে এখন বেলেগ ৰাজ্যৰ দাবী তুলিছে। সেইটো যে উঠাই লোৱা হৈছে কেৱল এই চৰকাৰৰ দিনৰ বাবেহে নে চিৰ্বাদনৰ বাবে সেইটো মই জানিব বিচাৰিছো।

শ্রীএ, এন আক্রাম হরচেইন ঃ—অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা স্পষ্টীকৰণ বিচাৰিছো আমি মনখ্যমত্ত্ৰী মহোদয়ৰ ভাষণ শৰ্নান সন্থী হৈছো। কিল্ড আমাৰ সময় আছিল পাঁচটালৈ কিল্ড এতিয়া পাঁচ বাজি পোশ্ধৰ মিনিট হৈ গল। তথাপি এটা কথাৰ ম্পটীকৰণ বিচাৰিছো।

- (১) नम्व कथा रन नम्म त्यागीतिक विनामानीया निका वावण्या সন্তোষ পাইছো। মোৰ প্ৰশ্ন হল প্ৰাথমিক স্কুলৰ ছাত্ৰ আহাৰ যোগোৱা হব নে [†]ক ?
  - (২) দশম মানলৈকে ছাত্ৰক কিতাপ যোগোৱাৰ ব্যৱস্থা হব নে কি আৰু শিক্ষক সকলৰ লৰা-ছোৱালীক বিশ্ববিদ্যালয় তৰফলৈকে বিনাম, লীয়া শিক্ষাদান আৰু কিতাপ আদিৰ যোগান ধৰাৰ কথাটো চৰকাৰে বিবেচনা কৰি চাবনে কি?

শ্ৰীগোলোক চন্দ্ৰ ৰাজবংশীঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ জনজাতীয় পৰিষদে উদয়া-চলৰ বাবে যি দাবী, সেই দাবী এৰি দিয়া হল বৰ্নল ধৰি লম নে कि?

15,137 শ্ৰীগোলাপ বৰবৰা (মুখ্য মৃত্ৰী) :- অধ্যক্ষ মহোদয়, ভৈয়ামৰ জনজাতীয় লোক সকলৰ দাবীৰ সম্পৰ্কত যিটো সন্দেহ মান্ত্ৰৰ মূনত জাগিছে জনতা চৰকাৰে নিশ্চয় সেই সন্দেহ গ্ৰুচাবলৈ চেণ্টা কৰিব। আনহাতে, অ.ক্ৰাম ভাঙৰীয়াই যি কেইটা প্রশন কবিছে সেই সম্পর্কত মই কওঁ যে এতিয়ালৈকে আমি যি প্রতিশ্রুতি দিছো অতকৈ অধিক প্ৰতিশ্ৰনতি দি পিচত একো কৰিব নোৱাৰতকৈ আৰম্ভণীতে যিখিনি কৰিব পাৰোঁ তাকেই সমাধা কৰাৰ কথাটোহে ভাবিছো।

Mr. SPEAKER-About the extension of time beyond 5 p. m., hon members may refer to Rule 11. The priviso of Rule 11 says, "Pro. vided further that the Speaker may, in his discretion, according to the exigencies of the Business, adjourn earlier or extend the hour of sitting." Therefore, it is the discretion of the Speaker to extend the sitting of the House to such time as required to dispose of the day,s business.

শ্ৰীপ্ৰেম ধৰ বৰাঃ আমি কেইটালৈকে বহিব লাগিব এইটো কথা কব লাগে।

শ্রীচামচনল হন্দাঃ কিমান সময় বহিব সেইটো কব লাগে। Mr. SPEAKER-We shall sit upto 5.45 p. m.

শীনগেন শুন্মা :-মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মহামান্য ৰাজ্যপালৰ

শ্রীঅতল চন্দ্র গোস্বামী :—মই মহামান্য শব্দটোত আপত্তি জনাইছো।

Shri GIASUDDIN AHMED-A point of order regarding extension of time. We bow down to your ruling, Sir. But the House should know till what time we will be required to sit.

Mr. SPEAKER-I have already said that we shall be sitting till 5.45 p. m. at the latest.

<u>শিনগেন শুম্মা : মই মহামান্য বর্নি নকৈ মাননীয় বর্নি কৈছো। মাননীয় ৰাজ্য-</u> পালৰ ভাষণৰ ওপৰত যি ধন্যবাদ সূচক প্ৰস্তাব আগবঢাইছিলো তাৰ ওপৰত মধ্যেষ্ঠ সংখ্যক অংশগ্ৰহণ কৰিছে আৰু সংশোধণীও দাঙি ধৰিছে। মন্ত্ৰী সকলেও উত্তৰ দিছে সেইকাৰণে মই সকলোকে ওলগ জনাইছো আৰু ধন্যবাদ জনাইছো। তথাপি মই মোৰ यनव ভाব ব্যক্ত কৰি সংশোধণী প্ৰস্তাৱটো উঠাই লবলৈ অনুবোধ কৰিম। ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ সমালোচনা আগবঢ়াই প্ৰাক্তন মুখ্যমত্ৰী সিংহ ডাঙৰীয়াই কট্ব সমালোচনা কৰিছিল। সচা কথা তেখেতৰ সমালোচনা তেখেতৰ দ্যাণ্টভংগীত নিশ্চয় সত্য। কিন্তু তেখেতৰ দুটিউভংগী আমাৰ মনত অসোভণীয় আছিল। তেখেতে আগৰ বাৰৰ যি চৰকাৰৰ নেত্ত্ব দিছিল সেই চৰকাৰক সমালোচনা কৰিলে তেখেতে নোৱাৰাটো সচা কথা। সেইকাৰণে আমি সমালোচনা বিলাক নীতি বহিছুত বৰ্বল ভাবিছো। দ্বিতীয়তে মই তেখেতক এটা কথা সোৱৰাই দিব খনজিছো যেতিয়া তেখেত এপিচিচি, ৰ চেয়াৰম্যান আছিল তেতিয়া তেখেতে বিৰোধী দলৰ লগ লাগি কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ বিৰুদেধ ধৰ্না দিছিল। এনে এজন বিপ্লৱী নেতাই যেতিয়া ৬ বছৰ ইন্দিৰা গাল্ধীৰ পিঞ্জৰাত আৰুধ হৈ থাকিল সেইকাৰণে তেখেতে সমালোচনা সহ্য কৰিব নোৱৰিলে। তেখেতে যাতে নতুন পৰিস্হিতিত আৰু যি নতুন পৰিৱেশতৰ লগত মিলাই লব আৰু স্মান্ত্ৰ গণতত্ত্ৰ প্ৰাম্পৰা ৰক্ষা কৰি সমালোচনাৰ মাজেৰে দেশৰ যাতে কল্যাণ সাধিব পাৰে জনসাধাৰণৰ মন্তল সাধন কৰিব পাৰে সেইটো মই তেখেতৰ পৰা আশা কৰিছো। দ্বিতীয়তে আমাৰ ইয়াত তেনেকুৱা প্ৰতিশ্ৰন্তি নাই। প্ৰতিশ্ৰন্তি সদ্বশ্ধে শ্ৰীদলোল ব্বাৰা ডাঙৰীয়াই অনেক কথাই কৈছে। সেই প্ৰতিশ্ৰাতি কিয় ইয়াত নাই সেইটো স্পণ্ট ভাৱেই কৈছে। যিকেইটা প্ৰতিশ্ৰৱতি দিছে সেইকেইটা অন্ততঃ পালন কৰিব পাৰিম বুলিয়ে দুড় বিশ্বাস বাখিছে। সেইকাৰণে আমি এই প্ৰতিশ্ৰুতি কেইটাত বিশ্বাস কৰিছো। আনহাতে যিসকল সদস্যইসংশোধনী প্রস্তার আগবঢ়াইছে সেইসকলে সংশোধনীৰ দ্বাৰাই আমাক যথেষ্ঠ স্বৃতিঠৰ প্ৰামৰ্শ দিছে। মই স্কলোকে ধন্যবাদ জনা-ইছো আৰু তেখেতসকলৰ প্ৰস্তাৰটো উঠাই লবলৈ অনুৰোধ কৰি মই সামৰণী মাৰিলো।

Mr. SPEAKER—Now, there are six amendments. Shall I put to vote? (voices—we withdraw our amendment)

Shri GIASUDDIN AHMED—I do not press for my amendment.

Shri Md. IDRIS-I press for it.

Shri KHAGEN BARBARUAH-Sir, I do not press.

Shri NARENDRA NATH DUTTA—I, on behalf of CPI(M), say, Sir, though we cannot agree to all the points but taking into consideration the assurances of the Leader of the House and the assurances given to the House and to the people of Assam for the fulfilment of different problems in the sphere of agriculture, flood control, employment, etc., we conditionally withdraw our amendment.

শ্রীঅতুল চন্দ্র গোস্বামী ঃ—অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মন্খ্যমন্ত্রী মহোদয়ে আবন বিভিন্ন বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয় সকলে সমস্যা সমাধান কৰা হব বর্নলি যি ধৰণে আশ্বাস দিছে আবন বিশেষকৈ আমাৰ সদনত নন্ত্রী সকলে অতত নিকা হৈ থাকিব বর্নলি সাহসেবে সৈতে কৈছে, সেই সাহসিকতাপ্র্ণ কথা কোৱাৰ পিচত আমাৰ এই এমেন্দ-মেন্টটো উঠাই লৈছো।

1978]

Shri DEWAN JAINAL ABED IN—Mr, Speaker Sir, with the hope to the problems raised by us from the side of SUCI party that the present government will give due consideration. I withdraw The amendment to the motion of thanks.

Mr. SPEAKER—Now with regard to the amendment Nos. 2, 3, 4, 5 and 6 to the motion of thanks Is it the pleasure of the House to allow the members to withdraw the amendments?

(voices : yes, yes)

Amendments are withdrawn.

Now, amendment No. 1.

"That at the end of the Motion of thanks moved by Shri NAGEN SARMA, M. L. A. on the Governor's address, the following be added:—

But regrets that the Governor's address has failed to mention and provide solution of the basic problems of the people of the State."

(Amendment is lost on voice vote)

Now, I put the motion of thanks moved by the honourable member Shri NAGEN SARMA.

"That the Members of the Assam Legislative Assemely assembled in this Session are grateful to the Governor for the address he has been pleased to deliver to the House to-day, the 21st March, 1978."

(The motion is adopted)

ADJOURNMENT

The House then More at 5.33 p.m. and stood adjournment till 9. A.M. on Friday, the 31st March, 1978.

Dated Dispur: The 30th March, 1978. P. D. BARUA, Secretary, Assam Legislative Assembly.